

Bank of INTESA SANPAOLO

BANCA COMERCIALĂ „EXIMBANK” S.A.

**SITUAȚII FINANCIARE PENTRU PERIOADA DE
GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023**

**ÎNTOCMITE ÎN CONFORMITATE CU STANDARDELE
INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ**

Banca Comercială „EXIMBANK” S.A.

SITUAȚII FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023

CUPRINS	PAGINĂ
Raportul auditorului independent	
Situația poziției financiare	1
Situația profitului sau pierderii și ale altor elemente ale rezultatului global	2
Situația modificărilor capitalurilor proprii	3 - 4
Situația fluxurilor de trezorerie	5
Note explicative la situațiile financiare	6 -109

Notele cuprinse între paginile 6 și 113 constituie parte integrantă a acestor situații financiare.

Banca Comercială „EXIMBANK” S.A.**SITUAȚIA POZIȚIEI FINANCIARE****PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023**
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

	Nota	31 Decembrie 2023	31 Decembrie 2022
Active			
Numerar și disponibilități la Banca Națională a Moldovei	15	1,320,142,953	1,365,133,894
Credite și avansuri acordate băncilor	16	708,131,452	384,502,840
Investiții în titluri	17	807,688,983	671,789,295
Credite și avansuri acordate clienților	18	1,994,821,806	1,971,012,027
Creanțe privind impozitul curent	27	1,271,317	25,896
Imobilizări necorporale	19	41,657,928	42,483,553
Imobilizări corporale și active aferente dreptului de utilizare	20	233,925,172	239,696,062
Active deținute pentru vânzare	21	22,380	22,380
Alte active	22	41,070,671	59,944,550
Total active		5,148,732,662	4,734,610,497
Datorii			
Datorii către Bănci	23	184,276,802	147,298,164
Depozite ale clienților	24	3,667,787,126	3,337,811,528
Provizioane	25	31,490,314	28,829,956
Alte datorii	26	55,757,607	66,676,798
Total datorii		3,939,311,849	3,580,616,446
Capitaluri proprii			
Capital social	28	1,250,000,000	1,250,000,000
Rezerve aferente valorii juste a imobilizărilor corporale		29,878,589	23,550,318
Pierdere acumulată		(70,457,776)	(119,556,267)
Total capitaluri proprii		1,209,420,813	1,153,994,051
Total datorii și capitaluri proprii		5,148,732,662	4,734,610,497

Situațiile financiare și notele explicative anexate au fost aprobate de Consiliul de Administrație pe data de 18 aprilie 2024.

Marco Santini
Director General

Vitalie Bucătaru
Prim-Vicedirector General

Notele cuprinse între paginile 6 și 109 constituie parte integrantă a acestor situații financiare.

Banca Comercială „EXIMBANK” S.A.**SITUAȚIA PROFITULUI SAU PIERDERII ȘI ALE ALTOR ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL****PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023****(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

	Nota	2023	2022
Venituri din dobânzi conform metodei dobânzii efective	6	338,442,735	318,738,467
Cheltuieli cu dobânzi	6	(115,891,855)	(71,534,147)
Venituri din dobânzi, net		222,550,880	247,204,320
Venituri din speze și comisioane	7	104,653,507	112,266,634
Cheltuieli cu speze și comisioane	7	(67,632,013)	(68,284,143)
Venituri din speze și comisioane, net		37,021,494	43,982,491
Venituri nete din tranzacționare	8	63,846,134	60,000,137
Alte venituri operaționale	9	2,673,656	4,798,137
(Cheltuieli) / Venituri nete privind deprecierea instrumentelor financiare	10	(19,823,390)	(43,704,895)
Venituri/ (Cheltuieli) privind deprecierea imobilizărilor corporale și investițiilor imobiliare	20	5,668,246	-
Cheltuieli cu personalul	11	(133,687,801)	(127,123,323)
Cheltuieli privind amortizările	12	(37,379,428)	(30,958,136)
Alte cheltuieli operaționale	13	(83,990,505)	(78,231,709)
Profit / (pierdere) până la impozitare		56,879,286	75,967,022
Cheltuială privind impozitul pe profit	14	(7,780,795)	(8,880,036)
Profit net / (pierdere netă) al/a perioadei de gestiune		49,098,491	67,086,986
Alte elemente ale rezultatului global <i>Elemente care nu pot fi reclasificate la profit sau pierdere</i>			
Rezerva din reevaluare a imobilizărilor corporale		6,328,271	-
Total alte elemente ale rezultatului global		6,328,271	-
Situația rezultatului global aferentă perioadei de gestiune		55,426,762	67,086,986

Situațiile financiare și notele explicative anexate au fost aprobate de Consiliul de Administrație pe data de 18 aprilie 2024.

Marco Santini
Director General

Vitalie Bucătaru
Prim-Vicedirector General

Notele cuprinse între paginile 6 și 109 constituie parte integrantă a acestor situații financiare.

Banca Comercială „EXIMBANK” S.A.**SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII****PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023**
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

	Capital social	Rezerve din reevaluarea activelor financiare măsurate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	Rezerva din reevaluarea immobilizărilor corporale	Pierdere acumulată	Total
Sold la 1 ianuarie 2023	1,250,000,000	-	23,550,318	(119,556,267)	1,153,994,051
Profit net al perioadei de gestiune	-	-	-	49,098,491	49,098,491
<i>Situația altor elemente ale rezultatului global:</i>					
Modificarea valorii juste a titlurilor de participație	-	-	-	-	-
Rezultat net din realizarea titlurilor de participație evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	-	-	-	-	-
Modificarea valorii juste a immobilizărilor corporale	-	-	6,328,271	-	6,328,271
<i>Total alte elemente ale rezultatului global</i>	-	-	6,328,271	-	6,328,271
Total rezultat global	-	-	6,328,271	49,098,491	55,426,762
Sold la 31 decembrie 2023	1,250,000,000	-	29,878,589	(70,457,776)	1,209,420,813

Notele cuprinse între paginile 6 și 109 constituie parte integrantă a acestor situații financiare.

Banca Comercială „EXIMBANK” S.A.**SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII****PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

	Capital social	Rezerve din reevaluarea activelor financiare măsurate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	Rezerva din reevaluarea immobilizărilor corporale	Pierdere acumulată	Total
Sold la 1 ianuarie 2022	1,250,000,000	-	23,550,318	(186,643,253)	1,086,907,065
Profit net al perioadei de gestiune	-	-	-	67,086,986	67,086,986
<i>Situația altor elemente ale rezultatului global:</i>					
Modificarea valorii juste a titlurilor de participație	-	-	-	-	-
Rezultat net din realizarea titlurilor de participație evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	-	-	-	-	-
Modificarea valorii juste a immobilizărilor corporale	-	-	-	-	-
<i>Total alte elemente ale rezultatului global</i>	-	-	-	-	-
Total rezultat global	-	-	-	67,086,986	67,086,986
Sold la 31 decembrie 2022	1,250,000,000	-	23,550,318	(119,556,267)	1,153,994,051

Notele cuprinse între paginile 6 și 109 constituie parte integrantă a acestor situații financiare.

**SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE
PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenesti (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

	Nota	2023	2022
Fluxul din activitatea operațională			
Profit net / (pierdere netă) al / a perioadei de gestiune		49,098,491	67,086,986
Ajustări pentru:			
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale și drepturilor de utilizare a activelor primite în leasing operațional	12	37,379,428	30,958,136
Cheltuieli cu uzura altor active		254,639	210,803
Cheltuieli / (venituri) nete din deprecierea instrumentelor nefinanciare		(5,668,246)	-
Cheltuieli / (venituri) nete din deprecierea instrumentelor financiare		19,823,390	43,704,894
Cheltuieli din deprecierea investițiilor imobiliare și garanțiilor recuperate	13	926,737	183,155
Pierdere / venit net din vânzarea altor active		(97,129)	488,881
Venituri din dobânzi conform metodei dobânzii efective		(338,442,735)	(318,738,467)
Cheltuieli cu dobânzi		115,891,855	71,534,147
Cheltuieli cu datoriile calculate pentru beneficiile angajaților		5,250,689	4,294,771
Cheltuială privind impozitul pe profit		7,780,795	8,880,036
Modificări în active și pasive:			
Disponibilitati la Banca Națională a Moldovei		48,160,709	(384,455,404)
Credite și avansuri acordate bancilor		449,476	356,373
Investiții în titluri evaluate la cost amortizat		159,279,919	(59,664,188)
Credite acordate clienților		(46,367,696)	(158,846,374)
Active deținute pentru vânzare		-	-
Alte active		(1,068,831)	(8,266,989)
Depozite ale clienților		330,886,410	(191,097,958)
Alte datorii și provizioane		(9,635,651)	(17,708,947)
		373,902,250	(911,080,145)
Dobânzi încasate		343,913,729	308,979,640
Dobânzi achitate		(118,577,728)	(65,646,670)
Impozitul pe venit achitat		(9,026,216)	-
Fluxul net din activități operaționale		590,212,035	(667,747,175)
Fluxul din activitatea de investiții			
Achiziționarea hârtiilor de valoare investiționale		(12,460,467,400)	(6,400,345,000)
Încasări din vânzarea hârtiilor de valoare investiționale		12,330,097,100	6,655,872,900
Achiziții de imobilizări corporale	20	(10,422,616)	(13,372,635)
Achiziții de imobilizări necorporale	19	(9,939,311)	(12,777,582)
Fluxul net din activitatea de investiții		(150,732,227)	229,377,683
Fluxul din activitatea financiară			
Încasări aferente împrumuturilor de la banci		49,873,250	57,459,068
Plăți aferente împrumuturilor pe termen lung		-	-
Rambursări de principal aferente datoriilor din operațiuni de leasing		(12,788,442)	(11,248,649)
Fluxul net din activitatea financiară		37,084,808	46,210,419
Creștere/ (diminuare) netă a numerarului și echivalentelor de numerar		476,564,616	(392,159,073)
Numerar și echivalente de numerar la 1 ianuarie		1,176,049,399	1,568,279,421
Efectul diferențelor de curs		(1,432,863)	(70,949)
Numerar și echivalente de numerar la 31 decembrie	31	1,651,181,152	1,176,049,399

Notele cuprinse între paginile 6 și 109 constituie parte integrantă a acestor situații financiare.

1 ENTITATEA RAPORTOARE

Banca comercială „EXIMBANK” S.A. (“Banca”) a fost înființată în Republica Moldova ca „Banca de Export-Import a Moldovei” și a fost înregistrată de Banca Națională a Moldovei (“BNM”) în anul 1994 ca societate cu răspundere limitată. În 1996, Banca a fost reorganizată în banca comercială pe acțiuni „Export-Import”. În 2001, conform deciziei Adunării Acționarilor, Banca a fost denumită BC EXIMBANK S.A. În mai 2006, Banca Veneto Banca Societa Cooperativa per Azioni (ulterior reorganizată în Veneto Banca Societa per Azioni) a devenit noul acționar al Băncii. Mai târziu, în August 2006, a fost reflectată apartenența Băncii la grupul bancar italian, prin înregistrarea noii denumiri. În martie 2018 Intesa Sanpaolo Group, a devenit noul acționar al Băncii.

În iunie 2017, Veneto Banca Societa per Azioni a fost declarată insolventă. Conform unui acord încheiat între statul Italian și Banca Intesa Sanpaolo (Italia), cea din urmă se obligă să procure anumite active ale Veneto Banca Societa per Azioni, inclusiv acțiunile în capitalului Băncii. Procesul de transfer a drepturilor de proprietate a fost finalizat în martie 2018, când Intesa Sanpaolo S.p.A. (Italia) a fost înregistrată drept unicul acționar al Băncii.

Sediul central al Băncii este amplasat pe adresa Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt 171/1, Chișinău, Republica Moldova.

Banca oferă servicii persoanelor fizice și juridice în lei moldovenești (“MDL”) și valute străine. Acestea includ: deschiderea conturilor bancare, plăți locale și internaționale, tranzacții valutare, finanțarea capitalului circulant, facilități pe termen mediu și lung, credite de consum, credite ipotecare, garanții bancare, acreditive documentare, etc.

La data de 31 decembrie 2023 Banca dispunea de 17 sucursale în Chișinău, Bălți, Ungheni, Orhei, Cahul, Hâncești (2022: 17 sucursale), care oferă o gamă largă de servicii și operațiuni bancare.

La data de 31 decembrie 2023 Consiliul Băncii era format din următorii membri:

- Massimo Lanza – Președinte al Consiliului;
- Marco Capellini – membru al Consiliului, Vicepreședinte;
- Giovanni Bergamini – membru al Consiliului;
- Adriana Carmen Imbăruș – membru al Consiliului;
- Antonio Furesi – membru al Consiliului;
- Dragica Mihajlovic – membru al Consiliului;
- Jola Dima – membru al Consiliului;

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

2 BAZELE ÎNTOCMIRII

2.1 Declarație de conformitate

Aceste situații financiare ale Băncii au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (“SIRF”).

2.2 Declarație privind continuitatea activității

Banca a întocmit situațiile financiare utilizând principiul continuității activității.

În conformitate cu IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare”, Conducerea Băncii a luat în considerare o perioadă de cel puțin 12 luni de la data autorizării situațiilor financiare, având în vedere schimbarea circumstanțelor economice și de afaceri, precum și impactul consecințelor războiului din Ucraina asupra operațiunilor și resurse financiare ale acesteia.

Printre principalele rezultate financiare înregistrate de Bancă la 31.12.2023 comparativ cu 31.12.2022 sunt următoarele:

- venitul net din dobânzi a scăzut cu 24.7 mln MDL sau -10.0%, constituind 222.5 mln MDL;
- venitul net din tranzacționare a crescut cu 3.8 mln MDL sau +6.4%, constituind 63.8 mln MDL;
- portofoliul total al creditelor a sporit cu 23.8 mln MDL sau +1.2%, constituind 1,994.8 mln MDL, în același timp fiind înregistrată o majorare a portofoliului depozitelor cu 329.9 mln MDL sau 9.9%;
- profitul net a cunoscut o descreștere de -26.8%, constituind 49.1 mln MDL pentru anul financiar încheiat la 31.12.2023.

Pentru anul financiar încheiat la 31.12.2023 Banca a realizat profit net în mărime de 49.1 mln MDL, comparativ cu rezultatele anului 2022 în care s-a înregistrat un profit net în mărime de 67.1 mln MDL. Rezultatele financiare sunt reflectate în Situația profitului sau pierderii și ale altor elemente ale rezultatului global.

La situația din 31.12.2023, rata fondurilor proprii totale este de 44.30% (media pe sistem fiind de 29.95%). Acest nivel este semnificativ mai mare decât nivelul minim stabilit conform actelor normative ale BNM (cerința minimă a fondurilor proprii totale cu amortizoarele de capital pentru Bancă constituie 13.5% din cuantumul total al expunerii la risc a Băncii).

Conflictul Rusia-Ucraina

În conformitate cu Hotărârea Parlamentului RM nr.41 din 24 februarie 2022 a fost declarată stare de urgență ținând cont de situația legată de securitatea regională și pericolul la adresa securității naționale. Necesitatea prelungirii stării de urgență a fost determinată de incertitudinea privind evoluțiile ulterioare ale războiului Federației Ruse împotriva Ucrainei și păstrarea unor riscuri care pot afecta Republica Moldova.

Ultima prelungire a acestei stări de urgență a avut loc pe 22 noiembrie 2023 prin Hotărârea Parlamentului nr.361, pentru o perioadă de încă 30 zile, începând cu data de 1 decembrie 2023. Urmare expirării la 01 ianuarie 2024, starea de urgență pe teritoriul Republicii Moldova nu a mai fost prelungită de Legislativ. Potrivit autorităților, unele dispoziții ale Comisiei pentru Situații Excepționale au fost deja transpuse în legi de Parlament, care vor permite adoptarea unor decizii urgente fără starea excepțională.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

2 BAZELE ÎNTOCMIRII (CONTINUARE)

Astfel, activitatea acesteia a fost sistată și va fi convocată la necesitate pentru soluționarea problemelor ce țin de intemperii și altele.

Totodată, continuă implicarea factorului extern rus în tendințele de destabilizare a situației în Republica Moldova, dar și amenințările de natură hibridă. Având în vedere consolidarea influenței informaționale ghidate din extern cu elemente de dezinformare, se anticipează menținerea amplitudinii știrilor false, a manipulărilor și promovării mesajelor distorsionate.

La data de 31.12.2023, Banca deține contul Nostro deschis în BANCA INTESA RUSSIA AO, cu o expunere brută totală a echivalentului de 0.8 mln lei.

În ceea ce privește conflictul din regiune, conducerea Băncii urmărește și evaluează în permanență situația politică și economică actuală și măsurile care sunt luate de către Guvernul RM și Banca Națională, care ar putea avea un impact negativ asupra Băncii.

La situația din 31.12.2023, Banca are capacitatea de a menține un nivel adecvat al indicatorilor prudențiali, având o rezervă pentru indicatorul de adecvare a capitalului, precum și nivelul riscului de lichiditate. Conducerea Băncii consideră că în cazul unor dificultăți va obține sprijinul Grupului.

Astfel, pe baza informațiilor disponibile în prezent publicului, a indicatorilor cheie de performanță actuali ai Băncii și având în vedere acțiunile inițiate de la începutul conflictului și continuate în anul curent de către Conducere, nu anticipăm un impact negativ direct și semnificativ al conflictului Rusia-Ucraina asupra Băncii, asupra operațiunilor, poziției financiare și rezultatelor operaționale ale acesteia. Cu toate acestea, nu putem exclude că, posibilitatea unor perioade de incertitudine prelungită, o escaladare a acestor acțiuni sau un impact negativ secundar al acestor confruntări asupra mediului economic în care operăm, să aibă un efect negativ asupra Băncii și asupra poziției financiare și a rezultatelor operaționale ale acesteia, pe termen mediu și pe termen mai lung.

În ceea ce privește indicatorii de lichiditate a Băncii, pe parcursul anului 2023 toți indicatorii aferenți lichidității, cei reglementați de către BNM, cât și cei definiți de către Banca mamă au fost respectați permanent în limitele stabilite:

	31.12.2023
Principiul I - Lichiditatea pe termen lung (normativ ≤ 1)	0.70
Principiul III - Lichiditatea pe benzi de scadența (normativ >1), inclusiv:	X
- până la o lună inclusiv	2.79
- între o lună și 3 luni inclusiv	124.33
- între 3 și 6 luni inclusiv	45.75
- între 6 și 12 luni inclusiv	71.60
- peste 12 luni	7.11
Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR) (normativ $>100\%$)	661.59%

Pe baza informațiilor disponibile în prezent publicului, a actualilor indicatori cheie de performanță ai Băncii și având în vedere acțiunile inițiate de Conducere, nu anticipăm un impact negativ direct și semnificativ al conflictului regional dintre Rusia și Ucraina asupra Băncii, cu privire la operațiunile sale, poziția financiară și rezultatele operaționale. Cu toate acestea, nu putem exclude posibilitatea ca perioadele de incertitudine prelungită, o creștere a severității acestor acțiuni sau un impact secundar negativ al acestor măsuri asupra mediului economic în care activăm să aibă un efect negativ asupra Băncii și a poziției sale financiare și rezultatelor operaționale pe termen mediu și lung.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

2 BAZELE ÎNTOCMIRII (CONTINUARE)

Ca urmare a evaluării de mai sus și ținând cont de:

- nivelul adecvat al capitalizării Băncii;
- nivelul satisfăcător al lichidității;
- impactul conflictului regional din Ucraina (inclusiv introducerea de sancțiuni ample împotriva anumitor companii și persoane fizice), Conducerea Băncii a luat în considerare consecințele, alte evenimente și condiții și a stabilit că acestea nu creează o incertitudine semnificativă care ar pune la îndoială capacitatea Băncii de a-și continua activitatea în viitorul apropiat.

2.3 Bazele evaluării

Situațiile financiare ale Băncii au fost întocmite în baza costului istoric sau costului amortizat, cu excepția următoarelor elemente:

Element	Bazele evaluării
Terenuri și clădiri	Valoarea justă în baza modelului reevaluării
Investițiile imobiliare	Valoarea justă
Active deținute pentru vânzare	Valoarea cea mai mică dintre valoarea netă contabilă și valoarea justă minus costurile aferente vânzării

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

2 BAZELE ÎNTOCMIRII (CONTINUARE)

2.4 Moneda funcțională și de prezentare

Sumele incluse în situațiile financiare ale Băncii sunt evaluate utilizând moneda mediului economic primar în care Banca operează (“moneda funcțională”). Situațiile financiare sunt prezentate în lei moldovenești (“MDL”), care este moneda funcțională și de prezentare a Băncii.

2.5 Utilizarea de estimări și judecăți semnificative

Întocmirea situațiilor financiare, în conformitate cu IFRS, presupune utilizarea unor estimări contabile critice. De asemenea, aceasta necesită conducerii să își exercite judecata sa în procesul aplicării politicilor contabile ale Băncii. Rezultatele actuale pot să difere de aceste estimări.

Estimările și ipotezele de bază sunt revizuite continuu. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau în perioada revizuirii cât și în perioadele viitoare, dacă revizuirea afectează atât perioada curentă cât și perioadele viitoare.

Ariile care implică un grad înalt de judecată sau complexitate, sau ariile unde ipotezele și estimările sunt semnificative pentru situațiile financiare sunt prezentate în **Nota 5**.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE MATERIALE

Politicile contabile descrise mai jos au fost aplicate consecvent, de către Bancă, pentru toate perioadele de gestiune prezentate în aceste situații financiare.

3.1 Tranzacții în monedă străină

Operațiunile exprimate în monedă străină sunt convertite în moneda funcțională la cursul de schimb de la data tranzacției. Veniturile și pierderile aferente acestor tranzacții și cele de la reevaluarea activelor și datoriilor monetare denominate în valută străină sunt recunoscute în situația de profit sau pierdere.

Elementele nemonetare evaluate la cost istoric, exprimate în valută sunt convertite la rata de schimb din data recunoașterii inițiale.

Operațiunile exprimate în monedă străină sunt convertite în moneda funcțională la cursul de schimb de la data tranzacției. Ratele de schimb ale MDL, de la sfârșit de an, precum și cele medii pentru anii 2023 și 2022 față de EUR și USD au fost următoarele:

		2023		2022
	USD	EUR	USD	EUR
Ratele de schimb la 31 decembrie	17.4062	19.3574	19.1579	20.3792
Ratele medii de schimb	18.1607	19.6431	18.9032	19.8982

3.2 Active și datorii financiare

Un **activ financiar** este reprezentat de orice activ care reprezintă:

- a. numerar;
- b. un instrument de capitaluri proprii al unei alte entități;
- c. un drept contractual de a primi numerar/ un alt activ financiar de la o altă entitate sau de a de a schimba active financiare sau datorii financiare cu altă entitate în condiții care sunt potențial favorabile Băncii;
- d. un contract care va fi sau poate fi decontat în propriile instrumente de capitaluri proprii ale entității și este un instrument nederivat pentru care entitatea este sau poate fi obligată să primească un număr variabil din propriile instrumente de capitaluri proprii sau un instrument derivat care va fi sau poate fi decontat altfel decât prin schimbul unei sume fixe de numerar sau al unui alt activ financiar cu un număr fix din propriile instrumente de capitaluri proprii ale entității.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.2 Active și datorii financiare (continuare)

O datorie financiară este orice datorie care reprezintă:

- a. o obligație contractuală:
 - (i) de a livra numerar sau un alt activ financiar unei alte entități; sau
 - (ii) de a schimba active financiare sau datorii financiare cu o altă entitate în condiții care sunt potențial nefavorabile entității; sau
- b. un contract care va fi sau poate fi decontat în propriile instrumente de capitaluri proprii ale entității și este:
 - (i) un instrument nederivat pentru care entitatea este sau poate fi obligată să livreze un număr variabil din propriile instrumente de capitaluri proprii; sau
 - (ii) un instrument derivat care va fi sau poate fi decontat altfel decât prin schimbul unei sume fixe de numerar sau al unui alt activ financiar cu un număr fix din propriile instrumente de capitaluri proprii ale entității.

Un instrument de capitaluri proprii este reprezentat de orice contract care certifică existența unui interes rezidual în activele Băncii după deducerea tuturor datoriilor acesteia.

(i) *Recunoașterea și evaluarea inițială*

Banca recunoaște activele și pasivele financiare în bilanțul său numai atunci când devine o parte a prevederilor contractuale ale instrumentului.

Banca recunoaște inițial creditele și avansurile, depozitele, împrumuturile primite la valoarea justă, la data la care acestea sunt inițiate. Tranzacțiile normale cu instrumente de datorie și instrumente de capitaluri proprii sunt contabilizate la data transferului (data decontării). Toate celelalte active și pasive financiare sunt recunoscute inițial la data tranzacției la care Banca devine parte la dispozițiile contractuale ale instrumentului, la valoarea justă minus costurile de tranzacție care pot fi atribuite direct achiziției sau emisiunii.

La recunoașterea inițială, Banca trebuie să evalueze un activ financiar sau o datorie financiară la valoarea sa justă plus sau minus, în cazul unui activ financiar sau al unei datorii financiare care nu este la valoarea justă prin profit sau pierdere, costurile tranzacției care sunt direct atribuibile achiziției sau emisiunii activului financiar sau datoriei financiare.

Excepție de la regulă reprezintă creanțele comerciale care sunt evaluate la prețul tranzacției acestora (conform definiției din IFRS 15) atunci când creanța comercială nu conține o componentă de finanțare semnificativă în conformitate cu IFRS 15.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.2 Active și datorii financiare (continuare)

(i) Recunoașterea și evaluarea inițială (continuare)

Tabelul următor rezumă regulile de recunoaștere inițială:

Categoria	Recunoașterea inițială
Active financiare măsurate la valoarea justă prin profit sau pierdere	Valoarea justă fără a include costul tranzacției
Active financiare măsurate la cost amortizat	Valoarea justă + costurile tranzacției direct atribuibile achiziției activului financiar
Datorii financiare măsurate la cost amortizat	Valoarea justă + costul tranzacției direct atribuibile emisiei datoriei financiare

(ii) Evaluarea ulterioară a activelor și datoriilor financiare

După recunoașterea inițială, Banca evaluează un activ financiar la:

- costul amortizat;
- valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global sau
- valoarea justă prin profit sau pierdere.

După recunoașterea inițială, Banca evaluează o datorie financiară la:

- costul amortizat sau
- valoarea justă prin profit sau pierdere.

Evaluarea la cost amortizat a activelor și datoriilor financiare

Banca evaluează creditele și creanțele (conturile curente și depozitele la alte bănci, inclusiv la Banca Națională a Moldovei, creditele acordate clienței și alte creanțe comerciale) și datoriile financiare (depozitele și conturile curente ale altor bănci și ale clienței nebankare, împrumuturile contractate și alte datorii comerciale) la cost amortizat.

Costul amortizat al unui activ sau obligații financiare reprezintă valoarea la care activul financiar sau datoria financiară este evaluat(ă) la recunoașterea inițială minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea acumulată utilizând metoda dobânzii efective pentru fiecare diferență dintre valoarea inițială și valoarea la scadență și, pentru activele financiare, modificată pentru orice reducere pentru pierderi așteptate din depreciere.

Metoda dobânzii efective este o metodă de calcul al costului amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare (sau al unui grup de active financiare sau datorii financiare) și de alocare a veniturilor din dobânzi sau a cheltuielilor cu dobânzile în perioada relevantă.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.2 Active și datorii financiare (continuare)

(ii) Evaluarea ulterioară a activelor și datoriilor financiare (continuare)

Rata dobânzii efective reprezintă rata care actualizează exact plățile sau încasările viitoare în numerar estimate pe durata de viață preconizată a activului financiar sau a datoriei financiare la valoarea contabilă brută a unui activ financiar sau la costul amortizat al unei datorii financiare. La calcularea ratei dobânzii efective, Banca estimează fluxurile de trezorerie preconizate luând în considerare toate condițiile contractuale ale instrumentului financiar (de exemplu, plata în avans, prelungirea, opțiunile call și alte opțiuni similare), dar nu ia în calcul pierderile așteptate din depreciere. Calculul include toate comisioanele și punctele plătite sau încasate de părțile participante la contract care fac parte integrantă din rata dobânzii efective, costurile tranzacției și toate celelalte prime sau reduceri.

Conducerea Băncii consideră că nu este posibilă estimarea credibilă a fluxurilor de trezorerie sau a duratelor de viață preconizate ale instrumentelor financiare și, prin urmare utilizează fluxurile de trezorerie contractuale pe întreaga durată contractuală a instrumentelor financiare pentru calculul dobânzii efective și a costului amortizat.

Banca clasifică activele financiare care sunt instrumente de datorie drept evaluate ulterior fie la costul amortizat, fie la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, fie la valoarea justă prin profit sau pierdere pe baza celor două de mai jos:

- a. modelul de afaceri al entității pentru gestionarea activelor financiare și
- b. caracteristicile fluxului de trezorerie contractual al activului financiar (testul SPPI).

Modelul de afaceri nu depinde de intențiile Conducerii pentru un instrument individual, ci se referă la modalitatea în care grupurile de active financiare (agregate) sunt gestionate pentru a atinge un obiectiv de afaceri stabilit. Prin urmare, modelul de afaceri nu este determinat la nivelul companiei, deoarece o entitate poate avea mai mult de un singur model de afaceri.

Modelul de afaceri al Băncii se bazează pe analiza concordanței dintre performanța vânzărilor și obiectivul modelului de afaceri care trebuie să ia în considerare natura și cauzele vânzărilor, în acest context, deosebit de importante fiind:

- motivele vânzării – ex. creșterea riscului de credit, creșterea riscului de concentrare, vânzările efectuate ca urmare a stresului de lichiditate;
- frecvența vânzărilor;
- importanța vânzărilor;
- apariția datei de vânzare de data de scadență a activului vândut.

Ca următorul pas al procesului de clasificare, Banca evaluează clauzele contractuale financiare pentru a identifica dacă se îndeplinesc condițiile testului SPPI. În scopul aplicării testului, “principalul” este considerat ca valoarea justă a activului financiar la recunoașterea inițială și se poate schimba pe întreaga durată de viață a activului financiar.

Titlurile de datorii sunt evaluate la cost amortizat dacă sunt deținute în vederea colectării fluxurilor de numerar și aceste fluxuri de numerar reprezintă SPPI și dacă ele nu sunt desemnate în mod voluntar la valoarea justă prin profit sau pierdere.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.2 Active și datorii financiare (continuare)

(iii) Clasificarea activelor și datoriilor financiare

Un activ financiar trebuie evaluat la costul amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- a. activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale și
- b. termenele contractuale ale activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

Un activ financiar trebuie evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- a. activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este îndeplinit atât prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, cât și prin vânzarea activelor financiare și
- b. termenele contractuale ale activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

Un activ financiar trebuie evaluat la valoarea justă prin profit sau pierdere, cu excepția cazului în care este evaluat la costul amortizat sau la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global.

Pentru investițiile în instrumente de capitaluri proprii, Banca poate face o alegere irevocabilă la recunoașterea inițială care ar fi altfel evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere pentru a prezenta modificările ulterioare în valoarea justă în alte elemente ale rezultatului global.

Principalul este valoarea justă a activului financiar la recunoașterea inițială.

Dobânda constă în contravaloarea valorii-timp a banilor pentru riscul de credit asociat valorii principalului datorat într-o anumită perioadă de timp și pentru alte riscuri și costuri de bază aferente împrumutului, precum și o marjă a profitului.

Banca clasifică toate datoriile financiare drept evaluate ulterior la costul amortizat.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.2 Active și datorii financiare (continuare)

(iv) Reclasificarea activelor și datoriilor financiare

În cazul când Banca își modifică modelul de afaceri pentru gestionarea activelor sale financiare, toate activele financiare afectate sunt reclasificate. Se estimează că astfel de modificări vor fi foarte rare. Astfel de modificări sunt determinate de către conducerea superioară a entității ca urmare a modificărilor externe sau interne și trebuie să fie semnificative pentru operațiunile entității și demonstrabile părților externe. În consecință, o modificare a modelului de afaceri al unei entități va avea loc doar dacă o entitate fie începe, fie încetează o activitate care este semnificativă pentru operațiunile sale.

O modificare a obiectivului modelului de afaceri al entității trebuie realizată înainte de data reclasificării, aplicând reclasificarea în mod prospectiv de la data reclasificării. În cazul reclasificărilor, Banca nu retratează câștigurile, pierderile (inclusiv câștiguri sau pierderi din deprecieri) sau dobânzile recunoscute anterior. Banca nu reclasifică datoriile financiare.

(v) Derecunoașterea

Derecunoașterea activelor financiare

Banca derecunoaște un activ financiar (sau o parte a unui activ financiar sau un grup de active financiare similare, denumite în continuare „activ financiar”) când drepturile contractuale la fluxurile de mijloace bănești ale activului expiră sau în momentul în care transferă activul financiar iar transferul se califică pentru derecunoaștere.

Banca transferă un activ financiar atunci și numai atunci când fie:

- a. transferă drepturile contractuale de încasare a fluxurilor de trezorerie ale activului; sau
- b. reține drepturile contractuale de încasare a fluxurilor de trezorerie ale activului dar își asumă o obligație contractuală de a plăti fluxurile de numerar unuia sau mai multor destinatari în cadrul unei tranzacții care îndeplinește următoarele condiții:
 - i. Banca nu are nici o obligație de a plăti sume eventualilor destinatari, cu excepția cazului în care ea încasează sume echivalente de pe urma activului original;
 - ii. Băncii i se interzice prin condițiile din contractul de transfer să vândă sau să pună gaj pe activul original din alte motive decât garantarea obligației de a le plăti eventualilor destinatari fluxurile de trezorerie.
 - iii. Banca are obligația de a remite orice fluxuri de trezorerie pe care le încasează în numele eventualilor destinatari fără întârzieri semnificative. În plus, Banca nu are dreptul de a reinvesti aceste fluxuri de trezorerie, cu excepția cazului în care investițiile sunt făcute în numerar sau în echivalente de numerar în timpul scurtei perioade de decontare de la data încasării și până la data la care trebuie făcută plata către eventualii parteneri, iar dobânda obținută de pe urma unor astfel de investiții este transmisă eventualilor destinatari.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.2 Active și datorii financiare (continuare)

(v) Derecunoașterea (continuare)

În cazul unui transfer al unui activ financiar, Banca evaluează măsura în care a reținut sau a transferat riscurile și beneficiile aferente deținerii activului.

Dacă Banca transferă substanțial toate riscurile și beneficiile aferente deținerii activului, Banca derecunoaște activul financiar și recunoaște separat ca active sau datorii orice drepturi și obligații create sau reținute în cadrul transferului.

Banca încheie tranzacții în care transferă activele recunoscute în bilanțul contabil, dar păstrează atât toate riscurile și cât drepturile asupra beneficiilor aferente activelor transferate, sau o parte din ele. În cazul în care sunt păstrate toate sau o parte semnificativă din riscurile și drepturile asupra beneficiilor, activele transferate nu sunt derecunoscute din bilanțul contabil. Transferurile de active cu păstrarea tuturor sau a unei părți semnificative de riscuri și drepturi asupra beneficiilor, includ, de exemplu, tranzacțiile de răscumpărare. Hârtiile de valoare vândute în cadrul aranjamentelor de vânzare – răscumpărare sunt derecunoscute în bilanțul contabil și creanțele corespunzătoare de la cumpărător pentru plată sunt recunoscute din data la care Banca transferă activele. Banca utilizează metoda identificării specifice pentru a determina câștigul sau pierderea la derecunoaștere.

Dacă Banca reține substanțial toate riscurile și beneficiile aferente deținerii activului, Banca continuă să recunoască activul financiar.

Dacă Banca nici nu reține și nici nu transferă substanțial toate riscurile și beneficiile aferente deținerii activului, Banca va determina măsura în care reține controlul asupra activului financiar.

Reținerea controlului asupra activului transferat depinde de capacitatea părții căreia i s-a transferat activul de a vinde acest activ. Dacă terța parte căreia i s-a transferat activul are capacitatea practică de a vinde activul și poate să își exercite această capacitate unilateral și fără a avea nevoie să impună restricții suplimentare asupra transferului, Banca nu a păstrat controlul. În toate celelalte cazuri, Banca a păstrat controlul.

Dacă Banca nu reține controlul, Banca derecunoaște activul financiar și recunoaște separat ca active sau datorii orice drepturi și obligații create sau reținute în cadrul transferului.

Dacă Banca reține controlul, Banca continuă să recunoască activul financiar în măsura în care continuă să se implice în acel activ. Măsura în care Banca continuă să se implice în activul transferat este măsura în care ea se expune la modificările valorii activului transferat. De exemplu, atunci când continuarea implicării Băncii ia forma garantării activului transferat, măsura în care Banca continuă să se implice este valoarea mai mică dintre (i) valoarea activului și (ii) valoarea maximă a contravalorii primite pe care Banca ar putea să fie nevoită să o ramburseze („valoarea garanției”).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.2 Active și datorii financiare (continuare)

(v) Derecunoașterea (continuare)

Atunci când Banca continuă să recunoască un activ în măsura implicării sale continue în activul respectiv, va recunoaște și o datorie aferentă.

Derecunoașterea datoriilor financiare

Banca derecunoaște o datorie financiară (sau o parte a unei datorii financiare) din situația poziției financiare atunci când și numai atunci când ea este lichidată – adică atunci când obligația specificată în contract este stinsă sau anulată sau expiră.

O modificare substanțială a condițiilor unei datorii financiare existente sau a unei părți a acesteia (indiferent că se poate sau nu atribui dificultăților financiare în care se află debitorul) este contabilizată drept o lichidare a datoriei financiare inițiale și o recunoaștere a unei datorii financiare noi.

Condițiile unei datorii financiare sunt modificate substanțial dacă valoarea prezentă a fluxurilor de numerar conform noilor condiții (inclusiv orice comisioane plătite, nete de orice comisioane primite) diferă cu cel puțin 10% de valoarea prezentă a fluxurilor de numerar rămase conform instrumentului inițial, ambele calculate utilizând rata de dobândă efectivă a instrumentului inițial determinată înainte de modificare.

Banca recunoaște în profit sau pierdere orice diferență dintre valoarea contabilă a unei datorii financiare (sau a unei părți dintr-o datorie financiară) lichidate sau transferate unei alte părți și contravaloarea plătită, inclusiv orice alte active decât cele în numerar transferate sau datorii asumate.

În situația în care Banca răscumpără o parte a unei datorii financiare, ea alocă valoarea contabilă anterioară a datoriei financiare între partea care continuă să fie recunoscută și partea care este derecunoscută pe baza valorilor juste relative ale acelor părți la data răscumpărării.

(vi) Compensarea

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar suma netă este înregistrată în situația poziției financiare numai atunci când Banca are un drept legal executabil de a compensa sumele recunoscute și intenționează să deconteze pe o bază netă sau să realizeze activul și să deconteze simultan datoria.

Veniturile și cheltuielile sunt prezentate pe bază netă numai atunci când este permis de standardele contabile, sau pentru câștigurile și pierderile rezultate dintr-un grup de tranzacții similare.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.2 Active și datorii financiare (continuare)

(vii) Evaluarea la valoarea justă

Valoarea justă reprezintă prețul care ar fi primit pentru a vinde un activ sau pentru a transfera o datorie într-o tranzacție normală între participanții la piața principală sau, în lipsa acesteia, cea mai avantajoasă piață la care Banca are acces la data evaluării.

Atunci când este disponibil, Banca evaluează valoarea justă a unui instrument utilizând prețul cotat pe o piață activă pentru acel instrument. O piață este considerată ca fiind activă dacă tranzacțiile pentru activ sau pasiv au loc cu o frecvență și într-un volum suficient pentru a furniza informații de stabilire a prețurilor în mod continuu.

Dacă nu există un preț cotat pe o piață activă, atunci Banca folosește tehnici de evaluare care maximizează utilizarea intrărilor observabile relevante și minimizează utilizarea intrărilor neobservabile. Tehnica de evaluare aleasă include toți factorii pe care participanții la piață le-ar lua în considerare la stabilirea prețului unei tranzacții.

Cea mai bună dovadă a valorii juste a unui instrument financiar la recunoașterea inițială este, în mod normal, prețul tranzacției - adică valoarea justă a contravalorii acordate sau primite. În cazul în care Banca stabilește că valoarea justă la recunoașterea inițială diferă de prețul tranzacției, iar valoarea justă nu este evidențiată nici de un preț cotat pe o piață activă pentru un activ sau datorie identic/ă, nici pe baza unei tehnici de evaluare care utilizează numai date din piețele observabile, atunci instrumentul financiar este evaluat inițial la valoarea justă, ajustat pentru a amâna diferența dintre valoarea justă la recunoașterea inițială și prețul tranzacției. Ulterior, această diferență este recunoscută în profit sau pierdere pe o bază adecvată pe durata de viață a instrumentului, dar nu mai târziu de momentul în care evaluarea este în totalitate susținută de date de piață observabile sau tranzacția este închisă.

(viii) Identificarea și evaluarea deprecierei activelor financiare

Banca recunoaște o reducere pentru pierderi așteptate din depreciere aferente unui activ financiar care este evaluat la cost amortizat sau evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, o creanță care decurge dintr-un contract de leasing, un activ aferent contractului sau un angajament de creditare și un contract de garanție financiară.

La fiecare dată de raportare, Banca evaluează reducerile pentru pierderi așteptate din depreciere aferente unui instrument financiar la o valoare egală cu pierderile așteptate din depreciere pe toată durata de viață dacă riscul de credit aferent instrumentului financiar respectiv a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială.

Dacă însă, la data raportării, riscul de credit pentru un instrument financiar nu a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, Banca evaluează reducerile pentru pierderi așteptate din depreciere pentru acel instrument financiar la o valoare egală cu pierderile așteptate din depreciere în următoarele 12 luni.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.2 Active și datorii financiare (continuare)

(viii) Identificarea și evaluarea deprecierei activelor financiare (continuare)

Banca evaluează reducerile pentru pierderi așteptate din depreciere ale unui instrument financiar într-un mod care să reflecte:

- a. valoare imparțială, ponderată prin probabilități, care este determinată prin evaluarea unei game de rezultate posibile;
- b. valoarea-timp a banilor și
- c. informații rezonabile și justificabile care sunt disponibile fără cost sau efort nejustificat la data de raportare cu privire la evenimente trecute, condiții curente și prognoze privind condițiile economice viitoare.

Banca consideră următoarele în determinarea deprecierei:

- la data recunoașterii inițiale și la fiecare dată ulterioară de raportare, se recunoaște o reducere pentru pierderi așteptate din depreciere pe un an pentru instrumentele clasificate în Stadiul 1 (adică activele financiare pentru care nu s-a înregistrat o creștere semnificativă a riscului de credit comparativ cu acel risc apărut la data recunoașterii inițiale a activului);
- să verifice dacă a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit pentru aceste active între data primei recunoașteri și data de raportare, astfel încât acestea să poată fi alocate corect în cele trei stadii de clasificare prevăzute de standard și definirea nivelelor de reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere asociate;
- să recunoască o reducere pentru pierderi așteptate din depreciere pentru întreaga durată reziduală a instrumentului financiar pentru expunerile clasificate în Stadiul 2 (cu o creștere semnificativă a riscului de credit de la data recunoașterii inițiale) și în Stadiul 3 (expunerile neperformante).

IFRS 9 prevede aplicarea unui singur model de depreciere pentru toate activele financiare care nu au fost deja recunoscute la valoarea justă prin situația de profit sau pierdere. Acest model este considerat în perspectivă, adică trebuie să ia în considerare un set larg de informații, inclusiv informații despre evenimente viitoare și scenarii macroeconomice. Prin urmare, toate informațiile rezonabile și demonstrabile trebuie să fie luate în considerare înainte de recunoașterea deprecierei, inclusiv informații prospective, pentru:

- a. determinarea creșterii semnificative a riscului de credit pentru stabilirea stadiilor (adică pentru a defini alocarea corectă a expunerilor de credit la stadiile 1, 2 și 3);
- b. calcularea reducerilor pentru pierderi așteptate din depreciere ("ECL") pentru următoarele 12 luni (Stadiul 1) și durata de viață ECL (Stadiile 2 și 3).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.2 Active și datorii financiare (continuare)

(viii) Identificarea și evaluarea deprecierei activelor financiare (continuare)

În cazul în care, în cursul anului precedent, s-a constatat o creștere semnificativă a riscului de credit pentru un activ financiar individual și, prin urmare, o depreciere acumulată a fost recunoscută pentru întreaga durată de viață ECL, dar creșterea semnificativă a riscului de credit nu mai există la data de raportare curentă, expunerea în cauză trebuie să fie resetată de la stadiul 2 la stadiul 1. Prin urmare, reducerea pentru pierderea așteptată din depreciere asociată nu mai trebuie să fie echivalentă cu durata de viață a ECL, ci mai degrabă cu pierderea așteptată pentru următoarele 12 luni. La fel ca reducerea pentru pierderea așteptată din depreciere anterioară, inversarea asociată a pierderii din depreciere trebuie recunoscută în profit sau pierdere.

Pentru a respecta pe deplin principiul IFRS 9, Banca a decis să stabilească pierderea din depreciere pentru expunerile neperformante (expunerile din Stadiul 3), inclusiv un Add-on, estimarea care se bazează pe elemente de perspectivă și creșterea nivelului actual de acoperire pe creditelor neperformante ("NPL-uri").

În cadrul procesului de estimare a necesarului de reduceri pentru pierderi așteptate din deprecierea creditelor neperformante, Banca determină valoarea recuperabilă a creditelor în conformitate cu prevederile standardului IFRS 9 care sunt încorporate de către bancă într-un act normativ intern numit "IFRS 9 Methodological Document", detalierea cărui sunt descrise ulterior în Nota 5 "Estimări Contabile Critice și Judecări în aplicarea Politicilor Contabile". Dacă se determină că nu există nici o dovadă obiectivă de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, banca include activul într-un grup de active financiare care au caracteristici similare ale riscului de credit și le evaluează pentru depreciere colectivă.

Metodologia pentru estimarea reducerilor pentru pierderi așteptate din depreciere pentru stadiul 3 este aplicată întregului perimetru neperformant (atât evaluări colective, cât și individual).

(ix) Credite restructurate

Măsurile de restructurare constau în concesiile acordate unui debitor care se confruntă sau este pe punctul de a se confrunta cu dificultăți în îndeplinirea angajamentelor financiare ("dificultăți financiare"). Când se întâmplă acest lucru, Banca evaluează dacă noile termene sunt sau nu substanțial diferite de termenele inițiale. Astfel dacă termenele nu sunt substanțial diferite, renegocierea sau modificarea nu duce la derecunoaștere, iar Banca recalculează valoarea contabilă brută pe baza fluxurilor de trezorerie revizuite ale activului financiar și recunoaște un câștig sau o pierdere din modificare în profit sau pierdere. Noua valoare contabilă brută se recalculează prin actualizarea fluxurilor de trezorerie modificate la rata efectivă inițială (originară) a dobânzii.

O concesiune se referă la una dintre următoarele acțiuni:

- a) modificare a termenilor și condițiilor precedente ale unui contract pe care se consideră că debitorul nu le poate îndeplini ca urmare a dificultăților financiare, pentru a permite o capacitate suficientă a serviciului datoriei, care nu ar fi fost acordată dacă debitorul nu s-ar fi aflat în dificultate financiară;
- b) refinanțare totală sau parțială a unui contract aferent unui activ problemă, care nu ar fi fost acordată dacă debitorul nu s-ar fi aflat în dificultate financiară.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.2 Active și datorii financiare (continuare)

(ix) Credite restructurate (continuare)

Pentru ca o expunere să fie identificată ca expunere restructurată trebuie îndeplinite în mod cumulativ următoarele două condiții:

- Banca trebuie să identifice dificultățile financiare cu care un client se confruntă/este pe cale să se confrunte;
- expunerea trebuie să facă subiectul unei concesi.

Expunerile care au devenit subiectul unor concesi acordate după cum se menționează mai sus sunt clasificate în categoria creditelor restructurate și rămân în această categorie pînă la maturitate.

(x) Politica de scoatere din evidență

Creditele și titlurile de creanță sunt scoase din evidență (parțial sau integral) atunci când nu există așteptări rezonabile de recuperare integrală sau parțială a activului financiar. Acest lucru se întâmplă în general atunci când Banca stabilește că debitorul nu are active sau surse de venit care ar putea genera fluxuri suficiente de numerar pentru a rambursa sumele supuse scoaterii din evidență. Această evaluare este efectuată la nivel de activ individual. Recuperările de sume scoase din evidență anterior sunt incluse în "(Cheltuieli) / Venituri nete privind deprecierea instrumentelor financiare" din situația de profit sau pierdere și alte elemente ale rezultatului global.

3.3 Credite și avansuri

Creditele și avansurile, incluzând credite și avansuri acordate băncilor și credite și avansuri acordate clienților, sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă și pe care Banca nu intenționează să le vândă imediat sau în viitorul apropiat. Creditele și avansurile sunt măsurate inițial la valoarea justă plus costurile suplimentare directe și măsurate apoi la cost amortizat utilizând metoda ratei efective a dobânzii mai puțin pierderile din depreciere.

3.4 Investiții în titluri

Înregistrarea titlurilor de valoare în situația poziției financiare includ:

- Titluri de creanță (Obligațiunile de Stat, Valori Mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova și Certificatele Băncii Naționale a Moldovei) evaluate la costul amortizat; acestea sunt evaluate inițial la valoarea justă, plus costurile de tranzacție directe incrementale și apoi evaluate la costul amortizat utilizând metoda ratei efective a dobânzii.

Banca nu deține la 31 decembrie 2023 și 2022 investiții în titluri de creanță evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI) sau valoarea justă prin profit și pierdere (FVTPL).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.5 Contracte de garanție financiară și angajamente de creditare

Garanțiile financiare sunt contracte care obligă Banca să efectueze plăți specifice pentru a rambursa titularului o pierdere pe care o suferă deoarece un debitor specific nu reușește să efectueze o plată atunci când este datorată în conformitate cu termenii unui titlu de creanță. Angajamentele de creditare sunt angajamente ferme de a furniza un credit în termeni și condiții prestabilite.

Garanțiile financiare emise sau angajamentele de acordare a unui credit la o rată a dobânzii mai mică decât cea de pe piață sunt inițial evaluate la valoarea justă, iar valoarea justă inițială este amortizată pe durata de viață a garanției sau a angajamentului.

Ulterior, acestea sunt evaluate la cea mai mare valoare dintre valoarea ajustării pentru depreciere determinată în corespundere cu IFRS 9 și valoarea inițial recunoscută minus, acolo unde este cazul, valoarea acumulată a venitului recunoscut în corespundere cu principiile IFRS 15.

Banca nu a emis niciun angajament de creditare care este evaluat la FVTPL. De asemenea, Banca nu are angajamente de acordare a unui credit la o rată a dobânzii mai mică decât cea de pe piață.

Pentru angajamente de creditare, Banca recunoaște reducerile pentru pierderile așteptate din depreciere în conformitate cu IFRS 9.

Obligațiile care decurg din garanțiile financiare și angajamentele de creditare sunt supuse cerințelor de depreciere conform IFRS 9.

3.6 Depozite de la clienți

Depozitele de la clienți sunt datorii financiare ne-derivate către persoane fizice, stat sau către persoane juridice și sunt evaluate la cost amortizat.

3.7 Împrumuturi

Împrumuturile sunt recunoscute inițial la valoarea justă, minus costurile de tranzacționare. În perioadele următoare, împrumuturile sunt înregistrate la cost amortizat, diferențele dintre sumele nete și valoarea de răscumpărare fiind recunoscute în situația de profit sau pierdere pe durata contractului de împrumut utilizând metoda dobânzii efective.

3.8 Depozite de la bănci

Depozitele de la bănci sunt recunoscute când mijloacele bănești ori alte active sunt oferite Băncii de către alte bănci. Datoriile ne-derivate sunt evaluate la cost amortizat.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.9 Alte datorii

Alte datorii includ datorii spre plată sporite în urma prestării de servicii de către contra-parte în baza unui contract și sunt evaluate la cost amortizat.

3.10 Veniturile și cheltuielile din dobânzi

Rata efectivă a dobânzii

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt recunoscute în situația de profit sau pierdere folosind rata efectivă a dobânzii. Rata efectivă a dobânzii (EIR) este rata care actualizează în mod exact fluxurile viitoare de numerar estimate sau fluxurile de încasări estimate ale instrumentului financiar pe durata de viață estimată a instrumentului financiar la:

- valoarea contabilă brută a activului financiar, sau
- costul amortizat al datoriei financiare

La calcularea ratei efective a dobânzii pentru instrumentele financiare, Banca estimează fluxurile viitoare de numerar ale instrumentului financiar, dar nu și ECL. Pentru activele financiare inițiate sau achiziționate depreciate ca urmare a riscului de credit (POCI), o rată efectivă a dobânzii ajustată se calculează utilizând fluxurile de numerar viitoare estimate, inclusiv ECL.

Fluxurile de numerar viitoare sunt estimate având în vedere toți termenii contractuali ai instrumentului. Calculul EIR include toate taxele și spezele plătite sau primite între părțile la contract, care sunt incrementale și direct atribuibile acordului de creditare specific, costurile de tranzacție și toate celelalte prime sau sconturi.

Calculul veniturilor și cheltuielilor din dobânzi

Rata dobânzii efective a unui activ financiar sau a unei datorii financiare se calculează la recunoașterea inițială a unui activ financiar sau a unei datorii financiare. La calcularea veniturilor și a cheltuielilor cu dobânzile, rata efectivă a dobânzii se aplică valorii contabile brute a activului (în cazul în care activul nu este depreciat) sau la costul amortizat a datoriei.

Rata efectivă a dobânzii este revizuită ca urmare a reevaluării periodice a fluxurilor de numerar ale instrumentelor cu rată variabilă pentru a reflecta mișcările ratelor dobânzii de pe piață.

Pentru activele financiare care au devenit depreciate ulterior recunoașterii inițiale, veniturile din dobânzi sunt calculate prin aplicarea ratei efective a dobânzii la costul amortizat al activului financiar. Dacă activul nu mai este depreciat, calculul venitului din dobânzi se face prin aplicarea ratei efective a dobânzii la valoarea contabilă brută a activului.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.10 Veniturile și cheltuielile din dobânzi (continuare)

Pentru activele financiare care erau depreciate la recunoașterea inițială, venitul din dobânzi se calculează prin aplicarea ratei efective a dobânzii ajustate la costul amortizat al activului. Calculul veniturilor din dobânzi nu revine la valoarea contabilă brută, chiar dacă se îmbunătățește riscul de credit al activului.

3.11 Venituri din speze și comisioane

Spezele și comisioanele sunt de regulă recunoscute pe baza contabilității de angajamente la momentul prestării serviciului respectiv. Spezele pentru angajamentele de creditare care sunt probabile de a fi acordate, sunt amânate (împreună cu costurile aferente directe) și sunt recunoscute ca ajustare la rata efectivă a dobânzii la credite. Comisioanele și spezele obținute din negocieri, sau din participarea în negocierea unei tranzacții cu o terță parte, astfel ca aranjarea unei achiziții de acțiuni sau de alte participații, precum și achiziția sau vânzarea participațiilor – sunt recunoscute la data finalizării tranzacției. Alte speze și comisioane încasate din prestarea serviciilor de către Bancă, inclusiv cele de administrare investițională, brokeraj sau comisioane de deservire sunt recunoscute pe măsura prestării în situația de profit sau pierdere. Alte speze și comisioane plătite reprezintă, de regulă, comisioanele tranzacționale și de prestare a serviciilor, care sunt reflectate la cheltuieli pe măsura recepționării acestora.

3.12 Dividende

Veniturile din dividende sunt recunoscute în situația de profit sau pierdere la data când acestea sunt declarate. Veniturile din titluri de participare și alte venituri variabile din investiții sunt recunoscute ca venituri din dividende în situația de profit sau pierdere în momentul în care este stabilit dreptul de a primi aceste venituri.

Dividendele sunt tratate ca distribuire de profit pentru perioada în care sunt declarate și aprobate de Adunarea Generală a Acționarilor.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.13 Venit net din tranzacționare

Acesta cuprinde câștigurile nete realizate din tranzacționarea activelor și datorii și include diferența de conversie valutară.

3.14 Impozitul pe profit

Impozitul pe profit aferent perioadei de gestiune cuprinde impozitul curent și impozitul amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în situația de profit sau pierdere sau în alte componente ale rezultatului global dacă impozitul este aferent elementelor de capitaluri proprii.

Impozitul curent este impozitul de plătit din venitul impozabil al perioadei, determinat în baza cotelor aplicate la data bilanțului și a tuturor ajustărilor aferente perioadelor precedente.

Impozitul amânat este determinat folosind metoda bilanțieră pentru acele diferențe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active și datorii și valoarea contabilă a acestora folosită pentru raportarea financiară. Impozitul amânat este calculat pe baza modalității previzionate de realizare sau decontare a valorii contabile a activelor și datorii, folosind ratele de impozitare prevăzute de legislația în vigoare care se aplică la data bilanțului.

Activul privind impozitul amânat este recunoscut numai în măsura în care este probabil să se obțină profituri impozabile viitoare care să permită compensarea cu pierderea fiscală a anilor anteriori și cu impozitul pe profit de recuperat. Activul privind impozitul amânat este diminuat în măsura în care beneficiul fiscal aferent este improbabil să se realizeze.

Impozitele adiționale care apar din distribuirea de dividende sunt recunoscute la aceeași dată cu obligația de plată a dividendelor.

Cota de impozit pe profit utilizată la calculul impozitului curent și amânat a fost 12% la 31 decembrie 2023 (2022: 12%).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.15 Imobilizări necorporale

Cheltuielile de achiziție a licențelor pentru programare informatică sunt capitalizate și includ cheltuielile de achiziție și costurile de punere a activelor în funcțiune. Aceste costuri sunt amortizate în baza duratei de exploatare estimate (de la trei ani la douăzeci de ani).

Cheltuielile aferente dezvoltării sau menținerii aplicațiilor informatice sunt trecute la cheltuieli la momentul apariției lor. Costurile asociate în mod direct cu producerea softului unic și identificabil controlat de Bancă, și care, probabil, vor genera beneficii economice depășind costurile, pe o perioadă mai mare de un an, sunt recunoscute ca active necorporale. Costurile directe includ cheltuielile cu personalul care elaborează softul și o proporțiune relevantă de cheltuieli indirecte. Costurile de producere a softului unic sunt recunoscute ca activ și amortizate folosind metoda liniară pe parcursul vieții lor de folosire. În general, durata de viață a imobilizărilor necorporale nu depășește 5 ani, cu excepția sistemului de core banking care este amortizat pe parcursul a 20 de ani și aplicația pentru monitorizarea procesului de acordare a creditelor care este amortizată pe o perioadă de 10 ani.

Imobilizările necorporale în curs de execuție nu se amortizează pînă în momentul punerii în funcțiune.

O imobilizare necorporală trebuie derecunoscută: (i) la cedare; sau (ii) atunci când nu se mai preconizează să apară beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa.

Câștigul sau pierderea care rezultă din derecunoașterea unei imobilizări necorporale se stabilește ca diferență între încasările nete din cedare, dacă există, și valoarea contabilă a activului.

3.16 Imobilizări corporale

(i) Recunoaștere și evaluarea inițială

Toate imobilizările corporale sunt recunoscute inițial la cost.

Costul include cheltuielile direct atribuibile achiziției activului. Atunci când anumite componente ale unei imobilizări corporale au durata de viața utilă diferită, acestea sunt contabilizate ca elemente distincte (componente majore) de imobilizări corporale.

(ii) Evaluare ulterioară

Ulterior recunoașterii inițiale, terenurile și clădirile sunt evaluate la valoare reevaluată, mai puțin orice amortizare acumulată și orice pierderi din depreciere, de la cea mai recentă reevaluare. Celelalte imobilizări corporale sunt evaluate la cost, mai puțin orice amortizare acumulată și orice pierderi din depreciere.

Reevaluările terenurilor și clădirilor sunt efectuate cu suficientă regularitate, astfel încât valoarea contabilă să nu difere substanțial de cea care ar fi determinată folosind valoarea justă la sfârșitul perioadei de raportare.

Atunci când o clădire este reevaluată, valoarea contabilă brută este retratată proporțional cu modificarea valorii contabile, iar amortizarea acumulată la data reevaluării este ajustată astfel încât să fie egală cu diferența dintre valoarea contabilă brută și valoarea contabilă a activului după luarea în considerare a pierderilor din deprecierea acumulate.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.16 Imobilizări corporale (continuare)

(ii) Evaluare ulterioară (continuare)

Atunci când componente semnificative ale imobilizărilor corporale au durate de viață utilă diferite, acestea se vor contabiliza ca elemente separate (componente principale) ale imobilizării corporale. Orice câștig sau pierdere la ieșirea unei imobilizări corporale este recunoscut/ă în profit sau pierdere.

(iii) Costuri ulterioare

Costurile ulterioare sunt incluse în valoarea contabilă sau sunt recunoscute ca activ separat, după caz, doar dacă este probabil ca beneficiile economice viitoare asociate să fie transferate Băncii și costul să poată fi măsurat în mod credibil. Toate celelalte cheltuieli de reparație și întreținere sunt recunoscute ca o cheltuială în situația de profit sau pierdere în momentul efectuării lor.

(iv) Amortizare

Terenurile nu sunt amortizate. Amortizarea altor active este calculată în baza metodei liniare pentru alocarea costului la valorile lor reziduale pe durata de viață utilă estimată, astfel:

– Clădiri	33 ani până la 50 ani
– Îmbunătățirea proprietăților închiriate	pe perioada de chirie
– Echipamente și alte mijloace fixe	5 ani
– Mijloace de transport	5 ani

La fiecare dată de raportare, valoarea reziduală și durata de viață utilă ale activului sunt revizuite și ajustate în caz de necesitate.

Activele în curs de construcție nu se amortizează până la momentul punerii acestora în funcțiune.

(v) Reclasificarea în investiții imobiliare

Când caracterul folosirii proprietății se schimbă de la folosirea de către proprietar la cea investițională, ea este reclasificată ca investiție imobiliară și continuă să fie evaluată la valoarea justă.

Pierderile sau câștigurile din casarea imobilizărilor corporale sunt determinate prin referință la valoarea contabilă a acestora. Acestea sunt incluse în venituri sau cheltuieli operaționale în situația de profit sau pierdere.

(vi) Rezerva din reevaluare

Diferența dintre valoarea reevaluată și valoarea contabilă netă a imobilizărilor corporale este recunoscută ca rezervă din reevaluare în capitalurile proprii. Dacă valoarea contabilă a unui activ este majorată ca urmare a unei reevaluări, această majorare este înregistrată și acumulată în capitaluri proprii la rezerve din reevaluare. Cu toate acestea, majorarea este recunoscută în profit sau pierdere în măsura în care aceasta compensează o descreștere cu aceeași sumă a activului, recunoscută anterior în profit sau pierdere.

Dacă valoarea contabilă a unui activ este diminuată ca urmare a unei reevaluări, această diminuare este recunoscută în profit sau pierdere. Cu toate acestea, diminuarea este recunoscută în capitaluri proprii la rezerve din reevaluare, dacă există un sold creditor în rezerva din reevaluare pentru acel activ.

Rezerva din reevaluare este transferată la rezultatul raportat la cedarea activului.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.17 Deprecierea activelor ne-financiare

Activele care se amortizează sunt evaluate pentru depreciere de fiecare dată când anumite evenimente sau schimbări în circumstanțe indică faptul că valoarea contabilă poate să nu fie recuperată. Pierderea din depreciere este recunoscută în mărimea diferenței dintre valoarea contabilă și valoarea recuperabilă. Valoarea recuperabilă este estimată ca fiind valoarea cea mai mare dintre valoarea justă minus costurile de vânzare și valoarea de utilizare. În scopul estimării deprecierei, activele sunt grupate la nivelul cel mai mic pentru care există fluxuri de mijloace bănești separat identificabile (unități generatoare de numerar). La fiecare dată de raportare activele ne-financiare, cu excepția fondului comercial, care au fost depreciate sunt revizuite pentru o eventuală stornare a deprecierei.

Valoarea recuperabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este maximul dintre valoarea de utilizare și valoarea justă minus costurile de vânzare. Valoarea de utilizare are la bază fluxurile de numerar viitoare preconizate, actualizate la valoarea prezentă utilizând o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă evaluările curente ale pieței cu privire la valoarea în timp a banilor și riscurile specifice activului sau unității generatoare de numerar.

O pierdere din depreciere este recunoscută dacă valoarea contabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar depășește valoarea recuperabilă.

Pierderile din depreciere sunt recunoscute în profit sau pierdere, cu excepția imobilizărilor corporale evaluate la valoarea reevaluată, caz în care pierderea din depreciere este recunoscută în alte elemente ale rezultatului global și diminuează rezerva din reevaluare din capitalurile proprii în măsura în care aceasta reversează un surplus din reevaluare recunoscut anterior în legătură cu același activ.

O pierdere din depreciere este revarsată numai în măsura în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă, netă de amortizare, care ar fi fost determinată dacă nu ar fi fost recunoscută nicio pierdere din depreciere.

Reversarea unei pierderi din depreciere care nu se referă la active reevaluate este recunoscută în profit sau pierdere. Reversarea unei pierderi din deprecierea cu privire la un activ reevaluat este recunoscută în profit sau pierdere în măsura în care reversează o pierdere din depreciere cu privire la același activ recunoscută anterior ca o cheltuială în profit sau pierdere. Orice creștere suplimentară a valorii contabile a unui activ este tratată ca o creștere din reevaluare.

3.18 Contracte de leasing

Banca evaluează la începutul contractului dacă un contract este sau conține un contract de leasing, adică, dacă contractul transmite dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat pentru o perioadă de timp în schimbul unei contraprestații.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.18 Contracte de leasing (continuare)

(i) Banca ca locatar

Banca în calitate de locatar utilizează spații destinate amplasării sucursalelor și agențiilor sale.

Pe de altă parte, Banca recunoaște un activ aferent dreptului de utilizare la data aplicării inițiale, evaluat la o valoare egală cu datoria care decurge din contractul de leasing, ajustată cu valoarea oricăror plăți de leasing plătite în avans sau sporite/acumulate aferente respectivului contract de leasing recunoscute în situația poziției financiare imediat după data aplicării inițiale.

Banca aplică o abordare unică de recunoaștere și evaluare pentru toate leasing-urile, cu excepția închirierilor pe termen scurt și a leasingului de active cu valoare scăzută. Banca recunoaște datoriile de leasing pentru efectuarea plăților de leasing și a activelor din dreptul de utilizare care reprezintă dreptul de utilizare a activelor subiacente.

Un contract de leasing pe termen scurt este un contract de leasing care, la data începerii, are un termen de leasing de 12 luni sau mai puțin.

Un leasing al unui activ este considerat de valoare scăzută atunci când contractele de închiriere care au un activ suport, cu o valoare egală sau mai mică de 5 000 EUR.

Activ aferent dreptului de utilizare

La data începerii derulării, în calitate de locatar, Banca recunoaște un activ aferent dreptului de utilizare și o datorie ce decurge din contractul de leasing.

La data începerii derulării, se determină costul activului aferent dreptului de utilizare, care include:

- a) valoarea evaluării inițiale a datoriei care decurge din contractul de leasing;
- b) orice plăți de leasing efectuate la data începerii derulării sau înainte de această dată, minus orice stimulente de leasing primite;
- c) orice costuri directe inițiale suportate de către bancă.

Datoria care decurge din contractul de leasing

La data începerii derulării, datoria ce decurge din contractul de leasing este evaluată la valoarea actualizată a plăților de leasing care nu sunt achitate la acea dată.

Plățile de leasing incluse în evaluarea datoriei care decurge din contractul de leasing cuprind următoarele plăți aferente dreptului de utilizare a activului-suport pe durata contractului de leasing care nu sunt achitate la data începerii derulării:

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.18 Contracte de leasing (continuare)

- a) plăți fixe, minus orice stimulente de leasing de primit;
- b) plăți variabile de leasing care depind de un indice sau de o rată, evaluate inițial pe baza indicelui sau a ratei de la data începerii derulării;

Plățile de leasing sunt actualizate utilizând rata internă calculată de către Departamentul Trezorerie a băncii-mamă în acest scop. În anul 2023 au fost utilizate următoarele rate medii:

- a) 7.88% pentru contractele de leasing (clădiri) în MDL pe o perioadă de 5 ani și mai mult.
- b) 9.19% pentru contractele de leasing (automobile) în MDL pe o perioadă de 5 ani.
- c) 17.17% pentru contractele de leasing (ATM) în MDL pe o perioadă de 5 ani.

(ii) Banca ca locator

Banca dispune de spații proprii pe care le dă în chirie persoanelor terțe. Acestea sunt clasificate drept leasing operațional al investițiilor imobiliare.

Plățile minime de leasing într-un contract de leasing în care Banca are calitatea de locator sunt acele plăți pe care locatarul este sau poate fi obligat să le efectueze către Bancă pe perioada de leasing, mai puțin chiriile contingente și costul serviciilor și al taxelor plătite de Bancă și refacturate locatarului.

Venitul rezultat din leasingul operațional este recunoscut ca venit pe o bază liniară, pe perioada de leasing. Costurile inițiale directe suportate de Bancă sunt adăugate la valoarea contabilă a activului care face obiectul leasingului și recunoscute ca și cheltuială pe perioada de leasing, pe o bază similară cu venitul din leasing. Activele date în leasing operațional sunt amortizate consecvent cu regulile de amortizare ale altor imobilizări corporale sau necorporale similare.

Banca recunoaște venitul aferent leasingului financiar pe baza unui model care reflectă o rată periodică constantă a rentabilității aferentă investiției nete a Băncii în leasingul financiar.

În anul 2023 Banca nu a fost expusă la contracte de leasing financiar în calitate de locator.

3.19 Numerar și echivalente de numerar

În scopurile situației fluxurilor de trezorerie, numerarul și echivalentele de numerar cuprind solduri cu scadența mai mică de trei luni de la data achiziției, incluzând numerar, solduri fără restricții cu Banca Națională a Moldovei, titluri de stat, disponibilități datorate de alte bănci și disponibilități din sisteme de plăți rapide. Mijloacele bănești și echivalentele acestora sunt evaluate la cost amortizat în situația poziției financiare.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.20 Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute atunci când Banca are o obligație legală sau constructivă de a transfera beneficii economice ca rezultat al evenimentelor anterioare, este probabil că un transfer de resurse va fi necesar pentru stingerea obligației și suma obligației poate fi estimată credibil.

În cazurile în care există obligații similare, probabilitatea ca o ieșire de resurse să fie necesară pentru decontarea obligației se determină luând în considerare întreaga clasă de obligații. Deși probabilitatea unei ieșiri de resurse pentru un element individual poate fi redusă, este posibil ca pentru decontarea întregii clase de obligații să fie necesară o ieșire de resurse. În astfel de cazuri este recunoscut un provizion (dacă sunt îndeplinite celelalte condiții de recunoaștere).

3.21 Beneficiile angajaților

În cursul normal al activității, Banca face plăți către fondurile de stat ale Republicii Moldova în numele angajaților săi, pentru fondurile de sănătate, pensii și șomaj. Toți angajații Băncii sunt membri ai planului de pensii de stat. Toate contribuțiile aferente sunt recunoscute în rezultatul perioadei de gestiune, atunci când sunt efectuate. Banca nu are alte obligații suplimentare.

Banca nu operează cu nici o altă schemă de pensionare și, prin urmare, nu are nici o obligație suplimentară referitoare la pensii. Banca nu operează alte planuri de beneficii definite sau alte planuri de beneficii post pensionare. Banca nu are alte obligații de a presta servicii suplimentare pentru actualii sau foștii angajați. Beneficiile angajaților includ salariile și premiile discreționare.

3.22 Active immobilizate deținute în vederea vânzării

Activele immobilizate deținute în vederea vânzării sau activitățile întrerupte ce cuprind active și obligațiuni sunt clasificate în deținute în vederea tranzacționării în condițiile existenței unei probabilități sporite de a fi recuperate sub forma unei tranzacții de vânzare-cumpărare, decât prin utilizarea lor continuă, și vânzarea e probabilă pe parcursul a 12 luni de la data de raportare.

Activele immobilizate deținute în vederea vânzării includ cote de participare, care conform acordului de transfer semnat cu Veneto Banca LCA (în lichidare), sunt supuse tranzacției de cesiune către acționar. Acordul de transfer / cesiune a fost semnat cu scopul îndeplinirii Decretului Statului Italian din 25 iunie 2017 (intitulat “Decretul privind Băncile Veneto”).

Acestea sunt recunoscute la valoarea justă.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.23 Investiții imobiliare

Investițiile imobiliare sunt deținute fie cu scopul de a câștiga venit din arendă, fie cu scopul câștigurilor capitale sau ambele, dar nu pentru a fi vândută în cursul normal al activității, utilizată în producție sau prestare de servicii ori pentru scopuri administrative. Aceste investiții imobiliare au fost dobândite prin exercitarea drepturilor de gaj pentru creditele neperformante și prin transferul anumitor proprietăți din cadrul mijloacelor fixe. Acestea sunt evaluate la cost, la recunoașterea inițială. Costul include cheltuielile direct atribuibile achiziției proprietății investiționale. După recunoașterea inițială Banca utilizează modelul bazat pe valoarea justă evaluând toate investițiile sale imobiliare la valoarea justă.

Orice câștig sau pierdere din ieșirea investițiilor imobiliare (calculată ca diferența dintre încasările nete din ieșire și valoarea de bilanț a acestora) este recunoscut în situația de profit sau pierdere.

În momentul în care investiția imobiliară trece în imobilizări corporale, valoarea justă a acesteia devine costul imobilizării corporale la data reclasificării.

3.24 Fonduri de integrare

În comunicatul Intesa Sanpaolo din 28 decembrie 2017, Banca a fost informată despre contribuția publică sub formă de subvenție acordată de Guvernul Italiei Grupului bancar italian Intesa Sanpaolo în scopul acoperirii costurilor de restructurare și integrare ale tuturor băncilor ex-Veneto Banca, inclusiv B.C. ”EXIMBANK” S.A.. În scopul asigurării angajamentelor asumate, Intesa Sanpaolo a planificat și coordonat planul de integrare al Băncii. Sumele au fost alocate în baza costurilor efective suportate și documentate corespunzător și nu constituie obiectul unor restituiri sau rambursări.

Cheltuielile suportate aferente costurilor de integrare nu au ca scop reducerea capitalului propriu, deoarece sunt recuperate integral din mijloacele Guvernului Italian primite în acest sens prin intermediul Intesa Sanpaolo. Banca consideră utilizarea IAS 20 *”Contabilitatea subvențiilor guvernamentale și prezentarea informațiilor legate de asistența guvernamentală”* ca cea mai rațională metodă de recunoaștere și prezentare a costurilor de integrare.

Banca aplică metoda de abordare pe bază de venit, conform căreia fondurile de integrare sunt recunoscute în situația profitului sau pierderii uneia sau mai multor perioade. Astfel, sursele financiare alocate pentru acoperirea anumitor cheltuieli sunt recunoscute în situația profitului sau pierderii în aceeași perioadă ca și cheltuielă relevantă, fiind prezentate ca o reducere a cheltuielilor aferente. În mod similar, fondurile legate de activele amortizabile sunt recunoscute în situația profitului sau pierderii pe parcursul perioadelor și în proporția în care amortizarea acelor active este recunoscută.

Fondurile de integrare aferente activelor se prezintă în situația poziției financiare prin înregistrarea acestora ca venit anticipat, care ulterior este recunoscut în situația profitului sau pierderii pe o bază sistematică, pe parcursul duratei de viață utilă a activului ca reducere a cheltuielii cu amortizarea.

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.25 Adoptarea standardelor și interpretări noi sau revizuite

Următoarele standarde modificate au intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2023, dar nu au avut niciun impact semnificativ asupra acestor situații financiare individuale:

IFRS 17: Contracte de asigurare

Acesta este un nou standard de contabilitate pentru contractele de asigurare, care acoperă recunoașterea, măsurarea și cerințele de prezentare. IFRS 17 se aplică tuturor tipurilor de contracte de asigurare emise, precum și anumitor garanții și instrumente financiare cu participare discreționară.

IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare și Declarația practică 2: Prezentarea politicilor contabile (amendamente)

Amendamentele oferă îndrumări cu privire la aplicarea raționamentelor de materialitate cu privire la cerințele de prezentare a politicilor contabile. În special, modificările la IAS 1 înlocuiesc cerința de a prezenta politici contabile „semnificative” cu o cerință de a prezenta politici contabile „materiale”. De asemenea, în Declarația practică sunt adăugate îndrumări și exemple ilustrative pentru a ajuta la aplicarea conceptului de materialitate atunci când se fac raționamente cu privire la politicile contabile de prezentat.

POLITICI CONTABILE MATERIALE IAS 8 Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori: definiția estimărilor contabile (amendamente)

Modificările introduc o definiție a estimărilor contabile și anume valorile monetare din situațiile financiare care sunt supuse incertitudinii de măsurare, dacă acestea nu rezultă dintr-o corecție a erorii perioadei anterioare. De asemenea, amendamentele clarifică ce sunt modificările estimărilor contabile și cum diferă acestea de modificările politicilor contabile și corecții de erori.

IAS 12 Impozit pe profit: Impozit amânat aferent activelor și datorilor care decurg dintr-o singură tranzacție (amendamente)

Amendamentele restrâng domeniul de aplicare și oferă o claritate suplimentară cu privire la excepția de recunoaștere inițială conform IAS 12 și specifică modul în care entitățile ar trebui să contabilizeze impozitul amânat aferent activelor și datorilor care decurg dintr-o singură tranzacție, cum ar fi contractele de leasing și obligațiile de restaurare a amplasamentului. Modificările clarifică faptul că, în cazul în care plățile care sting o datorie sunt deductibile din punct de vedere fiscal, este un aspect de judecată, având în vedere legislația fiscală aplicabilă, dacă astfel de deduceri sunt atribuibile în scopuri fiscale datoriei sau activului aferent tranzacției. Conform modificărilor, excepția de recunoaștere inițială nu se aplică tranzacțiilor care, la recunoașterea inițială, dau naștere la diferențe temporare care sunt în egală măsură impozabile și deductibile. Se aplică numai dacă recunoașterea unui activ și a unei datorii de leasing dau naștere la diferențe temporare impozabile și deductibile care nu sunt egale.

IAS 12 Impozit pe profit: Reforma fiscală internațională - Regulile modelului Pilonul II (amendamente)

Amendamentele intra în vigoare imediat după emitere, dar anumite cerințe de prezentare în notele explicative intră în vigoare mai târziu. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a publicat modelul de reguli ale Pilonului II în decembrie 2021 pentru a se asigura că marile companii

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.25 Adoptarea standardelor și interpretări noi sau revizuite (continuare)

multinaționale vor fi supuse unei rate minime de impozitare de 15%. La 23 mai 2023, IASB a emis Reforma fiscală internațională – Modelul de reguli ale Pilonului II - Amendamente la IAS 12. Amendamentele introduc o excepție temporară obligatorie la contabilizarea impozitelor amânate care rezultă din implementarea jurisdicțională a modelului de reguli ale Pilonului II și cerințe de prezentare în note explicative pentru entitățile afectate privind expunerea posibilă la impozitul conform Pilonului II. Amendamentele solicită pentru perioadele în care legislația Pilonului II este (în mod substanțial) promulgată, dar încă nu este efectivă, prezentarea informațiilor cunoscute sau rezonabil de estimat care ajută utilizatorii situațiilor financiare să înțeleagă expunerea entității la impozit conform Pilonului II. Pentru a se conforma acestor cerințe, o entitate este obligată să prezinte în notele explicative informații calitative și cantitative despre expunerea sa la impozitul conform Pilonului II la sfârșitul perioadei de raportare. Prezentarea în notele explicative a cheltuielilor curente cu impozitul conform Pilonului II și prezentări referitoare la perioadele anterioare intrării în vigoare a legislației sunt obligatorii pentru perioadele de raportare anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2023, dar nu sunt necesare pentru orice perioadă interimară care se încheie înainte sau la 31 decembrie 2023. Amendamentele nu au impact semnificativ asupra Situațiilor financiare ale Băncii.

Anumite standarde noi, amendamente și interpretări ale standardelor nu sunt încă în vigoare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023 și nu au fost aplicate în întocmirea acestor situații financiare individuale:

IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare: Clasificarea datoriilor în datorii curente sau datorii pe termen lung (amendamente)

(Amendamentele sunt efective pentru perioadele anuale de raportare care încep la sau după 1 ianuarie 2024, cu adoptarea anticipată permisă și vor trebui aplicate retroactiv în conformitate cu IAS 8.)

Obiectivul modificărilor este de a clarifica principiile din IAS 1 pentru clasificarea datoriilor ca fiind curente sau pe termen lung. Amendamentele clarifică semnificația dreptului contractual de a amâna decontarea unei datorii, cerința ca acest drept să existe la sfârșitul perioadei de raportare, faptul că intenția conducerii cu privire la o eventuală decontare nu afectează clasificarea, precum și faptul că opțiunile contrapartidei care ar putea duce la decontare pe bază de instrumente de capitaluri proprii nu afectează clasificarea. De asemenea, conform amendamentelor numai clauzele din contractele de împrumut pe care o entitate trebuie să le respecte la sau înainte de data de raportare vor afecta clasificarea unei datorii. De asemenea, sunt necesare prezentări suplimentare de informații pentru datorii pe termen lung reprezentate de contracte de împrumut în care există clauze care trebuie respectate în termen de douăsprezece luni de la perioada de raportare.

Banca se așteaptă ca amendamentele, atunci când vor fi aplicate prima dată, să nu aibă un impact semnificativ asupra situațiilor financiare.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.25 Adoptarea standardelor și interpretări noi sau revizuite (continuare)

IFRS 16 Contracte de leasing: Datoria din leasing într-un contract de tip vânzare și preluare înapoi în leasing (amendamente)

(Amendamentele intră în vigoare pentru perioadele anuale de raportare care încep la sau după 1 ianuarie 2024, cu adoptarea anticipată permisă.)

Modificările sunt menite să îmbunătățească cerințele pe care un vânzător-locatar le folosește în măsurarea datoriilor din leasing care decurg dintr-o tranzacție de vânzare și preluare înapoi în leasing conform IFRS 16, în timp ce nu modifică contabilizarea contractelor de leasing care nu au legătură cu tranzacțiile de vânzare și preluare înapoi în leasing. În special, vânzătorul-locatar determină „plăți de leasing” sau „plăți de leasing revizuite” în așa fel încât locatarul-vânzător să nu recunoască nicio sumă din câștigul sau pierderea care are legătură cu dreptul de utilizare pe care îl păstrează.

Aplicarea acestor cerințe nu împiedică vânzătorul-locatar să recunoască, în contul profit sau pierdere, orice câștig sau pierdere legată de încetarea parțială sau totală a unui contract de leasing. Un vânzător-locatar aplică modificarea retroactiv, în conformitate cu IAS 8, tranzacțiile de vânzare și preluare înapoi în leasing, încheiate după data aplicării inițiale, fiind începutul perioadei anuale de raportare în care o entitate a aplicat pentru prima dată IFRS 16.

Banca se așteaptă ca amendamentele, atunci când vor fi aplicate prima dată, să nu aibă un impact semnificativ asupra situațiilor financiare.

IAS 7 Situația fluxurilor de trezorerie și IFRS 7 Instrumentelor financiare: informații de furnizat - Acorduri de finanțare a furnizorilor (amendamente)

(Amendamentele intră în vigoare pentru perioadele anuale de raportare care încep la sau după 1 ianuarie 2024, cu aplicarea anterioară permisă.)

Amendamentele completează cerințele deja din IFRS și impun unei entități să prezinte termenii și condițiile acordurilor de finanțare a furnizorilor. În plus, entitățile trebuie să prezinte, la începutul și la sfârșitul perioadei de raportare, valorile contabile ale datoriilor financiare ale acordului de finanțare a furnizorilor și elementele rând în care sunt prezentate acele datorii, precum și valorile contabile ale datoriilor financiare și ale elementelor rând, pentru care furnizorii de finanțare au decontat deja datoriile comerciale corespunzătoare. Entitățile ar trebui să prezinte, de asemenea, tipul și efectul modificărilor non-monetare ale valorilor contabile ale datoriilor financiare ale acordurilor de finanțare a furnizorilor, care împiedică valorile contabile ale datoriilor financiare să fie comparabile. În plus, amendamentele impun unei entități să prezinte la începutul și la sfârșitul perioadei de raportare intervalul de scadențe de plată pentru datoriile financiare datorate furnizorilor de finanțare și pentru datoriile comerciale comparabile care nu fac parte din aceste acorduri. Amendamentele nu au fost încă aprobate de UE.

Banca se așteaptă ca amendamentele, atunci când vor fi aplicate prima dată, să nu aibă un impact semnificativ asupra situațiilor financiare.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

3 POLITICI CONTABILE MATERIALE (CONTINUARE)

3.25 Adoptarea standardelor și interpretări noi sau revizuite (continuare)

IAS 21 Efectele variației cursurilor de schimb valutar: lipsa de schimbabilitate (amendamente)

(Amendamentele intră în vigoare pentru perioadele anuale de raportare care încep la sau după 1 ianuarie 2025, cu aplicarea anterioară permisă.)

Amendamentele specifică modul în care o entitate ar trebui să evalueze dacă o monedă este convertibilă și cum ar trebui să determine un curs de schimb spot atunci când lipsește posibilitatea de schimb. O monedă este considerată a fi convertibilă într-o altă monedă atunci când o entitate este capabilă să obțină cealaltă monedă într-un interval de timp care permite o întârziere administrativă normală și printr-o piață sau un mecanism de schimb în care o tranzacție de schimb ar crea drepturi și obligații executorii. Dacă o monedă nu este convertibilă într-o altă monedă, o entitate este obligată să estimeze cursul de schimb spot la data evaluării. Obiectivul unei entități în estimarea cursului de schimb spot este de a reflecta cursul la care ar avea loc o tranzacție de schimb ordonată la data evaluării între participanții la piață în condițiile economice predominante. Amendamentele notează că o entitate poate utiliza un curs de schimb observabil fără ajustare sau altă tehnică de estimare. Amendamentele nu au fost încă aprobate de UE.

Banca se așteaptă ca amendamentele, atunci când vor fi aplicate prima dată, să nu aiba un impact semnificativ asupra situațiilor financiare.

Amendamente la IFRS 10 Situații financiare consolidate și IAS 28 Investiții în asociații și asocieri în participație: vânzarea sau contribuția de active între un investitor și asociatul sau asocierea în participație

Modificările abordează o neconcordanță cunoscută între cerințele din IFRS 10 și cele din IAS 28, în ceea ce privește vânzarea sau aportul de active între un investitor și asociatul sau asocierea în participație. Principala consecință a modificărilor este că un câștig sau o pierdere este recunoscut/(ă) atunci când o tranzacție implică o afacere (idiferent dacă este găzduit într-o filială sau nu). Un câștig sau o pierdere parțial/ă este recunoscut/ă atunci când o tranzacție implică active care nu constituie o afacere, chiar dacă aceste active sunt găzduite într-o filială. În decembrie 2015, IASB a amânat data intrării în vigoare a acestei modificări pe termen nelimitat, în așteptarea rezultatului proiectului său de cercetare privind metoda punerii în echivalență. Amendamentele nu au fost încă aprobate de UE.

Banca se așteaptă ca amendamentele, atunci când vor fi aplicate prima dată, să nu aiba un impact semnificativ asupra situațiilor financiare.

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR

Activitățile Băncii o expun la o varietate de riscuri și aceste activități implică analiza, evaluarea, acceptarea și administrarea unui anumit grad de risc sau a unei combinații de riscuri. Asumarea riscului este o componentă esențială a activității financiare, și riscurile operaționale sunt o consecință inevitabilă a acestei afaceri. Ca urmare, scopul Băncii este de a atinge un echilibru rezonabil între risc și rentabilitate și de a reduce potențialele efecte adverse care să afecteze performanța financiară a Băncii.

Politicile de management ale riscurilor aplicate de Bancă au ca scop identificarea și analiza acestor riscuri, stabilirea unor limite și controale adecvate, monitorizarea riscurilor și respectarea acestor limite prin utilizarea unor sisteme informaționale actualizate și sigure. Banca în mod regulat își revizuieste politicile de administrare a riscurilor și sistemele informaționale pentru ca acestea să reflecte ultimele schimbări ale pieței, produselor și celor mai bune practici.

Împreună cu unitățile operaționale ale Băncii, Trezoreria Băncii identifică, evaluează și acoperă riscurile pe domenii specifice cum ar fi riscul valutar, riscul ratei dobânzii, riscul de lichiditate și riscul de creditare. În plus, auditul intern este responsabil de efectuarea unei analize independente în ceea ce privește managementul riscului și mediului de control.

În cadrul Băncii, procesul de gestionare a riscurilor este asigurat de către Departamentul Dirijare Riscuri care întrunește mecanisme adecvate de guvernare corporativă, linii de responsabilitate la nivel organizațional (nivele ierarhice) clar identificate și un sistem de control intern bine definit și eficient. Obiectivul strategiei de gestionare a riscurilor este acela de a crea o imagine de ansamblu cuprinzătoare și completă privind riscurile la care este supusă Banca ținând cont de profilul de risc, a promova o cultură ce vizează conștientizarea riscurilor și a spori reprezentarea transparentă și corectă a nivelului de risc al portofoliilor Băncii.

B.C. ”EXIMBANK” S.A. are stabilită, în conformitate cu cerințele de reglementare și liniile directoare ale Grupului Intesa Sanpaolo, o funcție independentă de gestionare a riscurilor care, din punct de vedere ierarhic și organizatoric, este separată de domeniile de activitate ale Băncii. Funcția de gestionare a riscurilor se află sub directă supraveghere și responsabilitate a Consiliului Băncii, a cărei independență în activitate este asigurată prin raportarea nemijlocită Consiliului Băncii.

Departamentul Dirijare Riscuri, în colaborare cu Grupul ISP, propune cadrul aferent determinării apetitului la risc al Băncii, coordonează și verifică implementarea politicilor de gestionare a riscurilor, asigură gestionarea profilului de risc al Băncii și raportează organelor de conducere ale Băncii.

Principalele obiective aferente proceselor de risc management sunt destinate protecției capitalului Băncii și alocarea optimală a acestuia, creșterii valorii economice destinată acționarului, monitorizarea limitelor de risc și/sau a măsurilor aferente riscurilor identificate. Sistemul existent de limite, definit în Cadrul privind Apetitul la Risc (Risk Appetite Framework) acordă o atenție deosebită supravegherii cerințelor minime aferente adecvării capitalului, riscului de lichiditate și cel operațional.

Cele mai importante tipuri de risc includ riscul de creditare, riscul de lichiditate, riscul de piață și riscul operațional. Riscul de piață include riscul valutar, riscul ratei dobânzii și alte riscuri de preț.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit

Banca se expune riscului de credit, care este riscul că partea contractuală va aduce o pierdere financiară Băncii ca rezultat al neonorării obligației. Riscul de creditare este cel mai important risc pentru activitatea Băncii și drept consecință Conducerea Băncii supraveghează cu atenție expunerea Băncii la riscul de creditare. Expunerea la riscul de credit apare, în special, din activitățile de acordare a creditelor care generează credite și avansuri, și din activitățile de investiții care generează portofoliul Băncii de titluri de datorie și Certificate ale Băncii Naționale. Riscul de creditare este prezent și în instrumentele financiare extra-bilanțiere cum ar fi contractele de garanție financiară și angajamentele de creditare.

4.1.1 Evaluarea riscului de credit

(a) Credite și avansuri

Evaluând riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienței și băncilor, la nivel de părți contractante, Banca reflectă trei componente (i) ”probabilitatea de nerambursare” (PD) de către client sau partea contractuală a obligațiilor contractuale; (ii) expunerea curentă la partea contractantă și evoluția sa probabilă în viitor, de la care Banca derivă ”expunerea la nerambursare” (EAD); (iii) rata de pierdere aferentă obligațiilor nerespectate ”pierderea în caz de nerambursare” (LGD).

Cliența Băncii este segmentată în trei stadii. Stadiile, prezentate mai jos, reflectă o serie de probabilități de nerespectare definite pentru fiecare stadiu. Aceasta înseamnă, în principiu, că expunerea migrează între stadii, odată cu evaluarea modificărilor probabilității de nerambursare. Criteriile de clasificare a creditelor și avansurilor pe stadii sînt prezentate mai jos.

Stadiul	Descrierea stadiului
1	Credite și avansuri fără o creștere semnificativă a riscului de credit după recunoașterea inițială
2	Credite și avansuri cu o creștere semnificativă a riscului de credit după recunoașterea inițială, dar nedepreciate
3	Credite și avansuri depreciate

Criteriile pentru clasificarea activelor financiare în stadiile 1, 2 și 3 sunt următoarele:

- *Stadiul 1:* când riscul de credit nu a crescut semnificativ din momentul recunoașterii inițiale. Pentru aceste active financiare, Banca recunoaște reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere estimate pentru următoarele 12 luni și veniturile din dobânzi pe bază brută (este calculat din valoarea de bilanț brută a activului financiar, până la reducerile pentru pierdere așteptată din depreciere).
- *Stadiul 2:* când riscul de credit a crescut semnificativ din momentul recunoașterii inițiale. Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere sunt estimate pe întreaga durată de viață a creditului. Veniturile din dobânzi continuă se fie recunoscute pe bază brută.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.1 Evaluarea riscului de credit (continuare)

- *Stadiul 3*: când activul financiar este depreciat. Pentru aceste active financiare Banca recunoaște o reducere pentru pierdere așteptată din depreciere estimată pe întreaga durată de viață a activului, pe când dobânda este recunoscută pe bază netă.

(b) Titluri de datorie

Pentru titlurile de datorie și certificatele emise de Banca Națională, Departamentul de risc al Băncii responsabil pentru administrarea expunerii la riscul de credit folosește un rating, în dependență de emitent: Guvern și Banca Națională a Moldovei. Aceste investiții sunt percepute ca o metodă de ameliorare a calității creditelor și, în același timp, de menținere de resurse disponibile pentru satisfacerea cerințelor de finanțare.

4.1.2 Criteriile de clasificare a creditelor și avansurilor pe stadii

Prezentul paragraf prezintă criteriile de clasificare a creditelor și avansurilor pe stadii, pentru scopurile IFRS9 pentru a clasifica fiecare instrument financiar într-un stadiu. Funcția lor este de a separa expunerile în funcție de creșterea semnificativă a riscului de credit de la recunoașterea inițială.

Indicatorii de creștere semnificativă a riscului de credit care clasifică un credit în Stadiul 2 sunt:

- Zile întârziere;
- Statutul Forborne (creditele restructurate);
- Semnale de avertizare timpurie / liste de supraveghere (Watchlists)/ management proactiv de expunere a creditelor (Proactive Credit Exposure Management – „PCEM”);
- Creșterea semnificativă a Probabilității de Default („PD”) de la recunoașterea inițială.

Aplicarea fiecărui criteriu este descrisă mai jos:

a) Zile întârziere

Conform IFRS 9, „există o prezumție relativă că riscul de credit pentru un activ financiar a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială atunci când plățile contractuale sunt restante cu mai mult de 30 de zile”. Pentru a respecta această cerință, Banca adoptă criteriul zilelor scadente la nivel de grup. În plus față de termenul de 30 de zile care urmează să fie scadent (Days Past Due – „DPD”), Banca încorporează în criteriu un prag de semnificație de 1% și concomitent echivalentul a 100 Eur pentru expunerile față de persoanele fizice și 500 Eur față de cele aferente persoanelor juridice care se determină reieșind din expunerea restantă a clientului, conform cerințelor de reglementare astfel cum sunt prevăzute în temeiul articolului 178 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.2 Criteriile de clasificare a creditelor și avansurilor pe stadii (continuare)

b) Statutul Forborne

Statutul Forborne pentru expunerile performante este identificat drept un alt criteriu de deteriorare a creditului, deoarece reprezintă un risc de concesiune față de un client care se confruntă sau se află în dificultate în îndeplinirea angajamentelor financiare. Regulile de identificare și de aplicare a statutului Forborne sunt cele definite de Bancă.

c) Semnale de avertizare timpurie / liste de supraveghere (Watchlists)/ management proactiv de expunere a creditelor (Proactive Credit Exposure Management) (PCM)

Expunerile cu semnale de avertizare timpurie (EWS) sunt clasificate în Stadiul 2, deoarece pot fi considerate ca expuneri care s-au deteriorat semnificativ în ceea ce privește calitatea creditului de la recunoașterea acestuia. Similar cu statutul Forborne, identificarea și aplicarea semnalelor de avertizare timpurie respectă regulile definite de Bancă.

d) Creșterea semnificativă a PD de la inițiere

Creșterea semnificativă a PD între data inițierii (sau recunoașterea inițială) și data raportării este utilizată ca indicator al deteriorării calității creditului în conformitate cu principiul IFRS 9. La fiecare dată de raportare, o entitate trebuie să evalueze dacă riscul de credit pentru un instrument financiar a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială.

Atunci când efectuează această evaluare o entitate trebuie să utilizeze modificarea riscului unei neîndepliniri a obligațiilor apărută pe parcursul duratei de viață preconizate a unui instrument financiar în loc de modificarea în valoarea pierderilor din creditare preconizate. PD la inițiere este folosit exclusiv în scopuri de clasificare în cele 3 stadii.

Pentru a evalua dacă riscul de credit a crescut semnificativ de la inițiere, este necesar să se compare PD la data inițierii și PD la data de raportare.

Următorul tabel rezumă criteriile de clasificare a creditelor utilizate de Bancă:

Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3
<ul style="list-style-type: none">• Expuneri performante fără zile întârziere• Expuneri performante cu mai mult de 30 de zile întârziere sub pragul de semnificație	<ul style="list-style-type: none">• <i>Expuneri performante cu mai mult de 30 de zile întârziere și peste pragul de semnificație</i>• <i>Expuneri cu statut Forborne</i>• <i>Expuneri performante incluse în lista de supraveghere /PCEM</i>• <i>PD la inițiere comparativ cu PD la data de raportare</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Expuneri cu mai mult de 90 zile întârziere peste pragul de semnificație</i>• <i>Improbabile de plată</i>• <i>Incerte</i>

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.2 Criteriile de clasificare a creditelor și avansurilor pe stadii (continuare)

Cu referire la portofoliul de credite, Banca utilizează 2 abordări pentru măsurarea ECL: individuală și colectivă (pe baza de segmente omogene). Evaluarea pe bază individuală este aplicată expunerilor în default cu expunerea în mărime mai mare de echivalentul în MDL a 100 mii EUR.

Adițional, conform Politicilor contabile, pentru activele financiare considerate ca fiind semnificative, Banca aplică un tratament individual, indiferent de etapa în care a fost clasificat activul, determinând pierderile din creditare preconizate ca diferența dintre toate fluxurile de trezorerie care se așteaptă să fie primite, actualizate la dobânda anuală efectivă (EIR) inițială.

În acest caz sunt luate în considerare scenarii ponderate pentru toate fluxurile probabile de numerar și anume: fluxurile contractuale ale activului, fluxurile rezultate din vânzarea de garanții și alte îmbunătățiri de credit.

Evaluarea ECL pe bază individuală se realizează prin ponderarea estimărilor pierderilor de credit pentru diferite rezultate posibile în raport cu probabilitățile fiecărui rezultat. Evaluarea individuală se bazează în principal pe judecata expert care periodic este revizuită în vederea reducerii diferenței dintre estimări și pierderile efective.

Banca efectuează o evaluare pe bază de portofoliu pentru toate creditele care nu intră sub incidența criteriilor individuale de evaluare. La evaluarea pe bază de portofoliu, Banca determină starea expunerilor și măsoară cota de pierdere pe o bază colectivă. Banca își analizează expunerile pe segmente determinate pe baza caracteristicilor comune ale riscului de credit, astfel încât expunerile din cadrul unui grup să aibă riscuri omogene sau similare. Totodată, diferitelor segmente li se atribuie parametri de risc distincți, cum ar fi PD, LGD și termenul mediu de recuperare.

4.1.3 Politici de control și reducere a riscului

Banca gestionează, limitează și controlează concentrările de creditare, acolo unde sunt identificate – în special, pentru părți contractuale individuale și grupuri, pentru industrii și țări.

Banca structurează nivelurile riscului de credit la care se expune prin stabilirea unor limite privind nivelul de risc acceptat la un debitor, un grup de debitori sau un segment geografic sau industrial. Astfel de riscuri sunt monitorizate continuu și sunt supuse unei analize anuale, sau mai frecvente, în caz de necesitate. Limitele nivelului riscului de creditare pe produs, industrie sau țară sunt aprobate trimestrial de către Consiliul Băncii.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.3 Politici de control și reducere a riscului (continuare)

Expunerea Băncii la risc, legată de orice debitor, inclusiv bănci și brokeri, este restricționată de sub limite care acoperă riscurile bilanțiere și extra-bilanțiere, precum și limitele riscului zilnic aferent instrumentelor de tranzacționare, cum ar fi contractele forward de schimb valutar. Expunerile curente sunt monitorizate zilnic, fiind comparate cu limitele stabilite.

Expunerea la riscul de credit este monitorizată printr-o analiză regulată a capacității debitorilor și a potențialilor debitori de a respecta obligațiile de plată a dobânzii și principalului și prin modificarea limitelor de creditare, după necesitate.

Mai jos sunt descrise măsuri specifice de control și reducere a riscului.

(a) Gaj

Banca aplică o serie de politici și practici orientate spre reducerea riscului de creditare. Cea mai tradițională din ele este asigurarea cu gaj a fondurilor acordate, fiind o practică obișnuită:

- Ipotece asupra proprietăților rezidențiale;
- Drepturi asupra activelor cum ar fi imobile, stocuri și creanțe comerciale; și
- Drepturi asupra instrumentele financiare ca titluri de datorie și titluri de participare.

Finanțarea pe termen lung și creditarea societăților corporative este, în general, asigurată cu gaj; facilitățile de creditare pentru persoane fizice sunt de obicei neasigurate. În plus, ca să minimizeze pierderile la credite, Banca va căuta garanții suplimentare de la partea contractuală, în momentul în care se constată indicatori de depreciere pentru creditele și avansurile individuale relevante.

Gajul deținut ca asigurare pentru activele financiare, altele decât creditele și avansurile este determinat de natura instrumentului. Titlurile de datorie, titlurile de stat și alte certificate eligibile sunt în general neasigurate.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.3 Politici de control și reducere a riscului (continuare)

La 31 decembrie 2023, valoarea contabilă netă a creditelor și avansurilor acordate clienților a fost de 1,994,821,806 MDL (2022: 1,971,012,027 MDL), iar valoarea gajurilor identificabile (în principal proprietăți comerciale) aferentă creditelor a fost de 5,076,661,311 MDL (2022: 5,007,862,644 MDL).

Valoarea gajurilor se distribuie conform următoarelor categorii:

	2023			
	Valoarea contabilă brută a creditelor	Valoare colateral	Surplus colateral	ECL
Proprietăți comerciale	1,613,745,990	3,514,146,190	1,900,400,200	121,043,970
Depozite numerar	136,255,991	122,205,920	(14,050,071)	3,518,248
Valori mobiliare	-	-	-	-
Alte garanții	197,947,298	1,440,309,201	1,242,361,903	10,605,538
Expuneri neasigurate	230,353,485	-	-	48,313,202
TOTAL	2,178,302,764	5,076,661,311	3,128,712,032	183,480,958
	2022			
	Valoarea contabilă brută a creditelor	Valoare colateral	Surplus colateral	ECL
Proprietăți comerciale	1,697,163,326	3,544,440,890	1,847,277,564	105,498,666
Depozite numerar	86,075,765	125,240,480	39,164,715	2,782,828
Valori mobiliare	-	-	-	-
Alte garanții	170,378,952	1,338,181,274	1,167,802,322	8,732,937
Expuneri neasigurate	183,537,571	-	-	49,129,156
TOTAL	2,137,155,614	5,007,862,644	3,054,244,601	166,143,587

Alte garanții includ în principal echipamente, creanțe. Valoarea contabilă a creditelor a fost alocată pe baza lichidității activelor luate ca garanție.

(b) Angajamente de creditare

Scopul principal al acestor instrumente este de a garanta acordarea fondurilor clientului, la cererea acestuia. Garanțiile și acreditivile stand by prezintă același risc ca și creditele. Acreditivile documentare și comerciale, reprezentând angajamentele scrise ale Băncii în numele clienților, care autorizează terțe persoane să retragă banii Băncii până la o sumă specificată, în limite și condiții strict specificate, sunt garantate prin livrările de stocurile de mărfuri la care acestea se referă și, de aceea, prezintă un risc mai mic decât creditarea directă.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.3 Politici de control și reducere a riscului (continuare)

Angajamentele de creditare reprezintă părți neutilizate din autorizațiile de acordare a creditelor, garanții sau acreditive. În privința riscului de credit aferent obligațiilor de extindere a creditelor, Banca este expusă unei pierderi potențiale, cu o valoare egală cu angajamentele neutilizate.

Totuși, valoarea pierderii potențiale este mai mică decât totalul angajamentelor neutilizate, deoarece majoritatea angajamentelor de creditare depind de menținerea de către clienți a unui anumit standard de creditare. Banca monitorizează scadența angajamentelor de creditare, deoarece angajamentele pe termen lung prezintă un grad de risc mai ridicat decât angajamentele pe termen scurt.

4.1.4 Deprecierea și politici de provizionare

Ajustările pentru depreciere sunt recunoscute în scopul raportării financiare pentru pierderi așteptate din deprecierea activelor estimate la data de raportare, pe baza evidenței obiective a deprecierei (Nota 3.2.viii).

Politica de scoatere în afara bilanțului

Banca scoate în afara bilanțului un credit atunci, când Departamentul de Credite / Direcția Generală determină că creditele / garanțiile aferente sunt irecuperabile. Această constatare se face doar după analiza informațiilor relevante și documentării necesare.

Reducerea pentru pierderea așteptată din depreciere prezentată în situația poziției financiare la finele perioadei de gestiune derivă din cele 3 stadii de risc.

Tabelul de mai jos prezintă cota-parte aferentă elementelor bilanțiere privind creditele și avansurile acordate clienților din fiecare stadiu și cota-parte a reducerilor pentru pierderi așteptate din depreciere asociată fiecărei stadiu din suma totală a reducerilor pentru pierderi așteptate din depreciere a creditelor și avansurilor acordate clienților.

	31 decembrie 2023		31 decembrie 2022	
	Credite și avansuri acordate clienților (% din total)	Reduceri pentru depreciere (% din total)	Credite și avansuri acordate clienților (% din total)	Reduceri pentru depreciere (% din total)
Stadiul 1	86.13	29.03	85.85	29.01
Stadiul 2	10.31	39.12	10.93	42.90
Stadiul 3	3.56	31.85	3.22	28.09
	100	100	100	100

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.4 Deprecierea și politici de provizionare (continuare)

Modificările în reducerile pentru pierderi din depreciere și valoarea contabilă brută ale creditelor și avansurilor evaluate la cost amortizat, de la începutul și sfârșitul perioadelor de raportare comparative sunt prezentate, după cum urmează:

	Valoare contabilă brută				Ajustări pentru pierderile așteptate din risc de credit			
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	Total	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	Total
Sold la 1 ianuarie 2023	1,834,644,222	233,650,885	68,860,507	2,137,155,614	48,193,607	71,273,143	46,676,837	166,143,587
Transferuri la Stadiul 1	128,049,618	(126,724,932)	(1,324,686)	-	1,159,981	(1,117,050)	(42,931)	-
Transferuri la Stadiul 2	(230,347,822)	241,671,384	(11,323,562)	-	(28,940,594)	30,986,378	(2,045,784)	-
Transferuri la Stadiul 3	(1,460,547)	(37,538,715)	38,999,262	-	(7,763,564)	(9,494,983)	17,258,547	-
Cheltuieli / (recuperări) pe parcursul anului, net	-	-	-	-	31,799,719	(16,638,515)	71,012	15,232,216
Majorări datorate acordărilor noi	1,096,683,552	37,831,616	302,699	1,134,817,867	18,504,050	4,817,470	32,214	23,353,734
Reluare din provizion	-	-	-	-	1,389	-	-	1,389
Diminuări datorate derecunoașterii	(1,106,787,980)	(137,844,072)	(23,916,173)	(1,268,548,225)	(8,880,207)	(7,198,396)	(3,149,310)	(19,227,913)
Anulări	4,555	(4,555)	(327,238)	(327,238)	(1,389)	-	(327,238)	(328,627)
Diferențe de curs de schimb valutar și alte mișcări	155,416,742	13,591,668	6,196,336	175,204,746	(811,170)	(841,224)	(41,034)	(1,693,428)
Sold la 31 decembrie 2023	1,876,202,340	224,633,279	77,467,145	2,178,302,764	53,261,822	71,786,823	58,432,313	183,480,958

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.4 Deprecierea și politici de provizionare (continuare)

	Valoare contabilă brută				Ajustări pentru pierderile așteptate din risc de credit			
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	Total	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	Total
Sold la 1 ianuarie 2022	1,851,001,797	65,802,738	55,779,431	1,972,583,966	53,792,497	19,087,130	29,520,658	102,400,285
Transferuri la Stadiul 1	35,987,666	(30,512,956)	(5,474,710)	-	49,323	(38,963)	(10,360)	-
Transferuri la Stadiul 2	(248,130,542)	250,776,751	(2,646,209)	-	(46,979,214)	48,032,340	(1,053,126)	-
Transferuri la Stadiul 3	(4,679,559)	(25,574,366)	30,253,925	-	(12,110,421)	(3,156,312)	15,266,733	-
Cheltuieli / (recuperări) pe parcursul anului, net	-	-	-	-	41,144,184	6,565,836	4,044,237	51,754,257
Majorări datorate acordărilor noi	1,198,320,537	29,152,269	762,448	1,228,235,254	16,439,611	2,517,057	7,486	18,964,154
Reluare din provizion	-	-	-	-	-	-	-	-
Diminuări datorate derecunoașterii	(1,173,148,507)	(68,130,206)	(16,347,385)	(1,257,626,098)	(5,012,288)	(1,827,909)	(1,161,239)	(8,001,436)
Diferențe de curs de schimb valutar și alte mișcări	175,292,830	12,136,655	6,533,007	193,962,492	869,915	93,964	62,448	1,026,327
Sold la 31 decembrie 2022	1,834,644,222	233,650,885	68,860,507	2,137,155,614	48,193,607	71,273,143	46,676,837	166,143,587

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite și avansuri

Tabelul următor prezintă informații privind riscul de credit asociat activelor financiare evaluate la costul amortizat. Cu excepția cazului în care se menționează în mod expres, pentru activele financiare, valorile din tabel reprezintă valori contabile brute. Pentru contractele de garanții financiare și angajamentele de creditare, valorile din tabel reprezintă sumele angajate sau garantate. Explicarea termenilor “Stadiul 1”, “Stadiul 2” și “Stadiul 3” este inclusă în Nota 4.1.2.

	2023			Total
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	
Credite și avansuri acordate clienților	1,876,202,340	224,633,279	77,467,145	2,178,302,764
Reduceri pentru pierderi din depreciere	(53,261,822)	(71,786,823)	(58,432,313)	(183,480,958)
Valoare contabilă	1,822,940,518	152,846,456	19,034,832	1,994,821,806
Credite și avansuri acordate băncilor	708,142,931	-	-	708,142,931
Reduceri pentru pierderi din depreciere	(11,479)	-	-	(11,479)
Valoare contabilă	708,131,452	-	-	708,131,452
Investiții în titluri	812,770,265	-	-	812,770,265
Reduceri pentru pierderi din depreciere	(5,081,282)	-	-	(5,081,282)
Valoare contabilă	807,688,983	-	-	807,688,983
Disponibilități la Banca Națională a Moldovei	1,085,043,375	-	-	1,085,043,375
Reduceri pentru pierderi din depreciere	(4,695,155)	-	-	(4,695,155)
Valoare contabilă	1,080,348,220	-	-	1,080,348,220
Alte active financiare	20,819,837	-	4,439,131	25,258,968
Reduceri pentru pierderi din depreciere	-	-	(4,439,131)	(4,439,131)
Valoare contabilă	20,819,837	-	-	20,819,837
Contracte de garanție financiară și angajamente de creditare	240,750,350	8,698,024	677,827	250,126,202
Reduceri pentru pierderi din depreciere	(2,588,693)	(1,417,824)	(607,344)	(4,613,861)
Valoare contabilă	238,161,657	7,280,200	70,483	245,512,341

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite și avansuri (continuare)

	2022			
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	Total
Credite și avansuri către clienți	1,834,644,222	233,650,885	68,860,507	2,137,155,614
Reduceri pentru pierderi din depreciere	(48,193,607)	(71,273,143)	(46,676,837)	(166,143,587)
Valoare contabilă	1,786,450,615	162,377,742	22,183,670	1,971,012,027
Credite și avansuri către bănci	384,736,553	-	-	384,736,553
Reduceri pentru pierderi din depreciere	(233,713)	-	-	(233,713)
Valoare contabilă	384,502,840	-	-	384,502,840
Investiții în titluri	676,251,665	-	-	676,251,665
Reduceri pentru pierderi din depreciere	(4,462,370)	-	-	(4,462,370)
Valoare contabilă	671,789,295	-	-	671,789,295
Disponibilități la Banca Națională a Moldovei	1,117,017,171	-	-	1,117,017,171
Reduceri pentru pierderi din depreciere	(4,833,161)	-	-	(4,833,161)
Valoare contabilă	1,112,184,010	-	-	1,112,184,010
Alte active financiare	40,291,107	-	4,157,781	44,448,888
Reduceri pentru pierderi din depreciere	-	-	(4,157,781)	(4,157,781)
Valoare contabilă	40,291,107	-	-	40,291,107
Contracte de garanție financiară și angajamente de creditare	163,937,490	6,681,557	785,576	171,404,623
Reduceri pentru pierderi din depreciere	(2,274,970)	(1,846,599)	(577,099)	(4,698,668)
Valoare contabilă	161,662,520	4,834,958	208,477	166,705,955

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite și avansuri (continuare)

Reducerea totală pentru pierderile așteptate din deprecierea creditelor și avansuri acordate clienților este de 183,480,958 MDL (2022: 166,143,587 MDL). Informații suplimentare privind reducerile pentru depreciere așteptate la credite și avansuri acordate clienților sunt prezentate în Nota 18.

(a) *Credite și avansuri fără o creștere semnificativă a riscului de credit după recunoașterea inițială (stadiul 1)*

Stadiul 1:	Societăți corporative	Persoane fizice – credite pentru procurarea / construcția imobilului	Persoane fizice – credite de consum	Total credite și avansuri acordate clienților
31 decembrie 2023				
Valoarea brută a expunerilor	839,948,933	944,457,312	91,796,095	1,876,202,340
Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere	(29,917,159)	(16,046,853)	(7,297,810)	(53,261,822)
Expunere netă	810,031,774	928,410,459	84,498,285	1,822,940,518
31 decembrie 2022				
Valoarea brută a expunerilor	792,025,814	933,801,375	108,817,033	1,834,644,222
Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere	(22,926,353)	(16,470,825)	(8,796,429)	(48,193,607)
Expunere netă	769,099,461	917,330,550	100,020,604	1,786,450,615

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite și avansuri (continuare)

(b) Credite și avansuri acordate clienților cu o creștere semnificativă a riscului de credit după recunoașterea inițială, dar nedepreciate (stadiul 2)

Stadiul 2:	Societăți corporative	Persoane fizice – credite pentru procurarea / construcția imobilului	Persoane fizice – credite de consum	Total credite și avansuri acordate clienților
31 decembrie 2023				
Valoarea brută a expunerilor:				
- curente	131,729,681	71,307,571	16,747,762	219,785,014
- restante 30 – 60 zile	669,106	3,755,984	255,406	4,680,496
- restante 61 – 90 zile	-	-	167,769	167,769
	132,398,787	75,063,555	17,170,937	224,633,279
din care supravegheate de Proactive Credit Management Unit	-	-	-	-
Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere	(25,420,823)	(35,504,745)	(10,861,255)	(71,786,823)
Expunere netă	106,977,964	39,558,810	6,309,682	152,846,456
Valoarea de gaj*	232,368,400	179,212,802	7,271,208	418,852,410

* Valoarea de gaj prezentată în tabel include valoarea garanțiilor considerate de Bancă pentru creditele acordate clienților sub formă de drepturi ipotecare asupra proprietăților rezidențiale și comerciale, precum și depozitele în numerar, calculate în baza valorilor determinate de evaluatorii independenți și ajustate cu coeficienți de discount ("haircuts"). Valoarea dată nu include garanțiile financiare sub formă de drepturi asupra bunurilor mobiliare, contracte de fidejusiune și alte garanții financiare.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite și avansuri (continuare)

(b) Credite și avansuri acordate clienților cu o creștere semnificativă a riscului de credit după recunoașterea inițială, dar nedepreciate (stadiul 2)
(continuare)

Stadiul 2:	Societăți corporative	Persoane fizice – credite pentru procurarea / construcția imobilului	Persoane fizice – credite de consum	Total credite și avansuri către clienți
31 decembrie 2022				
Valoarea brută a expunerilor:				
- curente	157,984,245	44,554,611	21,931,707	224,470,563
- restante 30 – 60 zile	2,297,319	3,511,254	1,109,756	6,918,329
- restante 61 – 90 zile	823,560	464,513	973,920	2,261,993
	161,105,124	48,530,378	24,015,383	233,650,885
<i>din care supravegheate de Proactive Credit Management Unit</i>	1,661,401	-	-	1,661,401
Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere	(27,386,672)	(27,977,770)	(15,908,701)	(71,273,143)
Expunere netă	133,718,452	20,552,608	8,106,682	162,377,742
Valoarea de gaj*	261,309,276	113,833,414	5,528,241	380,670,931

* Valoarea de gaj prezentată în tabel include valoarea garanțiilor considerate de Bancă pentru creditele acordate clienților sub formă de drepturi ipotecare asupra proprietăților rezidențiale și comerciale, precum și depozitele în numerar, calculate în baza valorilor determinate de evaluatorii independenți și ajustate cu coeficienți de discount ("haircuts"). Valoarea dată nu include garanțiile financiare sub formă de drepturi asupra bunurilor mobiliare, contracte de fidejusiune și alte garanții financiare.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)**4.1 Riscul de credit (continuare)****4.1.5 Credite și avansuri (continuare)**(c) *Credite și avansuri depreciate (stadiul 3)*

Detalierea expunerilor brute a creditelor și avansurile acordate clienților depreciate împreună cu valoarea gajului este prezentată după cum urmează:

Stadiul 3:	Societăți corporative	Persoane fizice – credite pentru procurarea / construcția imobilului	Persoane fizice – credite de consum	Total credite și avansuri către clienți
31 decembrie 2023				
Valoarea brută a expunerilor depreciate	22,631,821	24,853,870	29,981,454	77,467,145
<i>din care sunt Pierdere („unlikely to pay”)</i>	4,729,753	5,806,424	1,129,934	11,666,111
Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere	(12,678,208)	(17,483,620)	(28,270,485)	(58,432,313)
Expunerea netă	9,953,613	7,370,250	1,710,969	19,034,832
Valoarea de gaj*	45,891,192	56,704,463	46,126	102,641,781
31 decembrie 2022				
Valoarea brută a expunerilor depreciate	17,331,456	21,007,289	30,521,762	68,860,507
<i>din care sunt Pierdere („unlikely to pay”)</i>	12,715,076	4,505,907	2,114,497	19,335,480
Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere	(8,281,235)	(12,984,158)	(25,411,444)	(46,676,837)
Expunerea netă	9,050,221	8,023,131	5,110,318	22,183,670
Valoarea de gaj*	47,751,539	67,921,141	3,288,662	118,961,342

* Valoarea de gaj prezentată în tabel include valoarea garanțiilor considerate de Bancă pentru creditele acordate clienților sub formă de drepturi ipotecare asupra proprietăților rezidențiale și comerciale, precum și depozitele în numerar, calculate în baza valorilor determinate de evaluatorii independenți și ajustate cu coeficienți de discount ("haircuts"). Valoarea dată nu include garanțiile financiare sub formă de drepturi asupra bunurilor mobiliare, contracte de fidejusiune și alte garanții financiare.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite și avansuri (continuare)

(d) Credite și avansuri renegotiate

Activitățile de restructurare includ aranjamente de plată extinsă, modificarea și amânarea plăților. După restructurare, soldul expirat al clientului revine la statut normal și gestionat împreună cu alte conturi similare. Politicile și practicile de restructurare sunt bazate pe indicatori sau criterii care, conform judecății conducerii, arată că plățile, cel mai probabil, vor continua. Aceste politici sunt supuse unor revizuirii permanente. Restructurarea este, de obicei, aplicată pentru credite la termen. La data de 31 decembrie 2023, creditele renegotiate care în alt caz ar fi restante sau depreciate constituie 40,519,314 MDL (2022: 20,517,450 MDL).

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
Credite și avansuri acordate clienților:		
Societăți corporative	32,942,060	15,080,745
Persoane fizice	7,577,254	5,436,705
Total	40,519,314	20,517,450

(e) Credite și avansuri acordate băncilor și investiții în titluri

La 31 decembrie 2023 Banca deține conturi corespondente în bănci în valoare de 708,131,452 MDL (2022: 384,502,840 MDL) și investiții în titluri de stat și Certificate emise de BNM în valoare de 807,688,983 MDL (2022: 671,789,295 MDL).

Politica Băncii este de a limita expunerile pentru țările cu un grad de rating de BBB- și mai mic de BBB-. Valoarea acestor expuneri la 31 decembrie 2023 este de 1,409,432 MDL (2022: 1,639,639 MDL), celelalte expuneri datorate de bănci fiind cu un grad mai bun decât BBB-.

Creditele pe termen scurt pe piața interbancară sunt de obicei asigurate de titluri de valoare de stat și practicate pe termen scurt. Banca investește în titluri de stat emise de Ministerul Finanțelor și Certificate ale Băncii Naționale a Moldovei, care sunt considerate investiții cu un grad redus de risc.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite și avansuri (continuare)

(g) Credite și avansuri acordate băncilor și investiții în titluri (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă gradele de rating pentru expunerile interbancare și investițiile în titluri de stat și Certificate emise de Banca Națională a Moldovei:

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
Credite și avansuri acordate băncilor, net		
Rating de la AA- până la AA+	45,696,420	71,015,314
Rating de la A- până la A+	-	-
Rating de la BBB până la BBB+	661,025,600	311,847,887
Rating BBB- și mai mic	1,409,432	1,639,639
	708,131,452	384,502,840
Investiții în titluri de stat și Certificate ale Băncii Naționale a Moldovei		
Rating BBB- și mai mic (rating suveran)	807,678,983	671,779,295

4.1.6 Gaj deținut în posesie

Banca deține garanții față de anumite expuneri de credit. Bonitatea generală a unui client tinde să fie cel mai relevant indicator al calității creditului. Cu toate acestea, gajul oferă o securitate suplimentară, iar Banca solicită, în general, clienților să îi furnizeze acest lucru. Banca poate lua gaj sub forma de proprietăți imobiliare, depozite (numerar) precum și alte tipuri de gaj.

În 2023 și 2022 Banca nu a obținut active prin luarea în posesie a garanțiilor asupra creditelor neperformante.

Activele deținute în posesie sunt vândute cât de repede posibil, încasările fiind folosite la reducerea datoriei restante. Alte detalii despre gajurile deținute în posesie la 31 decembrie 2023 și 31 decembrie 2022 sunt incluse în Nota 21.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)**4.1 Riscul de credit (continuare)****4.1.7 Concentrarea riscului de credit**

(a) *Expunerea maximă la riscul de credit înainte de gaj sau alte instrumente de diminuare a riscului de credit*

Tabelul de mai jos reprezintă scenariul cel mai pesimist privind expunerea la riscul de credit la 31 decembrie 2023 și 31 decembrie 2022, fără a ține cont de garanțiile deținute sau de alte instrumente de diminuare a riscului de creditare incluse. Pentru active bilanțiere, expunerile stipulate mai sus se bazează pe valorile contabile nete raportate în situația poziției financiare.

	31 decembrie 2023			31 decembrie 2022		
	Expunerea brută	Reduceri pentru pierederi așteptate din depreciere	Expunerea netă	Expunerea brută	Reduceri pentru pierederi așteptate din depreciere	Expunerea netă
<i>Expunerea riscului de creditare a activelor este după cum urmează:</i>						
Numerar și disponibilități la Banca Națională a Moldovei	1,324,838,108	(4,695,155)	1,320,142,953	1,369,967,056	(4,833,162)	1,365,133,894
Investiții în titluri de stat și Certificate emise de BNM	812,770,265	(5,081,282)	807,688,983	676,251,664	(4,462,369)	671,789,295
Credite și avansuri acordate băncilor	708,142,931	(11,479)	708,131,452	384,736,553	(233,713)	384,502,840
Credite și avansuri acordate clienților	2,178,302,764	(183,480,958)	1,994,821,806	2,137,155,615	(166,143,588)	1,971,012,027
Alte active financiare	25,258,968	(4,439,131)	20,819,837	44,693,485	(4,402,378)	40,291,107
<i>Expunerea la riscul de creditare a elementelor extrabilanțiere:</i>						
Contracte de garanție financiară	125,926,618	(625,407)	125,301,211	38,844,918	(260,837)	38,584,081
Angajamente de creditare	124,199,584	(3,988,454)	120,211,130	137,258,373	(4,437,831)	132,820,542
La 31 decembrie	5,299,439,238	(202,321,866)	5,097,117,372	4,788,907,664	(184,773,878)	4,604,133,786

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.7 Concentrarea riscului de credit (continuare)

(b) Concentrarea riscului de credit pe sectoare geografice

Tabelul următor prezintă expunerea principală la riscul de credit luat la valoarea contabilă, conform prezentării pe regiuni geografice la data de 31 decembrie 2023 și 31 decembrie 2022. În tabelul ce urmează, Banca a alocat expunerea pe regiuni, în funcție de țara de reședință a contrapartidei:

<i>Evaluarea riscului de credit a activelor bilanțiere este următoarea:</i>	Expunerea brută	<u>Moldova</u>	Expunerea netă	Expunerea brută	<u>Țările OECD</u>	Expunerea netă	Expunerea brută	<u>Țările Non-OECD</u>	Expunerea netă
		Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere			Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere			Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere	
Numerar și disponibilități la BNM	1,324,838,108	(4,695,155)	1,320,142,953	-	-	-	-	-	-
Titluri de stat și CBN	812,770,265	(5,081,282)	807,688,983	-	-	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	-	-	-	706,731,747	(9,727)	706,722,020	1,411,184	(1,752)	1,409,432
Credite și avansuri acordate clienților	2,173,716,936	(182,779,119)	1,990,937,817	42,170	(16,365)	25,805	4,543,658	(685,474)	3,858,184
Alte active financiare	25,258,968	(4,439,131)	20,819,837	-	-	-	-	-	-
La 31 decembrie 2023	4,336,584,277	(196,994,687)	4,139,589,590	706,773,917	(26,092)	706,747,825	5,954,842	(687,226)	5,267,616

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.7 Concentrarea riscului de credit (continuare)

<i>Evaluarea riscului de credit a activelor bilanțiere este următoarea:</i>	Expunerea brută	<u>Moldova</u>	Expunerea netă	Expunerea brută	<u>Tările OECD</u>	Expunerea netă	Expunerea brută	<u>Tările Non-OECD</u>	Expunerea netă
		Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere			Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere			Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere	
Numerar și disponibilități la BNM	1,369,967,056	(4,833,162)	1,365,133,894	-	-	-	-	-	-
Titluri de stat și CBN	676,251,664	(4,462,369)	671,789,295	-	-	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	1,122,699	(55,434)	1,067,265	383,037,148	(173,947)	382,863,201	576,706	(4,332)	572,374
Credite și avansuri acordate clienților	2,133,196,588	(165,217,267)	1,967,979,321	107,261	(33,331)	73,930	3,851,766	(892,990)	2,958,776
Alte active financiare	44,693,485	(4,402,378)	40,291,107	-	-	-	-	-	-
La 31 decembrie 2022	4,225,231,492	(178,970,610)	4,046,260,882	383,144,409	(207,278)	382,937,131	4,428,472	(897,322)	3,531,150

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.7 Concentrarea riscului de credit (continuare)

(c) *Sectoare industriale*

Expunerea brută	Agricultură și industria alimentară	Comerț	Construcții	Energetică	Instituții financiare	Guvern și Banca Națională a Moldovei	Bunuri de consum	Producție	Altele	Total
Numerar și disponibilități la BNM	-	-	-	-	-	1,324,838,108	-	-	-	1,324,838,108
Titluri de stat și Certificate ale BNM	-	-	-	-	-	812,770,265	-	-	-	812,770,265
Credite și avansuri acordate băncilor	-	-	-	-	708,142,931	-	-	-	-	708,142,931
<i>Credite și avansuri acordate clienților:</i>										
Persoane fizice	-	-	1,044,374,736	-	-	-	121,821,369	-	17,127,117	1,183,323,222
Entități corporative	65,850,864	436,849,178	5,235,093	726,908	-	-	-	60,049,942	426,267,557	994,979,542
Alte active financiare	-	-	-	-	-	-	-	-	25,258,968	25,258,968
La 31 decembrie										
2023	65,850,864	436,849,178	1,049,609,829	726,908	708,142,931	2,137,608,373	121,821,369	60,049,942	468,653,642	5,049,313,036

Banca Comercială „EXIMBANK” S.A.**NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE****PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023**
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**Reduceri pentru
pierderi așteptate
din depreciere**Numerar și
disponibilități la BNM

-	-	-	-	-	-	(4,695,155)	-	-	-	(4,695,155)
---	---	---	---	---	---	-------------	---	---	---	-------------

Titluri de stat și CBN

-	-	-	-	-	-	(5,081,282)	-	-	-	(5,081,282)
---	---	---	---	---	---	-------------	---	---	---	-------------

Credite și avansuri
acordate băncilor

-	-	-	-	(11,479)	-	-	-	-	-	(11,479)
---	---	---	---	----------	---	---	---	---	---	----------

*Credite și avansuri
acordate clienților:*

Persoane fizice

-	-	(69,035,219)	-	-	-	(36,676,694)	-	(9,752,856)	(115,464,769)
---	---	--------------	---	---	---	--------------	---	-------------	---------------

Entități corporative

(13,850,575)	(30,010,309)	(213,797)	(30,236)	-	-	-	(5,136,947)	(18,774,325)	(68,016,189)
--------------	--------------	-----------	----------	---	---	---	-------------	--------------	--------------

Alte active financiare

-	-	-	-	-	-	-	-	(4,439,131)	(4,439,131)
---	---	---	---	---	---	---	---	-------------	-------------

La 31 decembrie 2023	(13,850,575)	(30,010,309)	(69,249,016)	(30,236)	(11,479)	(9,776,437)	(36,676,694)	(5,136,947)	(32,966,312)	(197,708,005)
-----------------------------	---------------------	---------------------	---------------------	-----------------	-----------------	--------------------	---------------------	--------------------	---------------------	----------------------

Total expunere netă	52,000,289	406,838,869	980,360,813	696,672	708,131,452	2,127,831,936	85,144,675	54,912,995	435,687,330	4,851,605,031
----------------------------	-------------------	--------------------	--------------------	----------------	--------------------	----------------------	-------------------	-------------------	--------------------	----------------------

Banca Comercială „EXIMBANK” S.A.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.7 Concentrarea riscului de credit (continuare)

(c) Sectoare industriale (continuare)

Expunerea brută	Agricultură și industria alimentară	Comerț	Construcții	Energetică	Instituții financiare	Guvern și	Bunuri de consum	Producție	Altele	Total
						Banca Națională a Moldovei				
Numerar și disponibilități la BNM	-	-	-	-	-	1,369,967,056	-	-	-	1,369,967,056
Titluri de stat și Certificate ale BNM	-	-	-	-	-	676,251,664	-	-	-	676,251,664
Credite și avansuri acordate băncilor	-	-	-	-	384,736,553	-	-	-	-	384,736,553
<i>Credite și avansuri acordate clienților:</i>										
Persoane fizice	-	-	1,003,339,043	-	-	-	141,544,290	-	21,809,888	1,166,693,221
Entități corporative	53,171,622	399,734,140	7,065,362	70,226,593	-	-	-	76,947,492	363,317,185	970,462,394
Alte active financiare	-	-	-	-	-	-	-	-	44,693,485	44,693,485
La 31 decembrie 2022	53,171,622	399,734,140	1,010,404,405	70,226,593	384,736,553	2,046,218,720	141,544,290	76,947,492	429,820,558	4,612,804,373

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere										
Numerar și										
disponibilități la BNM	-	-	-	-	-	(4,833,162)	-	-	-	(4,833,162)
Titluri de stat și CBN	-	-	-	-	-	(4,462,369)	-	-	-	(4,462,369)
Credite și avansuri acordate băncilor	-	-	-	-	(233,713)	-	-	-	-	(233,713)
<i>Credite și avansuri acordate clienților:</i>										
Persoane fizice	-	-	(57,432,753)	-	-	-	(38,628,114)	-	(11,488,461)	(107,549,328)
Entități corporative	(7,998,687)	(22,987,982)	(1,215,185)	(1,953,708)	-	-	-	(7,963,988)	(16,474,710)	(58,594,260)
Alte active financiare	-	-	-	-	-	-	-	-	(4,402,378)	(4,402,378)
La 31 decembrie 2022	(7,998,687)	(22,987,982)	(58,647,938)	(1,953,708)	(233,713)	(9,295,531)	(38,628,114)	(7,963,988)	(32,365,549)	(180,075,210)
Total expunere netă	45,172,935	376,746,158	951,756,467	68,272,885	384,502,840	2,036,923,189	102,916,176	68,983,504	397,455,009	4,432,729,163

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.7 Concentrarea riscului de credit (continuare)

La 31 decembrie 2023, 99.81% (31 decembrie 2022: 99.85%) din debitorii incluși în portofoliul Băncii de credite acordate clienților sunt rezidenți ai Republicii Moldova.

La 31 decembrie 2023, nu sunt tranzacții semnificative cu subsidiare locale ale companiilor incorporate în zona Euro, care întâmpină dificultăți financiare materializate prin existența programelor de asistență financiară sau alți factori de risc.

La 31 decembrie 2023, toate investițiile în titluri de datorie recunoscute în portofoliu sunt clasificate aplicând un model de afaceri ”Deținute pentru colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale (Held to Collect)”, respectiv sunt evaluate la cost amortizat și reprezintă Certificate emise de Banca Națională a Moldovei și titluri de datorie emise de Ministerul Finanțelor.

4.1.8 Ajustări post model și scenarii de analiză a sensibilității

La 27 martie 2020, Fundația IFRS a publicat un document care intenționează să sprijine aplicarea consecventă a cerințelor standardelor IFRS - „COVID-19 - Contabilizarea pierderilor de credit preconizate aplicând instrumentele financiare IFRS 9 în lumina incertitudinii rezultate din pandemia COVID-19”.

Pe parcursul anului 2023, Banca a revenit la modelul inițial de calcul a provizioanelor neaplicând judecata expertului de credit precum s-a acționat în anul 2020 (ca efect a pandemiei), revenind la situația din 2019, aliniindu-se la cerințele de Grup.

	<i>MDL</i>	
	31 decembrie 2023 raportat	31 decembrie 2022 raportat
Stadiul	Reduceri pentru pierderi asteptate din deprecierea creditelor cu aplicarea modelului inițial	Reduceri pentru pierderi asteptate din deprecierea creditelor cu aplicarea judecății expertului de credit
1	53,261,822	48,193,607
2	71,786,823	71,273,143
3	58,432,313	46,676,837
Total	183,480,958	166,143,587

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piață

Banca se expune riscului de piață, care reprezintă riscul ca valoarea justă a fluxurilor viitoare de numerar ale unui instrument financiar să oscileze în urma modificărilor prețurilor pieței. Riscul de piață apare ca rezultat al pozițiilor deschise ale ratei dobânzii, valutei și instrumentelor de capital, toate acestea fiind expuse mișcărilor generale sau specifice ale pieței și modificării nivelului volatilității ratelor de piață sau prețurilor, cum ar fi ratele dobânzilor, marjele de creditare, ratele de schimb valutar și cotațiile de capital. Banca clasifică expunerea la riscul de piață în portofolii comerciale și necomerciale.

Riscul de piață rezultat din activități comerciale și necomerciale este concentrat în Trezoreria Băncii. Consiliul Băncii și șefii de departamente primesc în mod regulat rapoarte privind riscul de piață.

4.2.1 Riscul de curs valutar

Banca își asumă expunerea la efectul fluctuațiilor de curs pentru principalele valute străine asupra poziției sale financiare și fluxurilor de numerar. Consiliul Băncii stabilește limitele expunerii la riscul valutar și, în general, pentru pozițiile overnight și intra-day, care sunt monitorizate zilnic.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piață (continuare)

4.2.1 Riscul de curs valutar (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă expunerea Băncii la riscul de curs valutar la 31 decembrie 2023 și 31 decembrie 2022. În tabel sunt incluse și activele și datoriile Băncii la valoarea contabilă, clasificate după valute.

La 31 decembrie 2023	MDL	USD	EUR	Alte valute străine*	Total
Active					
Numerar și disponibilități la BNM	668,146,670	220,329,492	431,141,677	525,114	1,320,142,953
Credite și avansuri acordate băncilor	-	481,235,864	217,937,283	8,958,305	708,131,452
Credite și avansuri acordate clienților	1,517,767,416	57,093,461	419,960,929	-	1,994,821,806
Investiții în titluri de datorie și Certificate ale BNM	807,688,983	-	-	-	807,688,983
Alte active financiare	6,866,248	3,924,732	10,028,857	-	20,819,837
Total active financiare	3,000,469,317	762,583,549	1,079,068,746	9,483,419	4,851,605,031
Datorii					
Datorii către Bănci	-	87,963,730	96,313,072	-	184,276,802
Depozite de la clienți	2,046,617,628	660,847,876	951,687,869	8,633,753	3,667,787,126
Alte datorii financiare	18,328,337	3,330,603	28,967,841	2,410	50,629,191
Total datorii financiare	2,064,945,965	752,142,209	1,076,968,782	8,636,163	3,902,693,119
Poziție netă	936,800,076	10,441,340	2,099,964	847,256	950,188,636
Contracte de garanție financiară și angajamente de creditare	90,271,528	22,884,410	136,970,264	-	250,126,202

* Alte valute străine includ, în principal, rubla rusească, lira sterlină, francul elvețian, dolarul canadian și leul românesc.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piață (continuare)

4.2.1 Riscul de curs valutar (continuare)

La 31 decembrie 2022	MDL	USD	EUR	Alte valute străine*	Total
Active					
Numerar și disponibilități la BNM	574,278,096	286,053,373	504,538,468	263,957	1,365,133,894
Credite și avansuri acordate băncilor	-	302,060,625	74,514,133	7,928,082	384,502,840
Credite și avansuri acordate clienților	1,391,162,760	68,691,977	511,157,290	-	1,971,012,027
Investiții în titluri de datorie și Certificate ale BNM	671,789,295	-	-	-	671,789,295
Alte active financiare	23,123,383	7,875,614	9,292,110	-	40,291,107
Total active financiare	2,660,353,534	664,681,589	1,099,502,001	8,192,039	4,432,729,163
Datorii					
Datorii către Bănci	-	96,816,097	50,482,067	-	147,298,164
Depozite de la clienți	1,751,722,479	560,215,011	1,017,929,768	7,944,270	3,337,811,528
Alte datorii financiare	17,822,716	4,464,577	40,567,831	120,544	62,975,668
Total datorii financiare	1,769,545,195	661,495,685	1,108,979,666	8,064,814	3,548,085,360
Poziție netă	890,808,339	3,185,904	(9,477,665)	127,225	884,643,803
Contracte de garanție financiară și angajamente de creditare	110,200,219	21,708,660	39,495,744	-	171,404,623

*Alte valute străine includ, în principal, rubla rusească, lira sterlină, francul elvețian, dolarul canadian și leul românesc.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piață (continuare)

4.2.1 Riscul de curs valutar (continuare)

La 31 decembrie 2023, dacă MDL s-ar fi apreciat/ (depreciat) cu 10 procente față de USD celelalte variabile rămânând constante, profitul până la impozitare pentru anul încheiat la 31 decembrie 2023 ar fi fost aproximativ cu 1,044,134 MDL (2022: 318,590 MDL) mai mare/ (mic). La 31 decembrie 2023, dacă MDL s-ar fi apreciat/ (depreciat) cu 10 procente față de EUR celelalte variabile rămânând constante, profitul până la impozitare pentru anul încheiat la 31 decembrie 2023 ar fi fost aproximativ cu 209,996 MDL (2022: 947,767 MDL) mai mic/ (mare).

4.2.2 Riscul ratei dobânzii

Analiza sensibilității activelor, datoriilor și elementelor extra bilanțiere – analiza modificării ratei dobânzii

Riscul dobânzii pentru fluxurile de mijloace bănești reprezintă riscul ca fluxurile viitoare de numerar al unui instrument financiar să fluctueze din cauza modificărilor ratei dobânzii pe piață. Riscul valorii juste a ratei dobânzii reprezintă riscul ca valoarea instrumentelor financiare să fluctueze datorită modificării ratei dobânzii pe piață. Banca este expusă efectelor fluctuațiilor în ce privește nivelul ratei dobânzii pe piață, atât asupra riscurilor valorii juste, cât și asupra fluxurilor de numerar. Marja ratei dobânzii poate crește ca urmare a acestor modificări, iar în cazul unor mișcări neașteptate, poate să scadă sau să genereze pierderi. Consiliul stabilește limite privind nivelul decalajelor între termenii de recalculare a ratei dobânzii, aceste limite fiind monitorizate zilnic.

Tabelele de mai jos prezintă expunerea Băncii la riscul ratei dobânzii la 31 decembrie 2023 și, respectiv 31 decembrie 2022. În tabele sunt incluse valorile contabile ale activelor și datoriilor Băncii, clasificate după data cea mai apropiată dintre data contractuală de modificare a ratei și data scadență.

Banca Comercială „EXIMBANK” S.A.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piață (continuare)

4.2.2 Riscul ratei dobânzii (continuare)

	Până la 1 lună	Până la 3 luni	Între 3 luni și 1 an	Între 1 an și 5 ani	Peste 5 ani	Fără dobândă	Total
La 31 decembrie 2023							
Active							
Numerar și disponibilități la BNM	1,080,348,220	-	-	-	-	239,794,733	1,320,142,953
Credite și avansuri acordate băncilor	686,170,392	-	-	-	-	21,961,060	708,131,452
Investiții în titluri	611,160,509	166,363,686	27,535,610	2,520,027	99,151	10,000	807,688,983
Credite și avansuri acordate clienților	938,278,729	297,479	4,546,908	112,230,948	939,467,742	-	1,994,821,806
Alte active financiare	-	-	-	-	-	20,819,837	20,819,837
Total active financiare	3,315,957,850	166,661,165	32,082,518	114,750,975	939,566,893	282,585,630	4,851,605,031
Datorii							
Datorii către Banci	-	-	-	184,276,802	-	-	184,276,802
Depozite de la clienți	1,712,007,748	73,618,521	205,602,797	94,157,578	-	1,582,400,482	3,667,787,126
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	50,629,191	50,629,191
Total datorii financiare	1,712,007,748	73,618,521	205,602,797	278,434,380	-	1,633,029,673	3,902,693,119
Sensibilitatea dobânzii	1,603,950,102	93,042,644	(173,520,279)	(163,683,405)	939,566,893		

*În termenul “Până la o lună” sunt incluse toate creditele cu rată variabilă pe care Banca are dreptul unilateral de modificare cu un preaviz de 10 zile. Creditele cu rată fixă au fost tratate conform maturității lor.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piață (continuare)

4.2.2 Riscul ratei dobânzii (continuare)

	Până la 1 lună	Până la 3 luni	Între 3 luni și 1 an	Între 1 an și 5 ani	Peste 5 ani	Fără dobândă	Total
La 31 decembrie 2022							
Active							
Numerar și disponibilități la BNM	1,112,184,010	-	-	-	-	252,949,884	1,365,133,894
Credite și avansuri acordate băncilor	302,051,310	-	-	-	-	82,451,530	384,502,840
Investiții în titluri	495,561,265	145,640,509	26,205,621	4,224,570	147,330	10,000	671,789,295
Credite și avansuri acordate clienților	916,279,578	257,419	6,170,600	125,796,983	922,507,447	-	1,971,012,027
Alte active financiare	-	-	-	-	-	40,291,107	40,291,107
Total active financiare	2,826,076,163	145,897,928	32,376,221	130,021,553	922,654,777	375,702,521	4,432,729,163
Datorii							
Datorii către Banci	-	-	-	147,298,164	-	-	147,298,164
Depozite de la clienți	1,337,506,672	42,119,566	100,812,536	300,675,691	-	1,556,697,063	3,337,811,528
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	62,975,668	62,975,668
Total datorii financiare	1,337,506,672	42,119,566	100,812,536	447,973,855	-	1,619,672,731	3,548,085,360
Sensibilitatea dobânzii	1,488,569,490	103,778,362	(68,436,315)	(317,952,302)	922,654,777		

*În termenul “Până la o lună” sunt incluse toate creditele cu rată variabilă pe care Banca are dreptul unilateral de modificare cu un preaviz de 10 zile. Creditele cu rată fixă au fost tratate conform maturității lor.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piață (continuare)

4.2.2 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Analiza sensibilității ratei dobânzii a fost calculată pe baza expunerii la riscul ratei dobânzii la data raportării. La 31 decembrie 2023, dacă rata dobânzii ar fi fost cu 0.2% mai mare/mică pentru conturile corespondente, 2.5% mai mare/mică pentru titluri de stat, 2.5% mai mare/mică pentru creditele acordate clienței în MDL, 1.0% pentru creditele acordate în valută străină, și pentru datoriile Băncii: 1.0% mai mare/mică pentru depozite în MDL de la clienți, 0.5% mai mare/mică pentru depozite în valută de la clienți, 0.5% mai mare/mică pentru împrumuturile în valută de la bănci, toate celelalte variabilele fiind constante, profitul băncii până la impozitare pentru perioada de 12 luni încheiată la 31 decembrie 2023 ar fi crescut / scăzut respectiv cu aproximativ 42,808,895 MDL (31 decembrie 2022: 41,268,006 MDL).

Tabelul de mai jos prezintă ratele medii efective ale dobânzii la principalele valute pentru instrumentele financiare monetare neînregistrate la valoarea justă în situația de profit sau pierdere:

2023	EUR	USD	MDL
Active financiare			
Disponibilități la BNM	0.33%	0.56%	8.09%
Credite și avansuri acordate băncilor	3.69%	4.73%	-
Titluri de stat	-	-	9.02%
Credite și avansuri acordate clienților	5.58%	5.38%	11.68%
Datorii			
Datorii către Bănci	4.25%	3.82%	-
Depozite de la clienți	2.23%	1.98%	6.95%
2022	EUR	USD	MDL
Active financiare			
Disponibilități la BNM	0.01%	0.01%	14.59%
Credite și avansuri acordate băncilor	-	1.69%	-
Titluri de stat	-	-	14.36%
Credite și avansuri acordate clienților	4.25%	4.74%	10.40%
Datorii			
Datorii către Bănci	0.81%	3.82%	-
Depozite de la clienți	0.80%	1.15%	7.03%

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)****4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)****4.2 Riscul de piață (continuare)****4.2.3 Analiza geografică**

Tabelul de mai jos prezintă principalele expuneri la risc ale Băncii la valoarea contabilă, clasificate pe regiuni geografice la 31 decembrie 2023 și 31 decembrie 2022. În acest tabel, Banca a alocat expunerile pe regiuni în conformitate cu țara de domiciliu a contrapartidei.

La 31 decembrie 2023	Total active financiare	Total datorii financiare	Angajamente extra-bilanțiere
Moldova	4,139,589,590	3,460,098,435	249,917,548
Irlanda	-	-	-
SUA	45,696,419	14,750,860	100,000
Austria	-	302,515	-
Italia	661,051,261	309,064,503	108,654
Germania	-	152,153	-
Rusia	798,879	105,760	-
Franța	-	24,089	-
Belgia	-	821,787	-
Turcia	64	2,200,548	-
Alte țări	4,468,818	115,172,469	-
	4,851,605,031	3,902,693,119	250,126,202

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)****4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)****4.2 Riscul de piață (continuare)****4.2.3 Analiza geografică (continuare)**

La 31 decembrie 2022	Total active financiare	Total datorii financiare	Angajamente extra-bilanțiere
Moldova	4,046,260,881	3,073,776,328	170,759,801
Irlanda	-	-	-
SUA	71,071,370	4,405,366	39,160
Austria	-	433,246	-
Italia	311,865,329	391,571,162	105,662
Germania	-	121,984	-
Rusia	528,698	96,378	-
Franța	-	56,095	-
Belgia	-	331,532	-
Turcia	315	4,909,631	-
Alte țări	3,002,570	72,383,638	500,000
	4,432,729,163	3,548,085,360	171,404,623

4.3 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul ca Banca să nu-și poată îndeplini obligațiile de plată asociate obligațiilor financiare ajunse la scadență și să înlocuiască fondurile când acestea sunt retrase. Consecința poate fi neîndeplinirea obligațiilor de plată către deponenți, precum și neîndeplinirea angajamentelor de creditare.

Banca este expusă la cerințele zilnice de lichidități disponibile din depozitele overnight, conturile curente, depozitele la termen, angajamente de creditare și contracte de garanție financiară. Banca nu menține lichidități suficiente pentru a satisface toate aceste cerințe, având în vedere că, din practică, nivelul minim de reinvestire a activelor scadente poate fi prevăzut cu un grad înalt de certitudine.

Consiliul Băncii stabilește nivelul minim de active scadente care pot fi folosite pentru a satisface cererea de lichiditate, de asemenea, și nivelul minim de împrumuturi interbancare și alte facilități de împrumut disponibile pentru a acoperi retragerile ce depășesc nivelul neprevăzut al cererii.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

4.3.1 Fluxuri de numerar nederivate

Tabelul de mai jos prezintă fluxurile de numerar datorate de către Bancă aferente activelor și datoriilor financiare în funcție de scadență contractuală rămasă la data de raportare. Sumele prezentate în tabel reprezintă fluxuri de numerar contractuale neactualizate:

La 31 decembrie 2023	Valoare contabilă	Până la 1 lună	Între 1 lună și 3 luni	Între 3 și 12 luni	Între 1 an și 5 ani	Peste 5 ani	Total fluxuri
Active							
Numerar și disponibilități la BNM	1,320,142,953	1,320,142,953	-	-	-	-	1,320,142,953
Credite și avansuri acordate băncilor	708,131,452	708,131,452	-	-	-	-	708,131,452
Investiții în titluri	807,688,983	611,160,509	166,363,686	27,535,610	2,530,027	99,151	807,688,983
Credite și avansuri acordate clienților	1,994,821,806	22,720,390	56,973,377	331,904,785	530,090,210	1,053,133,044	1,994,821,806
Alte active financiare	20,819,837	20,819,837	-	-	-	-	20,819,837
Total active	4,851,605,031	2,682,975,141	223,337,063	359,440,395	532,620,237	1,053,232,195	4,851,605,031
Datorii							
Datorii către Bănci	184,276,802	1,195,131	-	-	183,081,671	-	184,276,802
Depozite de la clienți	3,667,787,126	2,121,621,878	103,849,781	361,364,407	1,080,951,060	-	3,667,787,126
Alte datorii financiare	50,629,191	36,790,305	457,352	2,058,084	11,323,450	-	50,629,191
Total datorii	3,902,693,119	2,159,607,314	104,307,133	363,422,491	1,275,356,181	-	3,902,693,119
Poziție netă	948,911,912	523,367,827	119,029,930	(3,982,096)	(742,735,944)	1,053,232,195	948,911,912
Articole extra-bilanțiere							
Contracte de garanție financiară	125,926,618	23,354,960	6,778,540	87,589,353	8,203,765	-	125,926,618
Angajamente de creditare	124,199,584	14,168,481	974,115	42,910,427	57,175,661	8,970,900	124,199,584
Total poziție extra-bilanțieră	250,126,202	37,523,441	7,752,655	130,499,780	65,379,426	8,970,900	250,126,202

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

4.3.1 Fluxuri de numerar nederivate (continuare)

La 31 decembrie 2022	Valoare contabilă	Până la 1 lună	Între 1 lună și 3 luni	Între 3 și 12 luni	Între 1 an și 5 ani	Peste 5 ani	Total fluxuri
Active							
Numerar și disponibilități la BNM	1,365,133,894	1,365,133,894	-	-	-	-	1,365,133,894
Credite și avansuri acordate băncilor	384,502,840	384,502,840	-	-	-	-	384,502,840
Investiții în titluri	671,789,295	495,561,265	145,640,509	26,205,621	4,234,570	147,330	671,789,295
Credite și avansuri acordate clienților	1,971,012,027	3,179,677	25,174,733	106,148,229	793,684,633	1,042,824,755	1,971,012,027
Alte active financiare	40,291,107	40,291,107	-	-	-	-	40,291,107
Total active	4,432,729,163	2,288,668,783	170,815,242	132,353,850	797,919,203	1,042,972,085	4,432,729,163
Datorii							
Datorii către Bănci	147,298,164	-	-	-	147,298,164	-	147,298,164
Depozite de la clienți	3,337,811,528	2,197,352,324	57,069,125	300,789,545	782,600,534	-	3,337,811,528
Alte datorii financiare	62,975,668	38,165,747	813,772	3,661,975	20,334,174	-	62,975,668
Total datorii	3,548,085,360	2,235,518,071	57,882,897	304,451,520	950,232,872	-	3,548,085,360
Poziție netă	884,643,803	53,150,712	112,932,345	(172,097,670)	(152,313,669)	1,042,972,085	884,643,803
Articole extra-bilanțiere							
Contracte de garanție financiară	38,584,081	13,040,564	8,001,543	10,785,777	6,756,197	-	38,584,081
Angajamente de creditare	132,820,542	11,325,119	2,081,129	12,565,326	105,403,968	1,445,000	132,820,542
Total poziție extra-bilanțieră	171,404,623	24,365,683	10,082,672	23,351,103	112,160,165	1,445,000	171,404,623

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.4 Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare

Valoarea justă a instrumentelor financiare și ierarhia valorii juste

Banca utilizează următoarea ierarhie pentru determinarea și dezvăluirea valorilor juste a instrumentelor financiare:

Nivelul 1: prețuri cotate pe piețe active pentru același instrument (adică, fără modificări sau mixări);

Nivelul 2: prețuri cotate pe piețe active pentru active sau datorii similare sau alte tehnici de evaluare în care toate datele de intrare sunt bazate pe date de piață observabile; și

Nivelul 3: tehnici de evaluare în care toate datele de intrare nu sunt bazate pe date de piață observabile.

La 31 decembrie 2023 Banca deține investiții în titluri de datorie clasificate în nivelul 1, numerar și disponibilități la Banca Națională a Moldovei, credite și avansuri acordate băncilor, datoriile către Bănci și depozite ale clienților care sunt clasificate în Nivelul 2 pentru scopuri de prezentare. Toate celelalte active și datorii financiare sunt clasificate în Nivelul 3 pentru scopuri de prezentare.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.4 Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

Valoarea justă a instrumentelor financiare și ierarhia valorii juste (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valoarea contabilă și valoarea justă a activelor și datoriilor financiare care nu sunt prezentate în situația poziției financiare a Băncii la valoarea lor justă. Pentru detalii, vedeți nota sub tabel.

	<u>2023</u>					<u>2022</u>				
	<u>Valoarea contabilă</u>	<u>Nivelul 1</u>	<u>Nivelul 2</u>	<u>Nivelul 3</u>	<u>Valoarea justă</u>	<u>Valoarea contabilă</u>	<u>Nivelul 1</u>	<u>Nivelul 2</u>	<u>Nivelul 3</u>	<u>Valoarea justă</u>
Active financiare										
Numerar și disponibilități la BNM	1,320,142,953	-	1,320,142,953	-	1,320,142,953	1,365,133,894	-	1,365,133,894	-	1,365,133,894
Credite și avansuri acordate băncilor	708,131,452	-	708,131,452	-	708,131,452	384,502,840	-	384,502,840	-	384,502,840
Investiții în titluri	807,688,983	812,956,085	-	-	812,956,085	671,789,295	675,327,927	-	-	675,327,927
Credite și avansuri acordate clienților	1,994,821,806	-	-	1,955,260,878	1,955,260,878	1,971,012,027	-	-	1,952,085,414	1,952,085,414
Alte active financiare	20,819,837	-	-	20,819,837	20,819,837	40,291,107	-	-	40,291,107	40,291,107
Total active financiare	4,851,605,031	812,956,085	2,028,274,405	1,976,080,715	4,817,311,205	4,432,729,163	675,327,927	1,749,636,734	1,992,376,521	4,417,341,182
Datorii financiare										
Datorii către Banci	184,276,802	-	184,276,802	-	184,276,802	147,298,164	-	147,298,164	-	147,298,164
Depozite de la clienți	3,667,787,126	-	3,661,041,685	-	3,661,041,685	3,337,811,528	-	3,341,198,502	-	3,341,198,502
Alte datorii financiare	50,629,191	-	-	50,629,191	50,629,191	62,975,668	-	-	62,975,668	62,975,668
Total datorii financiare	3,902,693,119	-	3,845,318,487	50,629,191	3,895,947,678	3,548,085,360	-	3,488,496,666	62,975,668	3,551,472,334

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.4 Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

(i) Numerar și disponibilități la Banca Națională a Moldovei

Numerarul și echivalentele de numerar la BNM până la o lună. Valoarea contabilă a numerarului și soldurilor la BNM aproximează valoarea justă a acestora.

(ii) Credite și avansuri acordate băncilor

Creditele și avansurile acordate altor bănci includ plasamentele interbancare și mijloace în curs de colectare.

Valoarea justă a plasamentelor cu rata variabilă și a depozitelor overnight este valoarea lor contabilă. Valoarea justă estimată a depozitelor cu rata fixă a dobânzii se determină pe baza fluxurilor de numerar actualizate, utilizând rata dobânzii pe piață la instrumente similare, cu același risc de creditare și scadență.

(iii) Credite și avansuri acordate clienților

Creditele și avansurile acordate clienților sunt prezentate la valoarea netă a reducerilor pentru pierderi așteptate din depreciere. Valoarea justă a creditelor și avansurilor reprezintă valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare estimate. Fluxurile de numerar viitoare estimate sunt actualizate la rata de piață (pe baza datelor publicate de Banca Națională a Moldovei) pentru a determina valoarea justă a acestora.

(iv) Sume datorate băncilor și clienților, alte depozite și alte împrumuturi

Valoarea justă a depozitelor fără scadență determinată, care includ și depozitele fără dobândă reprezintă suma rambursabilă la cerere.

Valoarea justă estimată a depozitelor cu dobândă fixă și a altor împrumuturi necotate pe piață activă se stabilește pe baza fluxurilor de numerar viitoare actualizate, utilizând rate a dobânzii (pe baza datelor publicate de Banca Națională a Moldovei) pentru datoriile cu maturități similare.

(v) Sume datorate băncilor și clienților, alte depozite și alte împrumuturi

Alte împrumuturi sunt prezentate în situația poziției financiare a Băncii la valoarea lor contabilă. Pentru a determina valoarea justă a acestor împrumuturi nu există o piață activă cu tranzacții similare. Împrumuturile sunt acordate de acționar, în condiții specifice. Astfel, valoarea justă a acestora nu poate fi determinată în baza informației de pe piața curentă. Prin urmare, Banca consideră valoarea justă a acestora egală cu cea contabilă

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.5 Riscul aferent impozitării

Banca este angajată să asigure o administrare sustenabilă a riscului privind impozitarea prin construirea și menținerea unei funcții fiscale transparente, efective și eficiente în cadrul Băncii. Banca respectă și aplică cu strictețe legislația fiscală în vigoare pentru toate categoriile de taxe și impozite.

Intrând în vigoare de la 1 ianuarie 2012, implementarea IFRS a fost luată în considerare pentru revizuirea legislației fiscale prin introducerea de reguli specifice pentru tratarea ajustărilor rezultate la momentul implementării și ulterior.

În acest context, a fost efectuată o analiză atentă în identificarea diferențelor în tratamentele contabile, având un impact fiscal, atât asupra impozitului curent cât și asupra impozitului amânat.

Se așteaptă că în viitor cadrul fiscal să fie subiect al unor modificări frecvente. Ținând cont de precedente, aceste aspecte ar putea fi aplicate retrospectiv. Obligațiile fiscale ale Băncii sunt deschise inspecției fiscale pe o perioadă de patru ani.

4.6 Riscul operațional

Riscul operațional este riscul de pierderi directe sau indirecte dintr-o serie diversă de cauze asociate cu procesele, personalul, tehnologiile și infrastructura ale Băncii, cât și factorii externi alții decât riscurile de credit, de piață sau de lichiditate, cum ar fi cerințele legislative sau regulatorii și standardele acceptate de guvernare corporativă. Riscurile operaționale apar din toate activitățile Băncii și sunt aferente tuturor unităților de afaceri.

Obiectivul Băncii este de a asigura administrarea riscului operațional și evitarea pierderilor financiare care ar putea dăuna reputației Băncii, în concordanță cu eficiența costurilor și evitarea procedurilor ce descurajează inițiativa și creativitatea.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.6 Riscul operațional (continuare)

Responsabilitatea primară pentru elaborarea și implementarea controalelor de reducere a riscului operațional sunt atribuite conducerii executive a fiecărei unități de afaceri. Această responsabilitate este bazată pe dezvoltarea standardelor generale ale Băncii ce vizează riscul operațional în următoarele domenii:

- cerințe corespunzătoare pentru segregarea responsabilităților, inclusiv autorizarea independentă a tranzacțiilor;
- cerințe de reconciliere și monitorizare a tranzacțiilor;
- conformarea cu cerințele legislative și regulamentare;
- documentarea controalelor și procedurilor;
- cerințe pentru reevaluarea periodică a riscurilor operaționale, și adecvarea controalelor și procedurilor pentru adresarea riscurilor identificate;
- cerințe de raportare a pierderilor operaționale și acțiunile de remediere propuse;
- elaborarea planurilor contingente;
- dezvoltarea profesională a angajaților;
- standarde etice și de afaceri;
- diminuarea riscurilor, inclusiv asigurarea, atunci când e eficient.

Efectul conflictului militar în regiune asupra rezultatelor operaționale

Odată cu declanșarea conflictului militar în statul vecin în 2022, cât și pe parcursul anului 2023, Banca a analizat și monitorizat în permanență efectul acestor evenimente asupra riscului de credit și cel operațional (cu accent pe domeniul AML și Cybersecurity) și posibilul impact asupra activității sale. La nivel instituțional, riscul de credit și cel operațional este considerat unul nesemnificativ din perspectiva impactului situației geopolitice actuale.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.7 Managementul capitalului (Fondurile Proprii)

Obiectivele Băncii în ceea ce privește managementul capitalului, care este o noțiune mai largă decât capitalul propriu inclus în situația poziției financiare, sunt:

- Să respecte cerințele de capital stabilite de organele de reglementare ale pieței bancare pe care activează structurile din cadrul Băncii;
- Să asigure capacitatea Băncii de a-și continua activitatea în baza principiului continuității, astfel încât acesta să poată genera profit pentru acționari și beneficii pentru alte părți implicate; și
- Să mențină o bază de capital puternică pentru a susține dezvoltarea activității sale.

Adecvarea capitalului și folosirea lui sunt monitorizate zilnic de către conducerea Băncii, implicând tehnici bazate pe recomandări ale Comitetului Basel. În anul 2018 au intrat în vigoare noile cerințe de raportare a adecvării capitalului conform noului cadru de reglementare în conformitate cu standardele Basel III. Informațiile necesare sunt depuse trimestrial la Banca Națională a Moldovei.

Standardele Basel III solicită fiecărei bănci sau grup bancar să mențină un coeficient al fondurilor proprii totale pentru activele evaluate la risc („coeficientul Basel”) la un nivel mai mare sau egal cu 8%.

Fondurile Proprii ale Băncii sunt constituite din:

1. Fonduri proprii de nivel 1:
 - ✓ fonduri proprii nivel 1 de bază, care este reprezentat prin capitalul social, rezerve și profitul nerepartizat și care contribuie esențial la asigurarea stabilității Băncii și a eficienței ei;
 - ✓ fonduri proprii nivel 1 suplimentar;
2. Fonduri proprii nivel 2.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.7 Managementul capitalului (Fondurile Proprii) (continuare)

Elementele deținute de Bancă în vederea constituirii Fondurilor Proprii întrunesc condițiile de eligibilitate și la care au fost aplicate deducerile prevăzute de legislație.

Astfel, conform cerințelor BNM se impune menținerea următoarelor cerințe minime aferente Fondurilor Proprii:

1. o rată a fondurilor proprii de nivel 1 de bază de 5,5%;
2. o rată a fondurilor proprii de nivel 1 de 7,5%;
3. o rată a fondurilor proprii totale de 10,0%.

Totodată, Banca este obligată să mențină Fonduri Proprii de nivel 1 de bază necesare pentru a îndeplini cerințele privind amortizoarele de capital:

1. rata amortizorului de conservare a capitalului egală cu 2,5% din cuantumul total al expunerii la risc a Băncii;
2. rata amortizorului anticiclic pentru expunerile din credite situate în Republica Moldova egală cu 0% din cuantumul expunerii la risc a Băncii;
3. rata amortizorului de risc sistemic pentru expunerile situate în Republica Moldova egală cu 1% din cuantumul expunerii la risc a Băncii.

Astfel, conform reglementărilor Băncii Naționale a Moldovei, cerința minimă de capital pentru Bancă constituie 13.5% din cuantumul total al expunerii la risc a Băncii.

În vederea determinării valorilor ponderate la risc ale expunerilor în scopul calculării cerințelor de fonduri proprii, Banca utilizează abordarea standard aplicată riscul de credit și riscul de piață, iar pentru riscul operațional – abordarea de bază (BIA – Basic Indicator Approach).

Pe parcursul anului 2023, Banca a respectat toate cerințele referitoare la fondurile proprii și amortizoarele de capital, inclusiv cele prescrise de către Regulator prin raportul SREP.

Element	Valoare 31.12.2023	Valoare 31.12.2022	Normativ / Regulament BNM
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază	44.30%	48.44%	5.50%
Rata fondurilor proprii de nivel 1	44.30%	48.44%	7.50%
Rata fondurilor proprii totale	44.30%	48.44%	10.00%

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

5 ESTIMĂRI CONTABILE CRITICE ȘI JUDECĂȚI ÎN APLICAREA POLITICILOR CONTABILE

Întocmirea situațiilor financiare în conformitate cu IFRS impune conducerii Băncii să facă judecăți, estimări și ipoteze care afectează aplicarea politicilor contabile și sumele raportate ale activelor și pasivelor, veniturilor și cheltuielilor. Evaluările și deciziile sunt revizuite continuu în baza experiențelor anterioare și a altor factori, inclusiv estimările privind evenimentele ulterioare care sunt considerate rezonabile în dependență de circumstanțe.

a. Judecăți

a.1 Clasificarea activelor financiare: evaluarea modelului de afaceri în care activele sunt deținute

Consultați și Nota 3.2 *iii*. Modelul de afaceri al unei entități se referă la modalitatea prin care o entitate își gestionează activele financiare pentru a genera fluxuri de trezorerie. Activele financiare ale Băncii sunt deținute în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active pentru a colecta fluxuri de trezorerie contractuale, prin colectarea plăților contractuale pe durata vieții instrumentului.

Banca își clasifică activele financiare aplicând un model de afaceri ”Deținute pentru colectare / Held to Collect”, considerând cele două caracteristici de mai jos. Respectiv evaluează ulterior activele financiare la costul amortizat.

(a) modelul de afaceri al entității pentru gestionarea activelor financiare și

(b) caracteristicile fluxului de trezorerie contractual al activului financiar.

Un activ financiar este evaluat la costul amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

a) activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale și

b) termenele contractuale ale activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

a.2 Determinarea criteriilor pentru creșterea riscului de credit

Consultați și Nota 3.2 *viii*. Stabilirea criteriilor pentru determinarea dacă riscul de credit pentru un activ financiar a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, determinarea metodologiei privind incorporarea informațiilor prospective ”forward-looking” în cadrul modelului de estimare a reducerilor pentru pierderi așteptate din deprecierea activelor și selectarea și aprobarea modelelor utilizate la estimarea reducerilor pentru pierderi așteptate din deprecierea activelor.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

**5 ESTIMĂRI CONTABILE CRITICE ȘI JUDECĂȚI ÎN APLICAREA POLITICILOR
CONTABILE (CONTINUARE)**

b. Ipoteze și estimări privind incertitudinile

b.1 Pierderi așteptate din deprecierea creditelor și avansurilor, contractelor de garanție financiară și a angajamentelor de creditare.

Consultați și Nota 3.2 *viii* deprecierea instrumentelor financiare: determinarea datelor de intrare și incorporarea informațiilor prospective în modelul de estimare a reducerilor pentru pierderi așteptate din deprecierea activelor (ECL).

Banca evaluează și măsoară riscul de credit pentru toate expunerile de creditare. Evaluarea reducerilor pentru pierderi așteptate din depreciere se bazează pe cerințele IFRS 9 și duce la recunoașterea corespunzătoare și la timp a ECL în conformitate cu cadrul contabil aplicabil. Evaluarea ECL are loc la nivelul fiecărei expuneri de credit și, de asemenea, la nivelul portofoliului colectiv, prin gruparea expunerilor pe baza caracteristicilor de risc de credit comune.

Estimarea ajustărilor pentru depreciere ia în considerare factorii și așteptările relevante la data raportării care pot afecta gradul de colectare a fluxurilor de numerar rămase pentru un grup de expuneri de credit sau la nivel individual. Banca ia în considerare informații care merg mai departe de datele istorice și cele actuale și luând în calcul informații prospective rezonabile, inclusiv factori macroeconomici, care sunt relevante pentru expunerile evaluate în conformitate cu cadrul contabil aplicabil.

Utilizarea informațiilor prospective nu este o noutate introdusă de IFRS 9. Astfel, pentru a prezice tendințele și evenimentele viitoare în vederea determinării atât a ”Probabilității de Neplată / Probability of Default”, cât și a ”Pierderii Datorate Nerambursării / Loss Given Default”, Banca a considerat trei scenarii pentru a acoperi potențialele tendințe macroeconomice de viitor, așa ca (i) cel mai bun scenariu (best scenario), (ii) scenariul de bază (baseline scenario) și (iii) scenariul advers (adverse scenario), utilizând următorii factori macroeconomici: Produsul Intern Brut, rata inflației, cursul de schimb valutar, rata de bază a BNM, rata șomajului, prețul locuințelor.

Metodologia aplicată de Bancă pentru întreg perimetru de expuneri neperformante se bazează pe elementele de pierderi obiective susținând raționamentul că suma datorată contractual nu poate fi recuperată în totalitate. În general, această evaluare se bazează pe analiza calitativă și cantitativă a rezultatelor financiare ale debitorului, gradului de risc al tipului de expunere, factorii de mitigare a riscului (de exemplu, tipul gajului), factorii externi aplicați, precum și impactul financiar al perioadei de timp necesar pentru recuperare.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

**5 ESTIMĂRI CONTABILE CRITICE ȘI JUDECĂȚI ÎN APLICAREA POLITICILOR
CONTABILE (CONTINUARE)**

b. Ipoteze și estimări privind incertitudinile (continuare)

În conformitate cu abordarea generală, reducerile pentru pierderi așteptate din depreciere sunt recunoscute fie pe baza ECL la 12 luni, fie pe baza ECL pe durata de viață, în funcție de existența unei creșteri semnificative a riscului de credit a instrumentului financiar de la recunoașterea inițială. Conform abordării simplificate, urmărirea modificărilor riscului de credit nu este necesară, ci în schimb, se recunoaște o reducere pentru pierderi așteptate din depreciere pe toată durata de viață încă de la momentul inițial.

Banca folosește abordarea generală pentru portofoliul de credite și pentru bănci și entități suverane (pentru care folosește simplificarea privind riscul de credit scăzut) și abordarea simplificată pentru alte active decât instrumentele de datorie.

Conform abordării generale, în funcție de calitatea activelor, acestea sunt clasificate în 3 stadii. În Stadiul 1 sunt incluse creditele performante, în Stadiul 2 portofoliul performant cu o creștere semnificativă a riscului de credit de la recunoașterea inițială și în Stadiul 3 activele financiare în stare de nerambursare. Banca consideră că expunerile față de bănci și entități suverane ca având un risc de credit scăzut (Stadiul 1) dacă ratingurile externe ale acestor expuneri la data raportării sunt în intervalul ”investment grade”.

Evaluarea colectivă

Expunerile din Stadiul 1 și 2 sunt supuse evaluării colective. În scopul determinării unei ajustări pentru depreciere pe o bază colectivă, instrumentele financiare sunt grupate pe baza caracteristicilor de risc de credit similare, cu scopul de a facilita o analiză care este concepută astfel încât să permită identificarea în timp util a creșterilor semnificative ale riscului de credit.

Portofoliul de credite a fost împărțit în 3 grupe, expunerile asupra persoane fizice (credite de consum), persoane fizice (credite ipotecare) și societăți corporative.

Banca monitorizează ca expunerile din cadrul grupurilor să rămână omogene în ceea ce privește răspunsul lor la factorii determinanți ai riscului de credit și la caracteristicile riscului de creditare. Grupele de expuneri sunt re-analizate și expunerile sunt re-segmentate atunci când apare o schimbare semnificativă a portofoliului de credite sau schimbări în profilul de risc al Băncii.

ECL din Stadiul 1 și 2 se diferențiază datorită scadenței maxime reziduale luate în considerare: în cazul expunerilor clasificate în Stadiul 1, orizontul de 12 luni este considerat ca plafon, în timp ce în cazul expunerilor clasificate în Stadiul 2 este luat în considerare orizontul pe durata de viață.

Datele de intrare cheie în evaluarea ECL includ următoarele variabile: probabilitatea de neplată (PD), pierderea datorată nerambursării (LGD) și expunerea în starea de nerambursare (EAD). PD și LGD sunt implicate doar în calculul ECL de Stadiul 1 și 2.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

**5 ESTIMĂRI CONTABILE CRITICE ȘI JUDECĂȚI ÎN APLICAREA POLITICILOR
CONTABILE (CONTINUARE)**

b. Ipoteze și estimări privind incertitudinile (continuare)

**Evaluarea individuală a pierderilor din deprecierea creditelor și avansurilor acordate
clienților**

Scopul estimării reducerilor pentru pierderi așteptate din depreciere nu este nici estimarea scenariului celui mai pesimist, nici estimarea scenariului celui mai optimist. În schimb, o estimare a reducerilor pentru pierderile așteptate din depreciere reflectă posibilitatea ca o pierdere de credit să se producă și posibilitatea ca nicio pierdere de credit să nu aibă loc, chiar dacă rezultatul cel mai probabil nu este o pierdere de credit. Este necesar ca estimarea reducerilor pentru pierderi așteptate din depreciere să reflecte o sumă imparțială și ponderată la probabilitate care este determinată prin evaluarea unei game de rezultate posibile fără a fi nevoie de un număr mare de simulări detaliate ale scenariilor. Reducerile pentru pierderile așteptate din depreciere reflectă cel puțin trei scenarii. Scenariile și probabilitatea apariției acestora pentru fiecare dintre scenarii sunt susținute și documentate corespunzător și reflectă stadiul de recuperare și strategia de recuperare la nivelul clientului. Scenariile sunt actualizate ori de câte ori apar evoluții semnificative, pentru a-și menține relevanța.

b.2 Consultați și Nota 3.14, Nota 14 și Nota 27: recunoașterea activului amânat privind impozitul pe profit: disponibilitatea profitului viitor pentru utilizarea pierderilor fiscale.

b.3 Consultați și Nota 4.4: determinarea valorii juste ale instrumentelor care nu sunt tranzacționate pe o piață activă.

b.4 Consultați și Nota 3.2 *viii* și Nota 4.1.1: deprecierea instrumentelor financiare: ipoteze cheie utilizate în estimarea fluxurilor de numerar viitoare ce vor fi recuperate.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

6 VENITURI NETE DIN DOBÂNZI

	2023	2022
Venituri din dobânzi conform metodei dobânzii efective		
Credite și avansuri acordate clienților	207,818,217	178,855,751
Titluri de datorie	69,254,134	67,070,731
Mijloace datorate de BNM și alte bănci	61,370,384	72,811,985
	338,442,735	318,738,467

Veniturile nete din dobânzi pentru activele financiare depreciate sunt 7,078,127 MDL (2022: 6,600,848 MDL).

	2023	2022
Cheltuieli cu dobânzi		
Depozite de la clienți – persoane fizice	78,406,625	45,633,758
Depozite de la clienți – persoane juridice	27,217,034	19,646,293
Cheltuieli cu dobânzi la datoriile de leasing	2,519,864	2,159,812
Împrumuturi de la alte bănci	3,516,191	3,661,190
Alte împrumuturi	4,232,141	433,094
	115,891,855	71,534,147

7 VENITURI NETE DIN SPEZE ȘI COMISIOANE, NET

	2023	2022
Venituri din speze și comisioane (recunoașterea veniturilor la un singur moment „at a point in time”)		
Operațiuni cu carduri	68,349,146	68,955,031
Tranzacții cu numerar	9,373,354	13,880,058
Tranzacții de plată	14,145,786	14,819,964
Administrare conturi clienți	6,373,424	6,756,596
Garanții și acreditive	1,054,690	1,094,659
Plăți aferente transferurilor internaționale de numerar	414,940	522,007
Alte comisioane	4,942,167	6,238,319
	104,653,507	112,266,634
Cheltuieli cu speze și comisioane		
Servicii privind conturile de card	62,053,476	62,604,496
Tranzacții de plată	5,578,537	5,679,647
	67,632,013	68,284,143

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)****8 VENITURI NETE DIN TRANZACȚIONARE**

	2023	2022
Câștiguri nete din tranzacții cu valută străină	65,278,997	60,071,086
Câștiguri / (pierderi) nete din reevaluarea soldurilor în valută străină	(1,432,863)	(70,949)
	63,846,134	60,000,137

9 ALTE VENITURI OPERAȚIONALE

	2023	2022
Venituri din chirii	1,389,749	1,360,802
Venituri din recuperarea creditelor casate	237,234	17,682
Alte venituri	1,046,673	3,419,653
	2,673,656	4,798,137

Alte venituri provin din vânzarea monedelor comemorative, ieșirea altor active etc.

**10 (CHELTUIELI) / VENITURI NETE PRIVIND DEPRECIEREA
INSTRUMENTELOR FINANCIARE**

	2023	2022
(Cheltuieli) / Venituri nete privind deprecierea:		
- creditelor și avansurilor acordate clienților	19,410,577	62,716,975
- contracte de garanție financiară și angajamente de creditare	(37,652)	333,324
- titluri de stat și Certificate emise de BNM	279,782	(15,373,278)
- numerar și disponibilități la BNM	387,710	(3,641,754)
- credite și avansuri acordate băncilor	(217,027)	(180,372)
- altor active financiare	-	(150,000)
	19,823,390	43,704,895

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

10. CHELTUIELI PRIVIND DEPRECIEREA INSTRUMENTELOR FINANCIARE (CONTINUARE)

Modificările în ajustările pentru pierderi la instrumentele financiare sunt prezentate, după cum urmează:

	Credite și avansuri acordate băncilor	Numerar și disponibilități la BNM	Titluri de stat și Certificate ale BNM	Credite și avansuri acordate clienților	Alte active financiare	Contracte de garanție financiară și angajamente de creditare	Total
Sold la 1 ianuarie 2022	392,588	8,422,512	19,835,647	102,400,285	4,247,430	4,313,997	139,612,459
Majorări pe parcursul anului	1,277,546	6,120,892	86,249,992	70,718,411	-	17,388,591	130,001,175
Diminuări pe parcursul anului	(1,457,903)	(9,762,646)	(101,623,270)	(8,001,436)	(97,656)	(17,055,267)	(86,243,921)
Recuperări	-	-	-	-	-	-	-
Diferențe de curs de schimb valutar	21,482	52,403	-	1,026,327	8,007	51,347	1,159,566
Cesiune către Veneto Banca S.p.a (în lichidare)/ Transfer de active /	-	-	-	-	-	-	-
Credite vândute	-	-	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2022	233,713	4,833,161	4,462,369	166,143,587	4,157,781	4,698,668	184,529,279
Sold la 1 ianuarie 2023	233,713	4,833,161	4,462,369	166,143,587	4,157,781	4,698,668	184,529,279
Majorări pe parcursul anului	268,937	3,113,241	65,243,387	38,585,950	-	13,003,702	122,528,979
Diminuări pe parcursul anului	(485,964)	(3,064,662)	(64,624,474)	(19,227,913)	52,543	(13,041,355)	(103,036,238)
Recuperări	-	-	-	1,389	-	-	1,389
Diferențe de curs de schimb valutar	(5,207)	(186,585)	-	(1,693,428)	(15,790)	(47,154)	(1,948,164)
Anulări	-	-	-	(328,627)	-	-	-
Cesiune către Veneto Banca S.p.a (în lichidare)/ Transfer de active /	-	-	-	-	-	-	-
Credite vândute	-	-	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2023	11,479	4,695,155	5,081,282	183,480,958	4,194,534	4,613,861	201,746,618

Instrumentele financiare, cu excepția creditelor și avansurilor acordate clienților și altor active financiare, pe tot parcursul anului 2023 au fost clasificate în Stadiul 1 (2022: idem).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

11 CHELTUIELI CU PERSONALUL

	2023	2022
Salarii, indemnizații și prime	100,118,766	97,270,913
Contribuții la asigurări sociale	23,872,456	21,550,344
Tichete de masă	3,254,265	2,999,215
Provizion pentru concediu nefolosit și alte beneficii	5,250,689	4,294,771
Remunerarea membrilor consiliului Băncii	1,191,625	1,008,080
	133,687,801	127,123,323

Pe parcursul anului 2022 numărul mediu de anagjați ai Băncii a fost 366 (2022: 360).

12 CHELTUIELI PRIVIND AMORTIZĂRILE

	2023	2022
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor corporale (Nota 20)	26,614,492	23,356,576
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor necorporale (Nota 19)	10,764,936	7,601,560
	37,379,428	30,958,136

13 ALTE CHELTUIELI OPERAȚIONALE

	2023	2022
Cheltuieli cu arenda operațională	862,556	942,303
Cheltuieli de birotică și conexe	2,465,561	2,469,544
Cheltuieli privind serviciile de consultanță, legale și audit*	10,670,371	3,513,371
Cheltuieli de publicitate	3,345,419	3,545,844
Contribuții la Fondul de Garantare a Depozitelor	5,764,123	6,873,582
Alte impozite în afară de impozitul pe venit	1,143,227	858,349
Cheltuieli cu reprezentanții Intesa Sanpaolo	8,850,191	4,535,755
Întreținerea activelor necorporale	18,072,231	16,806,505
Cheltuieli din ieșirea altor active	768,990	1,027,196
Alte cheltuieli	7,792,136	14,657,100
Cheltuieli de administrare	5,477,543	3,362,792
Cheltuieli de reparații și întreținere	7,903,219	10,084,052
Cheltuieli poștale și de comunicații	3,515,902	3,364,953
Cheltuieli privind asigurările	1,583,549	1,491,392
Utilități	4,848,750	4,515,816
Cheltuieli/(venituri) pentru deprecierea investițiilor imobiliare	926,737	183,155
	83,990,505	78,231,709

*Cheltuielile privind serviciile de consultanță, legale și audit cuprind inclusiv și onorariul pentru auditul situațiilor financiare anuale în valoare de 1,933,610 MDL, inclusiv TVA (2022: MDL 1,518,940, inclusiv TVA).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

14 CHELTUIALĂ PRIVIND IMPOZITUL PE PROFIT

Venitul / (cheltuiala) cu impozitul pe profit constă din impozitul pe profit curent și amânat, după cum urmează:

	2023	2022
Cheltuială privind impozitul curent	(7,780,795)	(8,880,036)
Total cheltuială	(7,780,795)	(8,880,036)

Reconcilierea dintre profitul (pierderea) înainte de impozitare și cheltuielile/reversările privind impozitul pe profit din situația de profit sau pierdere și altor elemente ale rezultatului global:

		2023		2022
Profit / (pierdere) înainte de impozitare		56,879,286		75,967,022
Impozitul teoretic la cota statură aplicabilă	12.00%	6,825,514	12.00%	9,116,043
Efectul fiscal al cheltuielilor nedeductibile	1.8%	1,051,951	1.6%	1,242,056
Ajustarea fiscală a veniturilor neimpozabile	-0.03%	(15,174)	-0.3%	(207,626)
Ajustări ale anilor precedenți	-0.0%	292	-0.2%	(171,781)
Pierderi reportate	-0.1%	(81,788)	-1.4%	(1,098,656)
(Venit) / cheltuială cu impozitul pe profit în situația de profit sau pierdere și altor elemente ale rezultatului global	13.7%	7,780,795	11.7%	8,880,036

Informații suplimentare privind impozitul pe profit amânat sunt prezentate în Nota 27.

Începând cu 1 ianuarie 2012, rata impozitului pe profit este de 12%.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

15 NUMERAR ȘI DISPONIBILITĂȚI LA BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
Disponibilități de numerar	239,794,733	252,949,884
Conturi curente la Banca Națională a Moldovei, din care: (Surplus)/deficit a rezervei minime obligatorii	(41,438,575)	(62,890,107)
Incluse în numerar și echivalente de numerar (Nota 31)	198,356,158	190,059,777
- Conturi curente la BNM:		
rezerve obligatorii în monedă străină	561,055,622	667,916,990
rezerve obligatorii în monedă națională	565,426,328	511,990,289
<i>Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere</i>	(4,695,155)	(4,833,162)
	1,121,786,795	1,175,074,117
Total	1,320,142,953	1,365,133,894

Aceste solduri nu sunt nici gajate, nici expirate.

Pe parcursul anului 2023 Banca a implementat un model privind estimarea reducerilor pentru pierderi așteptate din deprecierea expunerilor față de BNM din perspectiva riscului de credit asociat contrapartidei, în conformitate cu prevederile IFRS 9.

Conturile curente la Banca Națională a Moldovei (BNM) trebuie să îndeplinească cerințele minime privind rezervele obligatorii. Pe parcursul anului 2023 rata dobânzii de remunerare a rezervelor obligatorii plătită de Banca Națională a Moldovei a variat de la 3.00% - 15.64% (2022: 7.50% - 19.50%) pentru rezervele în MDL și a variat de la 0.01%- 1.90% pe parcursul anului 2023 la rezervele în USD și EUR (2022: 0.01%).

Rezervele obligatorii trebuie menținute la o limită medie între datele de 16 și 15 ale fiecărei luni (2022: 16 și 15 ale fiecărei luni). Limita trebuie să fie stabilită la nivel mediu pe această perioadă de 30/31 zile. La datele de raportare către BNM (16 și 15 ale fiecărei luni), acestea pot fi folosite la capacitatea necesară Băncii. Norma stabilită a rezervelor obligatorii la data de 31 decembrie 2023 a fost 34.0% (31 decembrie 2022: 40.0%) la rezervele în MDL și 45.0% la rezervele în USD și EUR (31 decembrie 2022: 45.0%).

La 31.12.2023 cerițele privind rezervele obligatorii se consideră îndeplinite, întrucât pentru perioada de aplicare, soldurile medii zilnice în conturile rezervelor obligatorii în MDL, USD și în EUR au depășit nivelele stabilite ale rezervelor obligatorii în monedele corespunzătoare.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

16 CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE BĂNCILOR

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
Plasamente cu maturitate inițială pînă la 3 luni, brut	638,876,860	230,101,386
Conturi curente, brut	69,266,071	154,635,167
Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere	(11,479)	(233,713)
Total incluse în numerar și echivalente de numerar (Nota 31)	708,131,452	384,502,840
Total	708,131,452	384,502,840

Toate creditele și avansurile acordate băncilor au o depreciere înregistrată în valoare totală de 11,479 MDL (2022: 233,713 MDL). La 31 decembrie 2023 și 2022, sumele datorate de la alte bănci nu sunt nici gajate, nici expirate.

Plasamentele la alte bănci și conturile curente, sunt plasate în bănci mari din țările OECD, în valoare de 706,731,747 MDL (2022: 383,037,149 MDL). Plasamentele în țările non-OECD sunt în sumă de 1,411,185 MDL (2022: 1,699,404 MDL) și sunt plasate în bănci mari din Moldova, Rusia, Ucraina și România.

La 31 decembrie 2023, Banca deține plasamente doar în valută străină. Rata dobânzii pentru plasamentele la bănci în valută străină a fost de la 0.09% la 5.80% (2022: de la 0.10% la 5.15%).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

17 INVESTIȚII ÎN TITLURI

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
Investiții în titluri de datorie măsurate la cost amortizat, din care:		
- titluri de stat cu maturitate inițială mai mică de 3 luni și Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	739,767,853	575,635,279
<i>Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere</i>	(4,103,452)	(3,146,192)
Total incluse în numerar și echivalente de numerar (Nota 31)	735,664,401	572,489,087
- titluri de stat cu maturitate inițială de peste 3 luni	72,992,412	100,606,385
<i>Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere</i>	(977,830)	(1,316,177)
	72,014,582	99,290,208
Total investiții în titluri de datorie	807,678,983	671,779,295
Investiții în titluri de participație evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	10,000	10,000
Investiții în titluri	807,688,983	671,789,295
Curente	805,059,805	667,407,395
Pe termen lung	2,629,178	4,381,900

Pentru titlurile de datorie, care reprezintă Valori Mobiliare de Stat, Obligațiuni emise de Guvernul Republicii Moldova și Certificate emise de Banca Națională, au fost înregistrate reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere în valoare totală de 5,081,282 MDL (2022: 4,462,369 MDL). Titlurile de stat includ titluri cu scont pe termen scurt, mediu și lung în valoare de 330,230,532 MDL (2022: 275,540,140 MDL) emise de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Certificate ale Băncii Naționale a Moldovei în valoare de 477,448,451 MDL (2022: 396,239,155 MDL). Randamentul acestor titluri variază de la 4.13% la 18.78% în 2023 (2022: de la 6.21%-19.53%), iar pentru Certificatele Băncii Naționale randamentul a variat între 4.75%-20.00% în 2023 (2022: 8.50%-21.50%).

La 31 decembrie 2023 și 31 decembrie 2022 titlurile de stat nu sunt nici gajate, nici expirate.

Banca Comercială „EXIMBANK” S.A.**NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE****PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)****17 INVESTIȚII ÎN TITLURI (CONTINUARE)**

Mișcările în investițiile în titluri de datorie sunt prezentate astfel:

	2023	2022
Sold la 1 ianuarie	671,779,295	912,813,036
Intrări	12,540,653,754	6,488,265,091
Ieșiri	(12,404,135,154)	(6,744,672,109)
Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere	(618,912)	15,373,277
Sold la 31 decembrie	807,678,983	671,779,295

La 31 decembrie 2023, titlurile de participație cuprind participații sub formă de interes minoritar în capitalurile societăților locale necotate.

Analiza titlurilor de participație este următoarea:

	Natura activității	Cota deținută (%)	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
Bursa de valori a Moldovei	Burse de valori	2.05	10,000	10,000
			10,000	10,000

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

18 CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
Persoane fizice (clienți de retail):		
Credite acordate pentru procurarea/construcția imobilului	1,044,374,736	1,003,339,043
Credite de consum	131,856,820	152,568,479
Carduri de credit	7,091,667	10,785,699
	1,183,323,223	1,166,693,221
Entități juridice	994,979,541	970,462,394
Credite și avansuri, brut	2,178,302,764	2,137,155,615
Reduceri pentru pierderi așteptate din depreciere	(183,480,958)	(166,143,588)
Credite și avansuri, net	1,994,821,806	1,971,012,027
Curente	411,598,552	134,502,639
Pe termen lung	1,583,223,254	1,836,509,388

Toate creditele și avansurile acordate clienților sunt oferite debitorilor din Republica Moldova. Ratele nominale ale dobânzilor la creditele comerciale și avansurile în MDL, acordate pe parcursul anului, variază între 3.99%-28% (2022: 3.99%-28.00%). Ratele nominale ale dobânzilor la creditele acordate în valută străină variază între 3.00%-14.00% (2021: 3.00%-14.00%).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)
19 IMOBILIZĂRI NECORPORALE

Imobilizările necorporale includ programe, licențe și alte imobilizări (baze de date, certificate).

	Software	Licențe	Alte imobilizări necorporale	Imobilizări necorporale în curs de execuție	Total
Sold la 1 ianuarie 2022					
Cost	40,293,155	33,062,207	3,455,317	9,279,795	86,090,474
Amortizare acumulată	(20,112,737)	(23,119,001)	(2,795,657)	-	(46,027,395)
Valoarea contabilă la 1 ianuarie 2022	20,180,418	9,943,206	659,660	9,279,795	40,063,079
Intrări	-	1,642,332	-	11,135,250	12,777,582
Transfer	10,228,916	7,427,257	-	(17,656,173)	-
Ieșiri, cost	-	-	-	-	-
Ieșiri, amortizarea acumulată	-	-	-	-	-
Cheltuieli privind amortizarea (Nota 12)	(5,282,361)	(2,101,845)	(217,354)	-	(7,601,560)
Cheltuieli privind amortizarea (fondul de integrare)	(948,571)	(1,792,182)	(14,795)	-	(2,755,548)
Sold la 31 decembrie 2022					
Cost	50,522,071	42,131,796	3,455,317	2,758,872	98,868,056
Amortizarea acumulată	(26,343,669)	(27,013,028)	(3,027,806)	-	(56,384,503)
Valoarea contabilă la 31 decembrie 2022	24,178,402	15,118,768	427,511	2,758,872	42,483,553
Intrări	-	812,822	-	9,126,489	9,939,311
Transfer	928,101	7,515,386	-	(8,443,487)	-
Ieșiri, cost	-	-	-	-	-
Ieșiri, amortizarea acumulată	-	-	-	-	-
Cheltuieli privind amortizarea (Nota 12)	(6,016,820)	(4,601,206)	(146,910)	-	(10,764,936)
Sold la 31 decembrie 2023					
Cost	51,450,172	50,460,004	3,455,317	3,441,874	108,807,367
Amortizare acumulată	(32,360,489)	(31,614,234)	(3,174,716)	-	(67,149,439)
Valoarea contabilă la 31 decembrie 2023	19,089,683	18,845,770	280,601	3,441,874	41,657,928

* Cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor necorporale în sumă de 298,397 MDL (31 decembrie 2022: 2,755,548 MDL) au fost acoperite din fondurile de integrare (Nota 3.24).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

20 IMOBILIZĂRI CORPORALE ȘI ACTIVE AFERENTE DREPTULUI DE UTILIZARE

Modificările în immobilizări corporale sunt rezumate după cum urmează:

	Terenuri și clădiri	Mobilier și echipamente	Mijloace de transport	Alte active	Active în curs de execuție	Active afere nte drepturilor de utilizare	Total
Cost							
Sold la 1 ianuarie 2022	334,350,648	83,974,377	4,091,885	59,816,518	1,889,972	49,867,785	533,991,185
Adiții	-	1,996,746	288,452	103,245	10,984,192	9,692,935	23,065,570
Transferuri	1,243,663	7,031,328	30,800	1,904,878	(10,210,669)	-	-
Reclasificare în investiții imobiliare	-	-	-	-	-	-	-
Ieșiri, cost	(446,155)	(4,918,049)	(419,426)	(1,308,831)	(23,453)	(4,218,984)	(11,334,898)
Reevaluarea	-	-	-	-	52,467	-	52,467
Sold la 31 decembrie 2022	335,148,156	88,084,402	3,991,711	60,515,810	2,692,509	55,341,736	545,774,324
Sold la 1 ianuarie 2023	335,148,156	88,084,402	3,991,711	60,515,810	2,692,509	55,341,736	545,774,324
Adiții	-	1,802,835	649,440	788,391	5,654,638	763,656	9,658,960
Transferuri	-	1,923,071	2,445,853	569,617	(4,938,541)	-	-
Reclasificare în investiții imobiliare	-	-	-	-	-	-	-
Ieșiri, cost	-	(656,758)	(326,014)	-	(4,912)	(354,009)	(1,341,693)
Reevaluarea	(7,062,475)	-	-	-	(25,508)	-	(7,087,983)
Sold la 31 decembrie 2023	328,085,681	91,153,550	6,760,990	61,873,818	3,378,186	55,751,383	547,003,608

Banca Comercială „EXIMBANK” S.A.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

20 IMOBILIZĂRI CORPORALE ȘI ACTIVE AFERENTE DREPTULUI DE UTILIZARE (CONTINUARE)

	Terenuri și clădiri	Mobilier și echipamente	Mijloace de transport	Alte active	Active în curs de execuție	Active aferente drepturilor de utilizare	Total
Amortizare acumulată și deprecieri							
Sold la 1 ianuarie 2022	149,937,949	61,626,216	4,091,885	50,097,773	-	21,115,293	286,869,116
Cheltuieli privind amortizarea (Nota 12)	5,448,523	7,426,583	15,311	942,719	-	9,523,440	23,356,576
Cheltuieli privind amortizarea (fonduri de integrare)*	-	-	-	6,732,265	-	-	6,732,265
Reclasificare în investiții imobiliare	-	-	-	-	-	-	-
Ieșiri, amortizare acumulată	(312,309)	(4,915,114)	(419,425)	(1,308,832)	-	(3,924,015)	(10,879,695)
Cheltuieli privind deprecierea	-	-	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2022	155,074,163	64,137,685	3,687,771	56,463,925	-	26,714,718	306,078,262
Sold la 1 ianuarie 2023	155,074,163	64,137,685	3,687,771	56,463,925	-	26,714,718	306,078,262
Cheltuieli privind amortizarea (Nota 12)	5,630,584	8,212,866	162,971	1,859,031	-	10,607,700	26,473,152
Cheltuieli privind amortizarea (fonduri de integrare)*	-	-	-	141,340	-	-	141,340
Reclasificare în investiții imobiliare	-	-	-	-	-	-	-
Ieșiri, amortizare acumulată (Venituri)/Cheltuieli privind deprecierea	(13,390,745)	(229,313)	(326,014)	-	-	-	(13,946,072)
	(5,668,246)	-	-	-	-	-	(5,668,246)
Sold la 31 decembrie 2023	141,645,756	72,121,238	3,524,728	58,464,296	-	37,322,418	313,078,436
Valoarea contabilă							
La 1 ianuarie 2022	184,412,699	22,348,161	-	9,718,745	1,889,972	28,752,492	247,122,069
La 31 decembrie 2022	180,073,993	23,946,717	303,940	4,051,885	2,692,509	28,627,018	239,696,062
La 31 decembrie 2023	186,439,925	19,032,312	3,236,262	3,409,522	3,378,186	18,428,965	233,925,172

* Cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor corporale în sumă de 141,340 MDL (31 Decembrie 2022: 6,732,265 MDL) au fost acoperite din fondurile de integrare (Nota 3.24).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

21 ACTIVE DEȚINUTE PENTRU VÂNZARE

Activele deținute pentru vânzare includ dețineri în capitalul entităților.

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
Alte active	22,380	22,380
Active deținute pentru vânzare	22,380	22,380
22 ALTE ACTIVE		
	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
<i>Alte active financiare</i>		
Incluse numerar și echivalente de numerar:		
Creanțe aferente sistemelor internaționale de transferuri bănești	339,904	208,606
Creanțe din operațiuni Visa și Mastercard	8,689,237	28,789,089
Total echivalente de numerar (Nota 31)	9,029,141	28,997,695
Decontări cu alte persoane fizice și juridice*	11,493,658	10,854,039
Sume în tranzit și restricționate	1,123	5,911
Alte creanțe	295,915	433,462
Total alte active financiare	20,819,837	40,291,107
<i>Alte active nefinanciare</i>		
Investiții imobiliare	9,927,406	10,711,723
Stocuri și piese de schimb	2,366,082	1,905,639
Alte plăți în avans	7,957,346	7,036,081
Total alte active nefinanciare	20,250,834	19,653,443
Alte active	41,070,671	59,944,550
Curente	31,143,265	49,232,827
Pe termen lung	9,927,406	10,711,723

* Decontările cu alte persoane fizice și juridice reprezintă în mare parte garanția VISA în sumă de 450,000 EUR (echivalent a 8,710,830 MDL) la 31 decembrie 2023 (2022: echivalent 9,170,640 MDL).

Toate activele financiare prezentate mai sus nu sunt nici expirate, nici depreciate.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

23 DATORII CĂTRE BĂNCI

Denumirea Băncii	Valuta	Scadența	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
INTESA SANPAOLO S.P.A. (ITALIA)	USD	22.09.2025	87,963,731	96,816,097
BANCA EUROPEANA P/U RECONSTRUCTII SI DEZVOLTARE (BERD)	EUR	11.06.2027	47,779,096	50,482,067
BANCA EUROPEANA P/U RECONSTRUCTII SI DEZVOLTARE (BERD)	EUR	12.06.2028	48,533,975	-

La data de 22 septembrie 2020 a fost contractat un credit de la Intesa Sanpaolo S.P.A. în sumă de 10.0 milioane USD cu termenul de scadență la 22 septembrie 2025.

Totodată, la data de 20 ianuarie 2022 a fost contractat un credit de la BERD în sumă de 5 milioane EUR (compus din 2 tranșe A și B în sume egale de 2,5 milioane EUR), cu termenul de scadență la 11 iunie 2027 și la 12 iunie 2028.

Suplimentar, la 14 decembrie 2023 Banca a încheiat cu BERD un nou acord de împrumut în sprijinul întreprinderilor micro, mici și mijlocii din Moldova în sumă de 10.0 milioane EUR. Acesta va permite acordarea unui suport valoros sectorului IMM din țară, fondurile urmând a fi accesate de întreprinderile afectate de criza socio-economică și energetică din regiune, iar 35% din valoarea totală de 10.0 milioane EUR vor fi orientate către afacerile gestionate de femei. La situația din 31 decembrie 2023, mijloacele financiare încă nu au fost atrase.

Conform acordurilor de împrumut, sunt impuse o serie de covenante față de Bancă, care urmează a fi respectate în permanență pe parcursul valabilității finanțărilor. La situația din 31 decembrie 2023, Banca respectă toate covenantele contractuale stabilite în angajamentele față de BERD.

24 DEPOZITE ALE CLIENȚILOR

	31 December 2023	31 December 2022
Clienți corporativi:		
– conturi curente / de decontare	527,645,953	495,203,981
– depozite la termen	377,538,772	216,879,799
Întreprinderi mici și mijlocii:		
– conturi curente / de decontare	767,103,008	915,648,959
– depozite la termen	302,003,014	200,445,679
Persoane fizice:		
– conturi curente / la cerere	761,581,634	742,944,327
– depozite la termen și de economii	931,914,745	766,688,783
	3,667,787,126	3,337,811,528

Ratele anuale a dobânzilor la depozitele în MDL atrase de Bancă de la clienți în 2023 variază între 0% și 17.00% (2022: 0% și 18.18%). Pentru depozitele în MDL, rate medie de piață pe parcursul anului 2023 a variat între 1.41% - 14.42% anual (2022: 1.58% - 13.44%).

Ratele anuale a dobânzilor la depozitele în valută străină atrase de Bancă de la clienți în 2023 variază între și între 0% - 4.00% (2022: 0% - 3.10%). Pentru depozitele în valută străină, rata medie de piață pe parcursul anului 2023 a variat între 0.13% - 2.55% (2022: 0.09% - 1.37%).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

25 PROVIZIOANE

	Rezerva pentru concedii neutilizate	Decontări cu salariații (premii și bonusuri)	Provizioane pentru contracte de garanție financiară și angajamente de creditare	Provizioane pentru alte pierderi	Total
Sold la 1 ianuarie 2022	2,466,373	13,189,225	4,313,998	753,113	20,722,709
Majorări pe parcursul anului	1,393,763	17,824,709	18,388,198	5,794,033	43,400,703
Diminuări pe parcursul anului	(1,155,725)	(13,767,976)	(18,003,528)	(2,366,227)	(35,293,456)
Sold la 31 decembrie 2022	2,704,411	17,245,958	4,698,668	4,180,919	28,829,956
Sold la 1 ianuarie 2023	2,704,411	17,245,958	4,698,668	4,180,919	28,829,956
Majorări pe parcursul anului	1,931,679	17,794,781	13,296,997	1,695,875	34,719,332
Diminuări pe parcursul anului	(1,680,822)	(13,794,950)	(13,381,804)	(3,201,398)	(32,058,974)
Sold la 31 decembrie 2023	2,955,268	21,245,789	4,613,861	2,675,396	31,490,314

26 ALTE DATORII

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
Alte datorii financiare		
Decontări cu persoanele fizice și juridice*	15,317,140	18,894,417
Datorii privind leasingul	20,415,024	31,553,328
Transferuri de colectat de către persoanele fizice	436,174	568,694
Sume în tranzit	6,058,572	2,561,813
Alte datorii financiare	8,402,281	9,397,416
Total alte datorii financiare	50,629,191	62,975,668
Alte datorii nefinanciare		
Datorii aferente decontărilor cu bugetul	5,128,416	3,701,130
Total alte datorii nefinanciare	5,128,416	3,701,130
Total alte datorii	55,757,607	66,676,798

* Decontări cu persoane fizice și juridice includ în mare parte datoriile aferente facturilor ordinare ale băncii în valută străină și MDL în valoare totală de 9,234,310 MDL (2022:12,597,325 MDL) și decontările privind procurarea/vînzarea valorilor mobiliare și valutei străine în sumă de 3,117,013 MDL la 31 decembrie 2023 (2022:4,125,162 MDL).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

27 CREANȚE PRIVIND IMPOZITUL CURENT

La situația din 31.12.2023, creanțele Băncii privind impozitul pe venit current constituie 1,271,317 lei, care vor fi utilizate în anul 2024. Rata impozitului pe venit pentru 2024 ramîne neschimbată comparativ cu anul 2023, constituind 12%.

Creanțe nerecunoscute privind impozitul pe venit amânat

Impozitul pe profit amânat se calculează pe baza diferențelor temporare conform metodei bilanțiere, utilizând rata efectivă a impozitului pe venit de 12% (2022: 12%).

În conformitate cu estimările de management bazate pe antecedentele Băncii și planurile pentru viitor, în anul 2023 și 2022 Banca nu a recunoscut active privind impozitul pe profit amânat, deoarece consideră că nu va înregistra profituri impozabile suficiente pentru a beneficia de creanțele privind impozitul amânat. În consecință, Banca nu a recunoscut creanțele privind impozitul amânat la situația din 31 decembrie 2023 și 2022 pentru următoarele elemente din situația poziției financiare:

	31 decembrie 2023		31 decembrie 2022	
	Suma brută	Efectul fiscal	Suma brută	Efectul fiscal
Datorii calculate pentru concedii nefolosite	2,955,268	354,632	2,704,411	324,529
Datorii calculate pentru bonusul acordat angajaților	21,245,789	2,549,495	17,245,958	2,069,515
Uzura accelerată în scopuri fiscale a imobilizărilor corporale	72,605,587	8,712,670	117,472,547	14,096,706
Pierderi din anii precedenți	-	-	1,218,475	146,217
Alte provizioane	2,675,396	321,048	4,180,919	501,710
Total	99,482,040	11,937,845	142,822,310	17,138,677

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

28 CAPITAL SOCIAL

La 31 decembrie 2023, capitalul social al Băncii este format din 1,250 mii acțiuni ordinare autorizate și emise (2022: 1,250 mii de acțiuni) cu o valoare nominală de 1,000 MDL per acțiune (2022: MDL 1,000 per acțiune). Toate acțiunile sunt plătite integral. Pe parcursul anului 2023 Banca nu și-a mărit capitalul social.

La 31 December 2023 Intesa Sanpaolo S.p.A. deține 100% din acțiunile Băncii (2022: Intesa Sanpaolo S.p.A. deține 100% din acțiunile Băncii).

Mișcările în capitalul social al Băncii sunt următoarele:

	2023		2022	
	Unități	MDL	Unități	MDL
Sold la 1 ianuarie	1,250,000	1,250,000,000	1,250,000	1,250,000,000
Sold la 31 decembrie	1,250,000	1,250,000,000	1,250,000	1,250,000,000

Deținătorii acțiunilor ordinare au dreptul de a primi dividende așa cum sunt declarate și au dreptul la un vot pe acțiune la Adunarea Generală a Acționarilor Băncii.

29 REZERVE STATUTARE ȘI ALTE REZERVE

Rezerve statutare

În conformitate cu legislația locală, 5% din profitul net al Băncii trebuie să fie alocat rezervelor statutare nedistribuibile, până în momentul când această rezervă reprezintă 10% din capitalul social al Băncii. Aceste rezerve nu sunt distribuibile. Conform statutului Băncii, ele pot fi folosite pentru acoperirea pierderilor. Ca urmare a faptului că Banca a înregistrat pierderi până în anul 2020, care cumulativ la situația din 31 decembrie 2023 reprezintă 70,457,776 MDL încă pierderi acumulate, rezerve statutare nu au fost formate în 2023. Astfel, la 31 decembrie 2023 soldul acestei rezerve constituie 0 MDL (31 decembrie 2022: 0 MDL). Decizia privind formarea rezervelor în baza rezultatelor financiare și mărimea acestora este o prerogativă a Adunării Generale a Acționarilor.

Alte rezerve

În conformitate cu regulamentele Băncii Naționale a Moldovei, începând cu anul 2012, băncile trebuie să aloce din rezultatul reportat la rezerve suma ce constituie diferența dintre reducerile pentru pierderi la active calculate în baza normelor prudențiale ale Băncii Naționale a Moldovei (BNM) și reducerilor pentru pierderi așteptate din depreciere în baza standardelor internaționale de raportare financiară ("SIRF"). Aceste rezerve nu sunt distribuibile.

La situația din 31 decembrie 2023, reducerile pentru pierderi așteptate din deprecierea activelor calculate în conformitate cu SIRF sunt cu 40,520,778 MDL mai mari decât reducerile pentru pierderi la active calculate în baza normelor prudențiale (2022: erau cu 61,538,212 MDL mai mari decât reducerile pentru pierderi la active calculate în baza normelor prudențiale). Deoarece la situația din 31 decembrie 2023 Banca are pierderi acumulate din anii precedenți, Banca nu a constituit "alte rezerve".

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

30 DIVIDENDE

Dividendele finale nu sunt înregistrate până când nu sunt aprobate de Adunarea Generală a Acționarilor. La Adunarea Generală ale Acționarilor ce a avut loc în 2023 nu au fost aprobate careva distribuții de dividende. În anul 2023 Banca nu a plătit dividende.

31 NUMERAR ȘI ECHIVALENTE DE NUMERAR

Numerarul și echivalentele de numerar constau din:

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
Numerar și disponibilități la BNM (Nota 15)	198,356,158	190,059,777
Credite și avansuri acordate băncilor (Nota 16)	708,131,452	384,502,840
Titluri de stat și Certificate emise de BNM (Nota 17)	735,664,401	572,489,087
Alte active (Nota 22)	9,029,141	28,997,695
	1,651,181,152	1,176,049,399

32 PREZENTAREA INSTRUMENTELOR FINANCIARE CONFORM CATEGORIEI DE EVALUARE

În scopul evaluării, IFRS 9 Instrumente financiare: Recunoaștere și Evaluare, Banca clasifică activele sale financiare în următoarele categorii: (a) evaluate la cost amortizat; (b) evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global. Următorul tabel prezintă o reconciliere a activelor financiare conform categoriilor de evaluare la 31 decembrie 2023 și 31 decembrie 2022.

	31 decembrie 2023		31 decembrie 2022	
	Active financiare evaluate la cost amortizat	Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	Active financiare evaluate la cost amortizat	Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global
Active				
Numerar și disponibilități la BNM	1,320,142,953		1,365,133,894	
Investiții în titluri:				
<i>Titluri de stat și</i>				
<i>Certificare ale BNM</i>	807,678,983		671,779,295	
<i>Titluri de participare</i>	-	10,000	-	10,000
Credite și avansuri acordate băncilor	708,131,452		384,502,840	
Credite și avansuri acordate clienților	1,994,821,806		1,971,012,027	
Alte active financiare	20,819,837		40,291,107	
Total active financiare	4,851,595,031	10,000	4,432,719,163	10,000

La 31 decembrie 2023 și 31 decembrie 2022 toate datoriile financiare au fost evaluate la cost amortizat.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

33 ANGAJAMENTE ȘI DATORII CONTINGENTE

Angajamente de creditare și contracte de garanție financiară

Scopul principal al acestor instrumente este asigurarea disponibilității fondurilor la cererea clienților.

Contractele de garanție financiară și acreditivele standby, care reprezintă asigurări irevocabile că Banca va efectua plăți în cazul în care clientul nu își poate onora obligațiile către persoane terțe, au același risc ca și creditele.

Angajamentele de creditare reprezintă porțiuni neutilizate, dar aprobate de acordare a creditelor, garanțiilor sau acreditivelor. În ceea ce privește riscul de credit, Banca este expusă pierderilor potențiale în mărimea egală cu valoarea angajamentelor neutilizate. Totuși, valoarea potențială a pierderilor este mai mică decât suma angajamentelor neutilizate pentru că majoritatea angajamentelor aferente extinderii unui credit condiționează clientul să mențină standarde specifice de credit. Banca monitorizează scadența angajamentelor de acordare a creditelor deoarece angajamentele pe termen lung au un risc de credit mai mare decât angajamentele pe termen scurt.

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
Contracte de garanție financiară	125,926,618	38,584,081
Angajamente de creditare	124,199,584	132,820,542
	250,126,202	171,404,623

Angajamente de arendă operațională

În cazul relațiilor de arendă, plățile minime viitoare conform contractelor nereziliabile de arendă operațională a clădirilor și mijloacelor de transport sunt următoarele:

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
Până la 1 an	9,707,655	10,985,807
Între 1 și 5 ani	7,851,470	17,390,766
Peste 5 ani	-	-
	17,559,125	28,376,573

Litigii

Banca este implicată într-o serie de litigii, în calitate de pârât, legate de activitatea curentă. Conducerea Băncii estimează că Banca va câștiga cazurile și că aceste litigii nu vor avea un impact semnificativ asupra acestor situații financiare.

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

34 TRANZACȚII CU PĂRȚI AFILIATE

Natura relațiilor cu părțile afiliate pentru acele părți afiliate cu care Banca a efectuat tranzacții semnificative sau a avut înregistrate solduri semnificative la 31 decembrie 2023 și 31 decembrie 2022 este detaliată mai jos. Nu există alte părți afiliate, în conformitate cu definiția IAS 24 „Prezentarea informațiilor privind părțile afiliate”.

La 31 decembrie 2023 Banca este controlată de Intesa Sanpaolo Societa per Azioni, care deține 100% din acțiunile ordinare, fiind banca-mamă. Pe parcursul anului 2018 Intesa Sanpaolo Societa per Azioni, a devenit unicul acționar al băncii.

Pe parcursul anului 2023 Banca a intrat într-o serie de tranzacții bancare cu părțile afiliate în decursul activității ordinare de afaceri. Aceste tranzacții includ credite, depozite și tranzacții valutare. Volumele și soldurile acestor tranzacții sînt prezentate mai jos.

	Director și conducere executivă		Banca-mamă		Subsidiare și alte alte entități din același grup		Alte părți afiliate	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
(i) Credite și alte active purtătoare de dobândă								
Sold la începutul anului	2,736,787	3,034,886	230,101,386	221,842,574	-	-	-	-
Acordări în decursul anului	606,647	1,027,959	20,450,096,195	3,268,532,677	-	-	2,023	18,922
Rambursări în decursul anului	(922,320)	(1,479,149)	(20,041,282,662)	(3,260,273,865)	-	-	(2,023)	(18,922)
Modificări ale statutului de afiliere	-	153,091	-	-	-	-	-	-
Credite la finele perioadei de gestiune	2,421,114	2,736,787	638,914,919	230,101,386	-	-	-	-
Conturi curente			22,119,394	81,913,757	1,354,397	544,247	-	-
Venituri din dobânzi	110,146	268,339	17,828,217	4,648,370	242	1,112	-	-

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

34 TRANZACȚII CU PĂRȚI AFILIATE (CONTINUARE)

	Director și conducere executivă		Banca-mamă		Alte părți afiliate	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
(ii) Depozite și împrumuturi						
Sold la începutul anului	5,513,529	3,547,856	96,816,097	89,676,896	9,241,575	1,657,540
Primate în timpul anului	30,431,766	38,834,309	21,219,186	22,666,735	22,937,153	3,881,201
Achitate în timpul anului	(30,168,729)	(36,886,711)	(30,071,552)	(15,527,534)	(18,252,963)	(3,668,053)
Modificări ale statutului de afiliere	(765)	18,075	-	-	-	7,370,887
Sold la finele perioadei de gestiune	5,775,801	5,513,529	87,963,731	96,816,097	13,925,765	9,241,575
Cheltuieli cu dobânzile	577,599	71,331	3,516,191	3,661,190	1,182,105	150,414

* La data de 22 septembrie 2020 a fost contractat un credit de la Intesa Sanpaolo S.P.A. în sumă de 10.0 milioane USD cu termenul de scadență la 22 septembrie 2025.

Alte părți afiliate sunt entități care sunt controlate sau influențate semnificativ în mod direct sau indirect de către membrii Consiliului Băncii.

În 2023, totalul cheltuielilor privind salariile și primele acordate managementului-cheie a fost la 19,853,051 MDL (2022: 19,798,995 MDL).

În 2023 cheltuielile totale cu reprezentanții Intesa Sanpaolo, care includ cheltuielile de remunerare și cazare au constituit 8,850,191 MDL (2022: 4,535,755 MDL).

Remunerarea membrilor Consiliului Băncii în 2023 a constituit 1,191,528 MDL (2022: 1,008,080 MDL).

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)

35 CONTRACTE DE LEASING

Banca închiriază spații comerciale pentru apăsarea sucursalelor și agențiilor sale, precum și o parte din parcul său auto. Durata contractuală variază între 36 și 60 luni.

Analiza aferentă contractelor de leasing este prezentată mai jos.

i. Active aferente drepturilor de utilizare

Activele aferente drepturilor de utilizare sunt prezentate în cadrul imobilizărilor corporale (Nota 20).

	Terenuri și clădiri	Mijloace de transport	Echipament electronic	Total
La 1 ianuarie 2022	26,708,767	2,043,725	-	28,752,492
Adiții	3,752,613	-	5,940,321	9,692,934
Ieșiri	(4,218,984)	-	-	(4,218,984)
Cheltuieli privind amortizarea	(4,446,459)	(855,949)	(297,016)	(5,599,424)
La 31 decembrie 2022	21,795,937	1,187,776	5,643,305	28,627,018
La 1 ianuarie 2023	21,795,937	1,187,776	5,643,305	28,627,018
Adiții	657,475	106,181	-	763,656
Ieșiri	(247,828)	(106,181)	-	(354,009)
Cheltuieli privind amortizarea	(8,561,917)	(857,719)	(1,188,064)	(10,607,700)
La 31 decembrie 2023	13,643,667	330,057	4,455,241	18,428,965

ii. Datoriile din operațiunile de leasing (sunt prezentate în cadrul altor datorii, Nota 26)

	2023	2022
Valoarea contabilă la 1 Ianuarie	31,553,328	31,170,830
Intrări	763,656	9,925,424
Ieșiri	(354,009)	(1,319,930)
Plăți	(12,788,442)	(11,248,649)
Cheltuieli cu dobânzi	2,519,864	2,159,812
Reevaluare	(1,279,373)	865,841
Valoarea contabilă la 31 Decembrie	20,415,024	31,553,328

Fluxurile de trezorerie contractuale neactualizate după termenul de maturitate sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	2023	2022
Până la 1 lună	6,576,138	6,743,407
Între 1 lună și 3 luni	457,352	813,772
Între 3 și 12 luni	2,058,084	3,661,975
Între 1 an și 5 ani	11,323,450	20,334,174
Peste 5 ani	-	-
Total datorii privind leasingul (Nota 24)	20,415,024	31,553,328

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

**PENTRU PERIOADA DE GESTIUNE ÎNCHEIATĂ LA 31 DECEMBRIE 2023
(Toate sumele sunt în lei moldovenești (MDL), dacă nu este specificat altfel)**

35 CONTRACTE DE LEASING (CONTINUARE)

iii. Sume recunoscute în Situația profitului sau pierderii

	2023	2022
Cheltuieli cu dobânzi privind leasingul operațional (Nota 6)	2,519,864	2,159,812
Cheltuieli aferente contractelor de leasing pe termen scurt și activelor de valoare mică (Nota 13)	862,556	942,303
Total	3,382,420	3,102,115

iv. Sume recunoscute în Situația fluxurilor de trezorerie

	2023	2022
Datorii privind leasingul operațional	15,308,306	15,055,796
Ieșiri de numerar aferente contractelor de leasing	12,788,442	11,248,649

36 EVENIMENTE ULTERIOARE

Evenimentele ulterioare închiderii exercițiului financiar sunt tratate din punct de vedere reglementar de către standardul IAS10 „Evenimente ulterioare datei bilanțului”, care clasifică astfel de evenimente în două categorii: evenimente care existau la data închiderii exercițiului și evenimente care au survenit după data închiderii exercițiului.

După data de 31 decembrie 2023 și pînă la data aprobării acestor Situații financiare nu au existat evenimente ulterioare semnificative.